

Prenumerata.
 W Warszawie: rocznie rs. 6.
 półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1.
 50. miesięcznie kop. 50. Za odf.
 pocztą do domu dopłaca się kop.
 5. miesięcznie. Numer pojedynczy
 kop. 5.
 Na prowincji w Ges.: rocz-
 nie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwar-
 talnie rs. 2 kop. 25, za 2 miesiące
 w tym samym kwartale rs. 1 kop.
 75, za 2 miesiące w oddzielnych
 kwartalach rs. 2, miesięcznie rs. 1.
 Za granicą: miesięcznie rs. 1
 kop. 20.

Dziś: Ofiarowanie N. Marii P.
 Jutro: św. Cecylii P. M.
 Czwartek: św. Klemensa P.
 Piątek: św. Jana od Krzyża W.

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY DRUGI.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcji nie zwraca się.
 Ogłoszenia i prenumerata przyjmują się w kantorze Kurjera Warszawskiego codziennie od
 godz. 9-ej rano do 7-mej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-tej do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 33.
 Zachód „ 3 59.

Długość dnia godzin 8 minut 27.
 Ubyło „ 8 16.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego“ Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Ogłoszenia.

Reklamy: za jeden wiersz gar-
 montowy pierwszy raz 25 kop., ka-
 żdy następny raz 20 kop. — **Nekro-**
logia: za jeden wiersz 15 kop. —
 Zwyczajne ogłoszenia: za jeden
 wiersz drobnego pisma lub też jego
 miejsce, pierwszy raz 10 kop., ka-
 żdy następny raz 8 kop. — **Małe**
 ogłoszenia: za jeden wyraz pierw-
 szy raz 2 kop., każdy następny raz
 1 1/2 kop. — Z wyjątkiem ogłoszeń
 do „Nekrologii“, wszelkie inne
 ogłoszenia muszą być z dnia na-
 dzień podawane.

Sobota: św. Katarzyny Panny Męczenniczki.
 Niedziela: św. Piotra Aleksandryjskiego.
 Poniedziałek: św. Barlaama i Józefa.
 Wtorek: św. Mąsweeta B. i Rufa M.

— Wczoraj i dziś, jako w dalszym ciągu tygo-
 dniowej uroczystości św. Stanisława Kostki, odbyła
 się w kościele św. Ducha wprost ulicy Mostowej o
 godzinie 9-ej zrana solenna wotywa przed ołtarzem
 uroczystego patrona.

Wotywy te odbywać się będą codziennie aż do
 niedzieli włącznie, w którym to dniu uroczystość
 rzeczona solennie ukończoną zostanie.

— W dniu jutrzejszym kościół święty obchodzi pa-
 miątkę św. Cecylii panny i męczenniczki.

Św. Cecylja pochodziła z Rzymu z domu senator-
 skiego. Ulegając woli rodziców zaślubiła znakomi-
 tego młodzieńca Walerjana, poganina; lecz ten,
 w sam dzień ślubu wskutek jej modlitw cudownie
 został nawrócony do wiary św. i wkrótce razem
 z bratem swym Tyburem, i przydanym do ich stra-
 ży oficerem Maksymem ponieśli śmierć męczeńską.
 W kilka dni potem i św. Cecylja odebrała koronę
 męczeńską około r. 230. Uważana jest za patronkę
 muzyki, dla tego, że na wzór Dawida wielbiąc Pana
 w pieśniach pobożnych głos swój łączyła z tonami
 instrumentów, i że często cudownie słyszała pienia-
 nielskie.

Uroczystość ku czci św. Cecylii odbędzie się
 w dniu jutrzejszym w kościele św. Anny (po-bernar-
 dyńskim) na Krakowskim Przedmieściu, solenna
 wotywa.

Obraz św. Cecylii wzniesionym będzie na balu-
 stradzie wielkiego organu, przybrany w wieńce
 i girlandy uiluminowany rzesistem światłem.

Celebranszem nabożeństwa będzie Jks. R. Rem-
 bieliński.

Podobnie o godzinie 11 zrana w kościele św.
 Franciszka Serafińskiego przy ulicy Zakroczymskiej
 odprawioną będzie uroczysta wotywa.

W obu kościołach amatorowie muzyki pod dyrek-
 cją miejscowych organistów wykonają na chórze
 kościelnym dzieła muzyczne religijne.

Przegląd polityczny.

Z Wielkiego Księstwa Poznańskiego przybywa
 wieść prawie zdumiewająca dla każdego, kto wie,

jak ostro zarysowały się kontrasty pomiędzy miejsc-
 ową ludnością a żywiołem niemieckim, pod jakim ha-
 słem toczy się tamże walka szczupłego zastępu tu-
 bylców z potęgą polityczną i ekonomiczną szczepu
 niemieckiego. Bój ten nie znał dotąd kompromisu
 ani rokowań: nie znano parlamentarzysty pokoju po
 obu stronach. Tymczasem, jakby jakaś powiastka
 arabska, przychodzi wiadomość o kompromisie za-
 wartym dnia 18 b. m. w prowincjonalno-stanowym
 sejmie Wielkiego Ks. Poznańskiego przez obie stro-
 ny walczące. Nie dziwiłoby nas zawarcie kompro-
 misu, gdyby polacy posiadali w sejmie większość
 chociażby jednego głosu; poczucie sprawiedliwości
 i słuszności należy do cnót ojczyznych u nas; tak
 było w historii, tak jest i dzisiaj, ilekroć znajdzie-
 my sposobność publicznego tej cnoty stwierdzenia.

Ale o dziwo! większość w sejmie poznańskim ma-
 ją niemcy: jest ich 26 przeciw 23 polakom. I po-
 mimo tego kompromis, uznający prawa mniejszości!
 Sejm prowincjonalny obiera z łona swojego wydział
 złożony z sześciu członków, który zarządza mają-
 tkiem prowincjonalnym, tudzież instytucjami kra-
 jowymi. Otóż wskutek porozumienia się większości
 niemieckiej z mniejszością polską, uchwaloną zo-
 stała prośba do króla pruskiego, w której sejm pro-
 vincjonalny tak rzecz przedstawia:

Ponieważ wydział krajowy jest najwyższym or-
 ganem wykonawczym samorządu prowincjonalne-
 go i reprezentacją stanową całej ludności księstwa
 bez różnicy narodowości, ponieważ przeto cieszyć
 się powinien powszechnym i jednomyślnym zaufa-
 niem mieszkańców, przy zachowaniu zaś zwykłej
 metody wyborów mogłaby niejednokrotnie mniej-
 szość sejmowa (polska lub niemiecka) uczuć się po-
 krzywdzoną, sejm przeto, zrzekając się prawa wy-
 boru członków wydziału krajowego, uprasza króla,
 ażeby odtąd raczył takowych na propozycję sejmu
 mianować w duchu tej najwyższej zasady słuszności,
 którą monarcha pruski kierował się dotąd przy mian-
 owaniu obu marszałków sejmowych.

Aż dotąd bowiem utrzymywał się ten chęć, że
 król pruski mianuje marszałkiem sejmowym niem-
 ca a wicemarszałkiem polaka (obecnie godność tę
 piastuje czełogodny p. Kurnatowski). Polska poło-

wa poznańskiej izby sejmowej leży na zastosowa-
 nie tego prawidła ze strony monarchy pruskiego i do
 aktu nominacji członków wydziału krajowego; w
 duchu tej nadziei zawarto kompromis. Przyszłość
 pokaże, o ile rachuba była praktyczną i realną; o
 ile trafiało oceniono naturę czynnika, który odtąd
 w grę wchodzi.

Delegacje austro-węgierskie zakończyły w sobo-
 tę i niedzielę swą tegoroczną sesję. Jednogłówna
 opinia austriackich sfer politycznych i prasy tam-
 tejszej stwierdza, że nigdy dotąd w łonie delegacji
 nie panowała taka jednomyślność, tak zgodne i sil-
 ne odczucie interesu państwowego, tak chlubnie
 stwierdzający się takt polityczny, który, łącząc się
 z szerszym wzrokiem umiającym obejmować wiel-
 kie horyzonty przyszłości monarchji, ani razu nie
 skompromitował państwa i nie szukał smutnej sław-
 wy w obniżaniu jego politycznego kredytu przed
 zagranicą.

Ten charakter ubiegłej sesji delegacyjnej o tyle
 zasługuje na szczególną uwagę, że tym razem po-
 raz pierwszy większością w delegacji przedlitaw-
 skiej rozporządzało stronnictwo autonomizno-sło-
 wiańskie. Niemcy przepowiadali katastrofę i skan-
 dal z tego pierwszego zetknięcia się idei samorzą-
 du i federacji z ideą dualizmu, reprezentowanego
 przez delegację węgierską; nie przypuszczali, aby
 polacy i morawczycy potrafili ułożyć budżet pań-
 stwowy i sprostać wysokiemu politycznemu powoła-
 niu wspólnego parlamentu monarchji habsburskiej!
 Tymczasem egzamin wypadł jaknajchlubniej, u-
 chwały obu delegacji (przedlitawskiej i węgier-
 skiej) poszły krokiem tak zgodnym, że nie potrzeba
 było nawet wymiany *nuntius*, ani wspólnego gło-
 sowania, wypadek dotąd prawie niepraktykowany
 w delegacjach.

Wynik obrad był tak pomyślnym, stosunek po-
 między delegacją przedlitawską a hr. Kalnokym i
 obu jego kolegami ułożył się odrazu tak dobrze, tak
 politycznie, tak wyrozumiale, iż cesarz Franciszek
 Józef — czego dotąd nie bywało — polecił swoje-
 mu ministrowi spraw zagranicznych wyrazić dele-
 gacji szczególne swoje monarsze zadowolenie z tak
 pomyślnego dla interesów państwa przebiegu obrad,

59)

BEZ SERCA.

OBRAZY NASZYCH CZASÓW

PRZEZ

J. I. Kraszewskiego.

TOM II

(Dalszy ciąg.)

Następnych dni Alti, spotykał często pułkowni-
 kównę, Adam także. Podróż do Włoch odroczonej
 została. Nie kochał on Roliny, gniewał się na nią,
 wynajdywał w niej coraz nowe przywary, wmawiał
 w siebie zupełną obojętność, a oddalić mu się od niej
 było trudno.

Każdego dnia wychodził z mocnem postanowie-
 niem unikania, a zobaczywszy zdaleka, zapominał
 się, biegł i oderwać się już nie mógł.

Rolina była dla niego chłodną wprawdzie, lecz
 nadzwyczaj uprzejmą i miłą. Uśmiechała mu się
 wdzięcznie, zapewniała go o swej przyjaźni; nie-
 kiedy przypominała trochę ironicznie dawne prze-
 chadzki.

Postępowaniem tem, wielce wyrachowaniem i
 zręcznem, codzień na nowo rozbudzała w nim przy-
 gasną namietność, z którą walczył potem upokorzo-
 ny, napróżno.

Obchodziła się z nim jak — z dobrym przyjaciół-
 nym, go nie posadzając weale o gorętsze uczucie;
 przywoływała go zdaleka, posługiwała się nim, za-

wiązywała długie rozmowy o poezji i sztuce, chcą-
 c się ich uczyć od niego. W istocie weale nie uważała
 na to co mówił, szło jej tylko o to, aby wyemancy-
 powany wrócił do kajdan zrzuczonych.

Działo się tak, że Morimer nawet ją, nie posadzał
 o nie — była naturalną i unikała pospolitych za-
 lotności manewrów.

To była zemsta jej. Uchodził, słała za nim strza-
 łę Parta; nie mogła dopuścić, aby bezkarnie, szy-
 dząc z młodzieńczej miłości miał ją porzucić.

Daleko bystrzejszy, bo chłodniejszy Alti, patrząc
 na to z boku odgadywał tę grę i ruszał ramionami.
 Łatwo mu się było domyśleć, że Morimer kochał się
 w niej dawniej, przyszedł się też śmiejąc do tego, zo-
 bojętniałego udając.

— Jabym ci radził — mówił mu z trochę szyder-
 stwa — abyś już do Włoch jechał i mnie zabrał z so-
 bą. Najpiękniejszy brązowy posążek caprejski,
 gdy się zbliżysz do niego, gdy wczarnych jego wło-
 sach poczujesz starą oliwę, a ze ślicznych usteczek
 jego posłyszysz niedorzeczność — gdy poznasz że to
 jest ładne ptaszek, nie anioł i nie kobieta; rozumu ci
 nie odejmie! A tu! a tu!!

Odyseus uszy zatykał od syren, nam przy takich
 paniach i oczy by trzeba zamykać... Ucieczka jest
 jedynym środkiem rozumnym.

I śmiał się Alti, który także wyjeżdżać był powi-
 nien — a siedział...

Adam wynajdywał różne pozory, tłumaczące zwło-
 ki. Oczekiwał listu od ojca, spodziewał się przyby-
 cia jakiegoś tajemniczego towarzysza podróży, za-
 czał pić hamburską wodę z porady lekarza i t. p.

Naostatek bojąc się być posadzonym przez Rolin-
 ę, że ona go tu trzymała, co by go upokarzało, nie-
 zrzecznie udawał wielkie zajęcie złotowłosa Pepi.

Bawił się z nią, drażnił, robił małe przysięgi, po-

dawał rękę na spacerze... Rolina rozumiejąc to bar-
 dzo dobrze, marszczyła się.

— Wiesz pan — odezwiała się raz do niego gdy zo-
 stali sami — nie godzi się tak postępować... Pepi
 jest panu zupełnie obojętną, a bałamucisz ją lekko-
 myślnie. Chociaż to moja przyrodna siostra, ale
 istota natury zupełnie odmiennej. Ze mną nie by-
 łoby niebezpieczeństwa, bo ja mam serce dobrze o-
 pancerzowane, a ta biedaczka gotowa uwierzyć, po-
 kochać i cierpieć...

— Pokochać? — podchwycił Adam. — Pani więc
 myślisz że ja znalazłszy tę drogotę perłę, którą
 się nazywa miłością prawdziwą — mógłbym ją po-
 rzucić, i — choćby życia nie dać dla niej??

Pułkownikówna pogardliwie ramionami ruszyła
 i szydersko zawołała:

— Al! słowa! słowa! któżby im wierzył. Wyśpie-
 wałbyś poeto, miłość swoją i na laurach spoczął.

Po takich rozmowach z nią, Morimer podrażnio-
 ny, zmieniał tylko ton, lecz im się wydawał ohło-
 dniejszym, tem w istocie mocniej był rozgorącz-
 kowany.

Dnie uchodziły na przechadzkach, w czasie któ-
 rych się spotykano, na przypadkowych zejściach,
 krótkich zetknięciach w teatrze, na koncertach, i
 czasem kilkakrotnych pożegnaniach, gdy w kilka
 minut znowu schadzka była nieuniknioną.

Wielką ta siła atrakcyjna, którą pułkownikówna
 obdarzona była, nie tylko jednemu Morimerowi czuć
 się dawała; artysta, człowiek starszy daleko, obyty
 ze światem, z niewiastami i pięknościami, sybary-
 ta, sceptyk, nie cierpiący przymusu w niczem, na-
 wykły rozkazywać, nie być posłusznym — przed Ro-
 liną broń złożył.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

który to wymowny dowód uznania cesarskiego podniósł należycie w mowie zamykającej sesję delegacji prezes jej dr. Smolka.

Ażby mieć czystą wodę i rzucić ponury odbłask na świeżo ubiegłą sesję wspólnego parlamentu, oślawiony organ niepoprawnych centralistów wiedeńskich, *Neue fr. Presse*, w dniu zamknięcia tegoż, zamieścił artykuł wstępny, w którym przyjmując na siebie rolę niepoczesnego plotkarza *denuncjuje* ministrów i delegatów, że mówiąc o pokoju myśleli o wojnie, że bałamucili opinię publiczną mowami, wygłaszanymi dla słuchaczy europejskich które tchnęły sielanką, a w poufnych zwierzeniach kuli groty wojenne i przekonywali się nawzajem, że wojna przyjsie musi, i to bardzo szybko, bo—na wiosnę...

Że z chwilą gdy Austria z zajęciem Bośni i Hercegowiny wdara się w półwysep bałkański i rozpoczęła tak zwaną politykę wschodnią, wytworzyło się naturalne współzawodnictwo interesów austriacko-rosyjskich na rozległych obszarach kwestji orientacji, o tem wie dziś już każdy, że cała ziemia podbałkańska drży wewnętrznym fermentem wulkanicznym i że dzisiejszy stan rzeczy jest przejściowym prologiem do wielkiego dramatu, w to wierzy również wszelki bystrzejszy obserwator polityczny, ale dążność artykułu *Neue fr. Presse* nie tedy mierzyła.

Jej znowu chodziło o to, aby dowieść krętym szlakiem kłamliwej dyalektyki, że to Galicja tworzy ów ferment wojenny, że ona to pragnie narazić Austrię na awanturę, że dla zupełnego stłumienia niemców austriackich czesi dążą do zerwania przymierza niemiecko-austriackiego i do pochwylenia w swoje ręce steru polityki zewnętrznej w Wiedniu.

Ile słów, tyle fałszów... Wszakże nikt wymowniej nie sprzeciwił się w swoim czasie okupacji Bośni i Hercegowiny, jak publicystyka polska w Austrii, a tak jeszcze świeżo, bo w piątek (d. 17 b. m.) delegat galicyjski, Otto Hausner, na posiedzeniu delegacji przedlitawskiej napiętnował szkodliwość tej polityki bałkańskiej we właściwy sobie, pełen wymowy i werwy sposób, doradzając, ażeby Austria rzekła się co prędzej Bośni na rzecz królestwa serbskiego. W insynuację *Neue fr. Presse*, jakoby słowianie austriaccy dążyli do zerwania przymierza austriacko-niemieckiego nie uwierzy dziś nawet książę Bismarck, który w ostatniej swojej wielkiej mowie parlamentarnej wyszydził niemilosierdzie niedobitków centralizmu austriackiego, owych niepoprawnych *herbstzeitlosen*, którzy niczego się nie nauczyli i niczego niestety! nie zapomnieli. A w końcu niechajże *Neue fr. Presse* wskaże, gdzie to czesi czy morawczycy austriaccy ukryli swojego kandydata na ministra spraw zagranicznych?

Wszystko to przeto stek fałszów tylko i pospolitych insynuacji, do których *Neue fr. Presse* przyzwyczaiła swoich czytelników. Bóg z nią!...

Br. Z.

Ze stołu akademickiego.

SPÓR NAUKOWY. *)

Kraków 18-go listopada.

Piekosiński: Obrona hipotezy najazdu jako podstawy ustroju społeczeństwa polskiego w wiekach średnich z uwzględnieniem stosunków sławian pomorskich i zaodrzańskich. (Rozpr. histor. t. XVI Ak. umiej.)

W odprawie tej, danej profesorom Bobrzyńskiemu i Smolec, autor dla stwierdzenia swej hipotezy bada ustrój pierwotny sławian, a ze wzmianek Prokopa, Porfirogenity i Nestora dochodzi do przekonania, że sławianie w prawięku nie znali władzy książęcej, ustrój ich był nawskróś patryarchalny.

Plemiona żyły pokoleniami, czyli rodami, każde w swoim osobnym opolu pod zwierzchnictwem głowy pokolenia, najstarszej wiekiem, starca, żupana czyli starosty opolnego. Rząd był gminowy i wszystkie sprawy rozstrzygały się na wiecach ludowych. Zetknięcie się z zewnętrznym nieprzyjacielem, a więc potrzeba skoncentrowanego oporu zniewoliła te zrzeszone pokolenia do wytworzenia władzy naczelnego wodza, czyli władzy książęcej. Ztąd książę u sławian zaodrzańskich zwany jest wojewodą a danina jemu składana wojewodnicą.

Wszelako powstanie tej władzy z potrzeby wojennej nie naruszało zrazu niczem pierwotnego gminowładnego ustroju; wiece ludowe i starostowie opolni istnieli mimo to obok władzy książęcej. Taki ustrój społeczny polegający na *prawidłowym rozwoju* przedstawiają sławianie zaodrzańscy aż do ostatnich chwil ich samodzielnego bytu, to jest do

końca XII wieku, a źródła ich dziejowe przechowały nam nazwy i siedziby czyli opola wszystkich pokoleń rozsiadłych między Odrą, Łabą i Solą, których jest przeszło siedemdziesiąt. Klasy społeczne, jakie się u sławian zaodrzańskich drogą prawidłowego rozwoju wytworzyły, odpowiadają w zupełności dwu epokom dziejów tych sławian. W dobie czyli epoce żupańskiej istnieje tylko jedna klasa społeczna, ogarniająca całe społeczeństwo, tj. klasa ludzi wolnych, która oddana zrazu hodowli bydła, jako głównemu środkowi utrzymywania, zawłaszcza się zwolna, karczując i uprawiając ziemię i przemienia się w wolnych posiadaczy drobnych gruntów. Obszar takich drobnych gruntów podaje autor, oczywiście na zasadzie najściślejszych badań źródłowych, na 16 morgów czyli pierwotne polskie radło (mniej więcej włoka magdeburska).

Doba książęca wytworzyła drugą klasę społeczną, to jest szlachtę. Z dynastji książęcej wobec zasady senioratu tylko najstarszy wiekiem potomek obejmował stolec książęcy, młodszy potomkowie, ograniczeni do drobnych udziałów pod zwierzchnictwem seniora, którego władza tembardziej wzrastała, im bardziej wskutek rozradzania się szczepu udziały młodszych dynastów, dali początek szlachcie. Jeszcze w XIII wieku z dynastji książąt zaodrzańskich wytwarza się szlachta pomorska. Ta szlachta, powstała z młodszych dynastów zaodrzańskich i pomorskich, garnie się już od schyłku XI wieku na dwór Piastów, którzy ją jako najcelniejszą rycerstwo najżyczliwiej i najchętniej przyjmują. Rody Swiebodzców, Łabędzów, Odrowążów, Zarebów, Sulimilów, Borków, Warniawitów itd. od takich właśnie zaodrzańskich wędrownych pochodzą dynastów. Tak było nad Odrą.

W Polsce piastowskiej nie tylko nie było tak samo, jak za Odrą, ale wręcz przeciwnie. Kiedy u sławian zaodrzańskich władza książęca ograniczona jest w wysokim stopniu postanowieniami wieców ludowych, w Polsce piastowskiej władza monarsza jest na wskroś despotyczna lub nie bierze żadnego udziału w rządzie, a wiece ludowe nie istnieją wcale. Miejsce starców, żupanów, czyli starostów opolnych przez lud wybieranych zajmują w Polsce komesowie grodowi, urzędnicy przez księcia mianowani. Indywidualność wreszcie pokoleń ujętych w organizację grodową uległa do tego stopnia zupełnej supresji, iż nam dzieje z całego obszaru Polski nie dochowały ani jednej nazwy pokolenia. W ustroju też społecznym Polski piastowskiej napróżno szukać owej typowej klasy wolnych dziedziców drobnych gruntów, która stanowić winna rdzeń całego społeczeństwa. Najlicniejszą klasą społeczną bowiem stanowi wieśniak, który jest wprawdzie posiadaczem drobnego gruntu z doby pierwotnego zawłaszczenia, ale wolnym już nie jest bo przywiązany do gleby, a jego osoba i mienie zawisły od łaski książęcej, a więc jest w stanie polowicznej niewoli.

Tak odmienny ustrój społeczny może, zdaniem autora, być tylko wypływem jakiejś wielkiej katastrofy dziejowej, a mianowicie wypływem podboju. On to zdruzgotał pierwotne gminowładne urządzenie, zniósł indywidualność pokoleń, ujmując tchnięc w żelazną organizację grodową i przemienił ludzi wolnych w półniewolnych przywłaściców do gleby. W ustroju społecznym Polski piastowskiej owa ludność napływowa jest dobrze widoczna, stanowi klasę społeczną pośrednią, wyższą od ludu wiejskiego a niższą od szlachty, klasę półszlachty czyli władków nieznanych u sławian zaodrzańskich. Inne też ważne instytucje w Polsce piastowskiej, jak urządzenie naroku pod grodami, odpowiedzialność opolna, danina stróża, nieznanie sławianom zaodrzańskim są czysto wypływem najazdu.

Badając pierwotne siedziby pokoleń najazdczych, autor, oparty na pewnych tradycjach przechowanych u Helmolda, wskazuje ostatnie krańce Sławianowszczyzny nadłabskiej, mianowicie kraje zajęte później przez plemiona saskie Szturmarów, Holzatów i Dytmarsów już u samego ujścia Łaby. Plemiona te nadmorskie, przybywszy Odrą i Wartą do Polski, osiadły pierwotnie w okolicach Gniezna, Poznania i Gieczy i siedzą w tych miejscach jeszcze na Osobrego, według podań Galla, tylko że pokolenie osiadłe pierwotnie w okolicach Gieczy, z powodu wybudowania przez Piastów strażnicy granicznej nad Wisłą: Wodzisławia, w połowie do tej twierdzy przesiedlonem zostało.

Nie zgadza się przeto autor z zapatrywaniem Bobrzyńskiego i Smolki, jakoby szlachta polska brała początek od niepodległych drobnych książąt, którzy przed zorganizowaniem się Polski piastowskiej na obszarach między Wisłą a Odrą samodzielnie panowali, a następnie przez Piastów podbici zostali, lecz wyprowadza pierwszy zawiązek szlachty polskiej z potomków młodszych linii dynastji Popielidów i Piastów; dalszego sukcesu dostarczyło rycerstwo normandzkie, które się na dwór Chro-

brege garnęło, a najlicniejszego przyplwu wędrowni dynastowie pomorscy i zaodrzańscy głównie w XII i XIII-yim wieku. Nienaturalnem bowiem wydaje się autorowi przypuszczenie, aby Piastowie owych rzekomo pobitych przez siebie książąt, więc najzawziętszych swych wrogów, zatrzymywali na swoim dworze i w swem otoczeniu obsypywali ich posiadłościami i najwyższymi dostojenstwami.

Następnie autor rozpatruje się w średniowiecznych rodach szlacheckich polskich, grupuje takowe w szczepy i usiłuje wykazać nie bez skutku, które rody szczepowe szlachty polskiej pochodzą od potomków młodszych linii dynastji Piastów i Popielidów.

W końcu rozbiera zapatrywania prof. Bobrzyńskiego i wykazuje, że chociaż prof. B. tej samej hołduje hipotezie prawidłowego rozwoju społeczeństwa Polski co i Smolka, doszedł jednak w najważniejszej kwestji, a mianowicie w sprawie źródła własności ziemskiej, do wręcz przeciwnych od Smolki rezultatów. Stwierdza bowiem Bobrzyński niezbite dowody, za czem się zresztą już dawniej dr. Wojciechowski w swojej Chrobacki oświadczył, iż źródłem wszelkiej własności ziemskiej w Polsce piastowskiej jest monarsze nadanie, gdy przeciwnie Smolka, formując pierwotną społeczność z wolnych dziedziców drobnych gruntów, widocznie na swobodne zawłaszczenie jako źródło własności ziemskiej wskazuje. A jednak obaj profesorowie, choć tak przeciwnych bronią zapatrywań, mają zdaniem autora hipotezy najazdu słuszną.

Lecz aby te przeciwności z sobą pogodzić, należy koniecznie przyjąć najazd, jako właśnie ten fakt dziejowy, który w pierwotnym społeczeństwie polskim dokonał tak zasadniczych zmian. Pierwotne społeczeństwo polskie nie mogło istotnie przedstawiać innej klasy społecznej, jak wolnych dziedziców drobnych gruntów, opierających swą własność na swobodnej okupacji — lecz drogą najazdu zeszła ta klasa społeczna dorzedulności pobitej, półniewolnej, której osoby i mienie zawisło od władzy książęcej. Hipoteza przeto podboju godzi rezultaty prac Smolki i Bobrzyńskiego w przedmiocie źródła prawa własności do posiadania ziemi, a zarazem jest najgruntowniejszem i najjaśniejszem wyłożeniem pytania ogólniejszego, o które toczył się spór naukowy.

Czy dr. Piekosiński pogodzi istotnie przeciwników między sobą i swoją teorią — nie wiemy, ale byłoby bardzo pożądaną rzeczą, aby wszyscy w tej epoce dziejów kompetentni jak Kętrzyński, Wojciechowski i Szujski objawili równie poważne swe zdania, aby w nauce skończyć raz z kwestją, która tak wiele umysłów mniej uposażonych zdolnością i nauką, na prawdziwie aberacyjne zaprowadziła tory.

Dla nas, oddanych czy to innej dziejów epoce, czy innej zgola naukowej specjalności, czy wreszcie praktycznym życiu zawodom, zostaje tylko oddać publiczny hołd mężom wysokiej nauki, którzy, odrzucając wszelkie osobiste ambicje i próżności, w bezwzględnej miłości prawdy uczuli potrzebę zrachowania się ze zdobyczami swojej nauki i na rzecz tej nauki mieli na to prawdziwie najszlachećniejszą odwagę.

Dr. Wł. S.

Ostatnia kodyfikacja.

Przepisy, dotyczące Towarzystwa kredytowego ziemskiego, ulegały już pokilkakroć mniejszej lub większej modyfikacji.

Prawo pisane nie może być wieczne, lecz zawsze i wszędzie liczyć się musi z życiem i jego rozwojem. W kraju naszym stosunki ekonomiczne przez przeciąg ostatnich lat dwudziestu przeszły przez ogień kilku reform, które musiały wpłynąć na ich przekształcenie. Nie wchodzimy tu w ocenę społeczno-ekonomicznej doniosłości tych reform, zaznaczamy tylko ich skutki, chociaż przyznać należy, iż obecny układ warunków krajowego wytwórstwa nie jest wyłącznie ich dziełem, lecz także owocem ogólnego postępu.

Wobec rychłych kroków, jakie zrobiliśmy na polu dobrobytu, ostatnia ustawa Towarzystwa z 1869 roku nie zupełnie już dziś odpowiada potrzebom ogólnym. To też od lat kilku podniesiono sprawę rewizji przepisów, obowiązujących Towarzystwo i co za tem idzie — sprawę nowej kodyfikacji. Zarządza na skutek tegoż praca w łonie naczelnych władz instytucji świeżo została ukończona i w formie projektu nowej ustawy przesłana do ministerstwa finansów dla zatwierdzenia.

Ponieważ w czasie obrad nad rzeczoną projektem dawaliśmy szczegółowe sprawozdania z toczącej się podówczas dyskusji, nie będziemy więc roztrząsać wszystkich szczegółów nowej kodyfika-

*) Patrz pod tym tytułem artykuł w 260 numerze *Kurjera*. (Przyp. red.)

cji, poprzestając na ogólnej charakterystyce projektu.

Przedewszystkiem szybkiej zmiany wymagały przepisy o sposobach obliczania szacunku dóbr, jako podstawy pożyczek. Do ostatnich chwil obliczenia te były oparte na podatku gruntowym. Chcąc określić wysokość pożyczki na dany majątek, brano przedewszystkiem pod uwagę ilość płaczonego przez tenże podatek. Pomnożona przez pięć, ilość ta reprezentowała dochód czysty dóbr, a skapitalizowana mnożnikiem 80—ogólną ich wartość. Pożyczka zaś nie mogła przechodzić połowy tej wartości.

Podobny system obliczeń pozostawiał wiele do życzenia. Przedewszystkiem tracili na nim rolnicy, wyprowadzony bowiem w ten sposób szacunek majątku prawie nigdy nie odpowiadał rzeczywistości. Podnoszenie się ceny ziemi, dotąd nie ustające, z jednej strony, z drugiej wpływ na wartość dóbr—melioracji, zabudowań i przemysłowych zakładów, w niektórych majątkach zaprowadzonych—słowem, podniesienie gospodarstwa rolnego, wszystko to oddawało wskazywało, że rolnictwo korzystać powinno z szerszego niż dotąd kredytu. Potrzebę tę uwzględniła ostatnia kodyfikacja.

Podług projektu, o jakim tu mowa, jedyną zasadą do obliczeń szacunku i zdolności kredytowej majątków ma być wyłącznie taksacja. Specjalna delegacja taksowa będzie zjeżdżała na grunt i dokonany przez nią szacunek szczegółowy stanowiłby punkt wyjścia dla oznaczenia wysokości pożyczki. Operaty delegacji nie mogą naturalnie rościć pretensji do znaczenia ostatecznego wyroku, będą też one sprawdzane przez władze Towarzystwa.

Przepisy o taksie dóbr nie wejdą w użycie zaraz po zatwierdzeniu projektu, lecz dopiero po upływie lat pięciu, w ciągu których przygotowuje się grunt do tej reformy.

Zmiany powyższe nie pozostaną bez dodatniego wpływu na gospodarstwo rolne i rozwój kredytu ziemskiego. Dziś, Towarzystwo kredytowe jest prawie jedyną instytucją, w której rolnicy czerpać mogą pożyczki. Oprócz bowiem Banku polskiego, który przyezniam się w części do zaspokojenia potrzeb kredytowych rolnictwa, żadna inna instytucja nie rozwija w tym kierunku swojej działalności. Ani Bank handlowy, ani Towarzystwo wzajemnego kredytu, ani Bank dyskontowy—nie traktują tego działu swoich operacji tak, jakby tego miały prawo wymagać warunki krajowego wytwórstwa. Kredyt ziemski nie przedstawia dla nich takich korzyści, jakie zapewniają im operacje wekslowe. Słusznie więc żądania ogólne zwracają się w stronę Towarzystwa kredytowego ziemskiego, jako instytucji o zadaniach specjalnych. Na pochwałę zaś naczelnych władz jego powiedzieć należy, iż żaden z ważniejszych wniosków, bądź pojedynczych stowarzyszonych, bądź dyrekcyj, nie przechodzi bez śladu.

W ostatniej nawet kodyfikacji Towarzystwo rozszerzyło udział stowarzyszonych w dyskusji nad sprawami instytucji. Powodem do tego były zapewne wnioski, jakie w czasie ostatnich wyborów nadeszły ze wszystkich stron kraju do naczelnych władz za pośrednictwem dyrekcyj szczegółowych. Uwzględniając słuszne prawa stowarzyszonych, projekt kodyfikacyjny pozwala im przedstawiać na piśmie wnioski, dotyczące ogólnych interesów Towarzystwa i stosunku tegoż do stowarzyszonych. Na tej zmianie instytucja tylko zyskać może, ponieważ wnioski takie będą po części wyrazem potrzeb i opinii, które mogą być bardzo cenną wskazówką. Ostatnia kodyfikacja zwraca na siebie uwagę jeszcze z jednej strony; znajdujemy w niej kilka artykułów, dotyczących drobnej własności—pośrednio lub bezpośrednio.

Nowoprzyjęty projekt podnosi minimum pożyczki do 500 rs., skutkiem czego z kredytu Towarzystwa będą mogły korzystać jedynie średnie i większe majątki; mniejsze zaś od dwudziestokilkumorgowych, muszą być wyłączone, ile że taksacja gruntowa, pociągająca za sobą pewne dość znaczne koszty, zniechęci właścicieli drobnych osad do kredytu Towarzystwa.

Nie wiemy, ile włościan występuje dziś w charakterze stowarzyszonych. Nie musi ich być wielu, chociaż silnie rozwijająca się parcelacja zapewne sprawiła, że Towarzystwo posiada już dłużników niepiśmiennych, a z czasem może ich posiadać więcej. W przewidywaniu tego wypadku, projekt kodyfikacji obostrza warunki, niezbędne dla prawa głosowania. Wybierać radców do dyrekcyj może tylko taki stowarzyszony, na majątku którego ciąży minimum 3000 rs. pożyczek Towarzystwa.

Takie są główne zmiany w dotychczasowych przepisach, obowiązujących Towarzystwo.

Dają one wymowne świadectwo, że Towarzystwo kredytowe ziemskie dba o dobro stowarzyszonych, broni interesów kredytu ziemskiego i stara się utrzymać na stanowisku instytucji czysto ziemian-

skiej, popierającej sprawę większej własności gruntowej.

Wandalin.

Z Paryża.

Dnia 18-go listopada 1882 roku.

Nowa sesja parlamentarna otwartą została rozprawą nad budżetem.

Uczony Chérnél zapewnia, iż Ludwik XIV-ty nigdy nie wymówił tych sławnych słów legendowych „państwo to ja!” Żaden też minister nigdy nie wykrzyknął: „rząd parlamentarny — to budżet!” A jednak budżet coraz bardziej pochłania tenże rząd parlamentarny. Rozprawa nad budżetem jest „przylądkiem burz” dla wszelkiego ministerjum. Gdyby „religia naturalna” według rytuału Juljusza Simona była kultem państwowym we Francji, deputowani śpiewaliby chórem: „duchu Barema wstąp w nas!” i słuchając mszy cywilnej, rozmyślałiby nad doskonałością religii budżetowej!

Największa batalia i najzaciętsza odbywa się zwykle teraz przy budżecie wydziału wyznań. Dawny prefekt policji Andrieux, który w tej godności prezydował wyrzuceniu kongreganistów, obecnie zmienił front i nagle stał się obrońcą ołtarzy. Thumaczył on reporterom dzienników, wysłanym na *interview* do niego, iż, jeżeli niegdyś wylamywał zamki u drzwi klasztorów, to jedynie przez wzgląd na mnichów i dlatego, aby dokonać tej operacji z względnością, jakiejby pewno nie miał inny urzędnik. Przypomina to ową legendową czułość katar, który jął się tego kunsztu jedynie dla tego, aby skazańcy mniej cierpieli w ręku człowieka wpawanego i zręcznego.

— Cwierzuję lepiej niż ktokolwiek inny!... mawiał on...

Zwrot pana Andrieux byłby utonął w powodzi zwykłych tego rodzaju manewrów ambicyjnych — których częste powtarzanie się powszechnie je uczyniło — gdybyśmy jednocześnie nie byli świadkami tego, iż pp. Gambetta i Ranc głosowali zgodnie z Jego Eminencją biskupem Freppel i p. Pawłem de Cassagnac za całością i nie naruszalnością budżetu wydziału wyznań...

Przeciwi budżetowi występował p. Juljusz Roche — w imię konkordatu. P. Juljusz Roche pragnął zredukować duchowieństwo do sum przez konkordat oznaczonych, a oportuniści tym razem przeszli granice tegoż konkordatu, w których, jak niedawno mówili, chcieli zamknąć kościoły. Ta hojność finansowa świadczy, iż p. Gambetta dąży do pochwycenia znów w swe ręce steru rządu, nie pogardzając w tym razie poparciem duchowieństwa.

Thiers, jego mistrz i wzór rozpoczął przeciw swoją karierę polityczną raportem przeciw oo. jezuitom, co mu nie przeszkadzało być później stronnikiem hrabiego de Falloux i hrabiego de Montalembert, a izba jest tak niezdecydowana, tak nieświadoma tego, czego właściwie chce, iż bardzo łatwo może popaść pod władzę tego, którego Alfons Karr nazywa Polyphème'm, gdyż jak ów Cyklop, p. Gambetta, jak wiadomo, ma tylko jedno oko.

Alfons Karr słusznie zarzuca p. Gambecie, iż w wyborze osób do składu swego pierwszego „wielkiego” ministerjum myślał jedynie o tem, aby znaleźć ludzi posłusznych sobie, z którychby żadnemu na myśl nie przyszło stać się większym niż on sam. Śmiano się bardzo głośno z tych manekinów z tekami pod pachą, lecz gdy odeszli, spostrzeżono się, że ich następcy nie z innej ulepieni gliny. Ztąd rozczarowania, które może na prowincji spowodować zmianę kierunku wiatrów wyborczych.

Symptomem utraty gruntu przez rzeczpospolitą jest to, iż ultra-legitymiści w tych dniach docisnęli się do mównicy publicznej. Pan Oskar de Poli, burbończyk czystej krwi, potomek jednego z tych, którzy zamieszani byli za Franciszka II-go w ową krucjatę partyzancką, tak podobną do roboju, że aż się w tem pomylić można, zdołał pozyskać prawo głosu i skorzystał zeń, rzucając na rewolucję tyle kłatów, ile mu się podobało.

Niech tylko zaburzenia pomiędzy robotnikami się rozwiną, a generał, który je usmierzy, będzie Monkiem nowoczesnym...

Kwestje socjalne deflują przed krótkami sądowymi, jak uczniowie przed stołem egzaminacyjnym, przy którym każdy kandydat jest z góry „odpalony”; żadne rozwiązanie nie następuje, mimo nagłości i natężenności, z jaką zagadnienia te narzucają się uwadze ogólnej.

Jednem z tych zagadnień — które przypominają publiczności flaszki wytryoleju rzucone w twarz kochankom przez opuszczone kobiety, jest sprawa dzieci naturalnych. Dwaj „nieprawi,” Emil de Girardin i Aleksander Dumas, walczyli bezustannie przeciw swobodzie pozostawionej przez prawo mężczyźnie usunięcia się od wszelkich obowiązków względem uwiedzionej dziewczyny lub opuszczonego dziecięcia. Girardin posunął się aż tak daleko, iż proponował, aby wszystkie dzieci miały prawo tylko do nazwiska matki!

Nieprawy syn księcia de Polignac stał się podpala-

czem, a w chwili gdy podkładał ogień przez zemstę w apartamencie swego ojca, miał w kieszeni napisany przez siebie traktat w którym mówi:

„Wszystko co jest naturalne jest prawowite, więc i dzieci naturalne są prawowite...”

Ponieważ syllogizm ten nie bardzo przypadł do smaku księciu de Polignac, syn więc jego nieprzyznany, w zemście swej nieopatrznej chciał upiec żywem mnóstwo mieszkańców wielkiego domu przy ulicy Miromésnil, którzy w danej sprawie Bogu ducha byli winni. Pożar ugaszono. Zgorzały tylko ruchomości, a podpalacz dostał się do więzienia Mazas.

W oczekiwaniu aż sprawiedliwość śledztwo swoje ukończy, dziennikarstwo przeprowadziło też śledztwo na własną rękę, badając matkę przestępcy.

Polignac'owie od czasu tak bardzo przez lud znienawidzonej ulubienicy Marii-Antoniny i jeszcze bardziej niepopularnego ministra Karola X-go nie przypominali się wiele publiczności, oprócz jednego tylko wypadku, a mianowicie zaślubin przez jednego księcia de Polignac panny Mirès, córki sławnego bankiera izraelskiego. Dowiedziano się wówczas, iż potężny ten spekulant traktował z kilkoma matkami znakomitych rodów w sprawie małżeństwa swej córki, ofiarując znaczne sumy poręczycielskie za zawarcie kontraktu. W końcu za milion czy też dwa nabył księcia de Polignac, który zmarł bezpotomnie, wdowa zaś jego pośpieszyła zawrzeć nowe związki czysto plebejuszowskie.

Obecnie w mowie będący Polignac był niegdyś oficerem armii francuskiej, potem wziął dymisję i przejąwszy się sprawą niewolnictwa w Ameryce południowej — podczas wojny secesyjnej był gubernatorem w Texas. Panna Blanchard de Labrettesche utrzymuje, iż książę zawarł z nią związek prawy pod błogosławieństwem kościoła, które udzielał niejaki ksiądz Foncard w Valenciennes i że posiada prozbę o jej rękę, adresowaną przez swego narzeczonego do jej rodziców. To tylko jest pewna, iż opuszczona przez księcia wyszła też powtórnie za mąż za rumuną, hr. Chrystjana de Branna, przedstawiciela Rumunii w Paryżu, który zmarł pozostawiając jej za cały majątek 320 franków miesięcznej emerytury, wypłacanej przez Rumunję wdowie po swoim agencie dyplomatycznym.

Ale syn z pierwszego małżeństwa nie zaprzestał mimo to własnowolnie przybierać nazwiska Polignac i prześladować swego szlachetnie urodzonego ojca aż do chwili, gdy nareszcie powziął myśl skompromitowania go skandalicznym podpaleniem przez zemstę...

Ten potomek Polignac'ów zdaje się usprawiedliwiać teorię rozwinętą w romansie Daudeta „Królowie na wygnaniu” — dotknięty on jest jak chorobą manją arystokratycznej wielkości.

Książę de Polignac odmówił wniesienia skargi przeciw swemu synowi, który niemniej jednak stanie przed sądem z inicjatywy władzy prokuratorskiej, jeżeli w każdym razie medycyna nie uzna go za nieodpowiedzialnego za swoje czyny i nie skaze go przez to na zamknięcie w domu warjatów.

Jeżeli będzie proces — dowiemy się w sądzie przysięgłych, o ile zeznania pani de Branna przed reporterami zasługują na wiarę lub nie.

Ale przypadki tego rodzaju mnożą się tak dalece, że nowe prawo winno zapobiedz, aby nie było tak wielkiej liczby *nieprawidłowych*, lecz autentycznych potomków ludzi bogatych, którzy to potomkowie dziś mają tylko prawo mrzeć z głodu; jeżeli prawo zdoła otoczyć swą protekcją te nieszczęśliwe istoty, będzie z pewnością mniej dzieciobójstw, mniej obryzgiwań wytryolem i Polignacowie z lewej ręki nie będą podpalali apartamentów swoich szlachetnych ojców, celem rozbudzenia ich uczuć i rozwiązania ściągaczy ich sakiewki.

Municipalność paryska postanowiła ofiarować z pewną uroczystością medal złoty panu de Brazza, tak, jak ofiarowała podobny Nordenskjöldowi. Ale podróżnik szwedzki, jak nam się zdaje, o wiele autentyczniejsze porobił odkrycia, aniżeli jego włoski naśladowca. Pan de Brazza wprawdzie zawarł z jakimś królem murzyńskim traktat, przyznający Francji supremację nad Kongo. Idzie tylko o to, o ile ów król wie co podpisał? Anglja i Francja oddawna wyścigają się w staraniach o władzę w Kongo, a Portugalia gotowa jest też stawić swoje pretensje co do przestrzeni, na które niezdolną zapewne będzie wywierać swego wpływu, ale w których nieprzyjemnieby jej było widzieć gospodarzami inne państwa.

Izbie pozostaje ocenić, jak dalece brać na serio należy traktat zawarty przez pana de Brazza. W każdym razie nie ma podobno Francja zamiaru zakładania w Kongo stacyj, któreby później wojskowo protegować musiała. Rząd chciałby ograniczyć się na udzieleniu panu de Brazza poparcia i zachęty moralnej i pozostawić dobrej woli francuzów korzystanie z obietnic jego królewskiej mości króla Mokoto. Otóż zaiste trudno znaleźć coś bardziej zmiennego niż ci monarchowie dżicy, chciwi podarków i gotowi zawsze zgodzić się ze zdaniem tego, który ostatni podarek przynosi... Traktat w rodzaju tego, jaki zawarł pan de Brazza, wtedy byłby tylko ważnym, gdyby bagnet francuskie zmusiły króla Mokoto do stałości. Tymczasem Kongo jest daleko i chorobli-

wem byłoby przypuszczenie, aby za inicjatywą prywatną rzucono się do tych niebezpiecznych i niezbadanych do- statecznie krajów, lombardzkiej, i z blizsze a bezpie- cniejsze kolonie również szczęścia pod tym względem nie mają.

W Paryżu wszystko zapomina się tak prędko, iż czę- sto sprawa jakaś jest zapomniana prędzej, zanim spra- wiedliwość wydać o niej wyrok może; do takich spraw potrosze należy też i policzek wymierzony przez p. De- rouléde panu Mayer...

P. Derouléde jest poetą, który swój flecik bierze za lirę i który z racji swoich rymów uważał się godnym zo- stania „impresariem patriotyzmu“. Przeciwnik jego, p. Mayer, jest przedsiębiorcą dziennikarskim. Krytyki te- go ostatniego były sprawiedliwe, ale... nie jest przyje- tem, aby człowiek spoliczkowany apelował... do sądu. Nie jest to nawet przyjęte przez sądy, które skazują lu- dzi bijących się w pojedynku, ale które ochraniają jak mogą najmniej tych, którzy do pojedynku nie stają.

W sądzie policji poprawczej p. Derouléde wychwalał cel „ligi patriotów“. Którym jest: „dążyć do tego, aby zostali francuzami francuzi, którzy francuzami być prze- stali...“ Cel to bez wątpienia bardzo piękny, ale nie wiemy czy najlepszym dla dojścia doń środkiem jest przesładowanie niemców zamieszkałych w Paryżu, nie mogąc zaczepiać prusaków w Prusach. Adwokat pana Derouléde, p. Falateuf, oświadczył, iż klient jego jest wielkim dzieckiem, nieopatrznie być może „ale — do- dał — dobrze jest i pożyteczne, iż dochował w sercu to gorące ognisko, którego kilka iskier będzie mogło w danym razie zapalić tłumy.“

Po tem przemówieniu p. Derouléde został skazany na 25 franków kary i konfiskatę laski z galką ołowianą, którą to laskę miał przy sobie w dniu awantury i jak powiedział jeden z rywali skazanego na polu rymotwór- czem, laska nieszczęśliwa, która nie zasłużyła na tyle su- rowości — jęczy w niewoli.

Wychodząc z posiedzenia sądu p. Derouléde rzucił się w objęcia swego obrońcy i ucałował go gorąco, a pan Mayer poszedł do domu zapewne rozmyślając nad tem, iż bide go po twarzy wedle taksy, jaką za ten czyn sąd nałożył, stało się przystępnem dla każdej kieszeni...

(Dokończenie nastąpi.) Wł. Mickiewicz.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

== Gazety petersburskie zapewniają, iż wkrótce ogłoszony zostanie projekt nowej ustawy lekar- skiej, wypracowany przez specjalną komisję.

== Wraca zaprzecza doniesieniom dziennika- skim o projektowanych jakoby zmianach przy e- gzaminach na stopień doktora medycyny.

== Długi naszych dróg żelaznych, pochodzące z wyplat na dochód gwarantowany, według doko- nanych przez kancelarię wydziału kredytowego obrachunków po dzień 13-ty stycznia r. b. wynosiły: łódzkiej rs. 843,985, warszawsko-terespolskiej rs. 4,908,380, warszawsko-bydgoskiej rs. 3,700,440, nadwiślańskiej rs. 1,577,014.

== Warunki eksploatacji ogólnej kolei warszaw- sko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej mają być podobno poddane rewizji w celu poczynienia ko- rzystnych zmian.

== Dyrekcja kolei warszawsko-wiedeńskiej i bydgoskiej uwiadamia, iż weszły w życie obniżone opłaty od przewozu zboża w taryfie związku nie- miecko-polskiego w komunikacji ze stacjami Ber- lin, Bydgoszcz, Frankfurt n. O., Inowrocław, Po- znań, Toruń. Opłata za przetrzeźń Warszawa oraz Ruda Guzowska—Aleksandrów wynosi 25-86 kop., za przetrzeźń Warszawa—Sosnowice 35-62 kop. od 100 kilogramów czyli 6-1 od puda. Obniżona za- sada Warszawa—Sosnowice stosowaną będzie i w taryfie związku szlasko-polskiego również i za prze- strzeń Grodzisk i Ruda Guzowska—Sosnowice.

== Ruch ludności m. Warszawy w ciągu tygodnia od 5-go do 11-go listopada r. b. Urodziło się: chłopców 138, dziewcząt 108, razem 246 (mniej o 8 niż w ty- godniu poprzedzającym). W tej liczbie nieślubnych: chłopców 21, dziewcząt 15, razem 36 (więcej o 10 niż w tygodniu poprzednim). Noworodków matrych było 20 (chłopców 13, dziewcząt 7). Co do religii: ka- tolickiej 165, prawosławnej 3, ewangelicko-angsbu- rskiej 17, ewangelicko-reformowanej 2, wyznania mojżeszowego 59. Zmarło zaś: mężczyzn 126, ko- biet 96, razem 222 (więcej o 17 niż w tygodniu u- plynionym). Zprzyjezdnych zakończyło życie: mę- czyzn 4, kobieta 1, razem 5 osób. Dzieci do lat pięciu zmarło 123 (więcej o 21 niż w tygodniu ubiegłym). Najwięcej zmarło w cyrkule VIII—43, najmniej w cyrkule XII—6. Głównymi chorobami powodują-

cemi śmierć były: zapalenie oskrzeli i płuc 52, su- chość płuc 20, niezbyt kiszek 20, błonica i dławiec 15, uwiąd schyłkowy 13, ospa 9, choroby organiczne serca 9, rak 8, tyfus brzuszny 6, zapalenie nerek 4. Śmierć wypadkowa zdarzyła się raz jeden (u ko- biety). W tymże czasie zawarto związków małżeń- skich 94 (więcej o 14 niż w tygodniu poprzednim), mianowicie: w kościele katolickim 63, prawosław- nym 4, ewangelicko-angsburskim 5, ewangelicko- reformowanym 1, wyznania mojżeszowego 21.

== W minionym tygodniu wpłynęło do kasy miej- skiej zaległości podatkowych w sumie 2,374 rs. 46 kop., należności z podatków bieżących 16,869 rs. 28 kop., pozostaje do pobrania zaległości 167,450 rs. 14 kop., podatków bieżących 694,129 rs.

== Projekt miasta, ażeby oczyszczanie ulic z bło- ta i śmieci poruczyć drogą licytacji jednemu z przed- siębiorców, nie uzyskał aprobaty ministerstwa, któ- re w odmowie swej kierowało się następującymi względami. Okres lat dziesięciu jest zadługi, a skoncentrowanie przedsiębiorstwa w ręku jednego przemysłowca wyrodi monopol. Skutkiem tego ob- myślono inny sposób. Miasto zostanie podzielone na kilka części, z których każda będzie wypuszczana w dzierżawę oddzielnie i tylko na trzy lata.

== Ostatni rozkaz dzienny p. prezydenta wyzna- cza delegację dla opracowania projektu budowy chodników i bruków, dobrego stoku wód, oraz o- świetlenia ulic. Projekt ten jest rezultatem zamie- rzzonego posunięcia rogatki wileńskiej na Pradze po- za dworzec kolei petersburskiej. Do komisji po wo- łano inżynierów miejskich pp. Grotowskiego, Ci- chockiego, Samińskiego i Barcikowskiego, komisa- rza kasy ekonomicznej p. Wojciechowskiego, kuratora opłaty rogatkowej p. Grzybowski. Komisja roz- poczyna swe prace pojutrze.

== Celem utrzymywania sanii i wysyłania ich na zarobek na miasto, właściciele dorożek winni wy- kupić odpowiednie numery. Sanie również jak do- rożki są dwuklasowe. Pierwsza klasa winna mieć numer na blachach czterokątnych ciemnowisniewe- go koloru (cyfry czerwone), klasa druga na różo- wych blachach (cyfry czarne). Niezaopatrzone nu- merami sanie będą zatrzymywane.

== Przed komisję poborową w dniu wczorajszym wezwanych zostało 200 popisowych, z liczby tej 82 otrzymało ulgi familijne, 4 zaś otrzymało odrocze- nia dla dokończenia edukacji. Ogółem stanąć mia- ło wczoraj 114, a łącznie z 5 dawniej losującymi 119. Z liczby tej komisja uznała za zdolnych do od- bycia powinności wojskowej 45, do rezerwy zali- czono 11, do szpitala ujazdowskiego na próbę ode- ślano 8, na rok uwolniono 4, za niezdatnych uzna- no 19, nie stawilo się zaś 24.

== W roku szkolnym 1882—83 wakują następu- jące stypendja z zapisów prywatnych dla uczniów uczęszczających do szkół rządowych: F. A. Takla, dwa stypendja po rs. 222; Józefaty Tokarskiej, sty- pendjum w sumie rs. 150 dla krewnego zapisodaw- czyni; Jana Ordegi, dwa stypendja po rs. 100, dla krewnych zapisodawcy; J. L. Flatau, dwa stypen- dja po rs. 100, dla krewnych zapisodawcy i jego żony.

== W dniu onegdajszym zmarł na Pradze Panta- leon Aksimowski, 107 lat liczący napoleończyk, we- teran b. wojsk polskich, ozdobiony medalem św. Heleny.

== Z teatru i muzyki.

* Onegdaj pod prezydencją senatora Gudowskie- go, prezesa dyrekcji teatrów, odbyła się nadzw- yczajna sesja, celem obmyślenia środków dla podnie- sienia dramatu i tragedji na scenie warszawskiej.

* Znany dramat mieszczański Baluckiego p. t. „Rodzina Dylskich“ ma być wznowiony.

* Panna Irma Reichówna odbyła dziś pierwszą próbę na scenie teatru wielkiego.

* Próby z „Tanhaüsera“ znów... przerwane zo- stały.

* Dziś „Carmen“ po raz szesnasty.

* Na określenie gry fortepianowej miewaliśmy dotychczas rozmaite definicje: mówiło się o grze klasycznej, romantycznej, eleganckiej, salonowej, nerwowej, temperamentowej—trudno było przypu- ścić, że się znajduje wirtuoz, o którym trzeba będzie powiedzieć, że gra z szykiem!

— zdawałoby się, że te dwa tak- żeż słowne pojęcia nigdy się skojarzyć nie dadzą, że klasyczne oblicze Euterpy zarumieni się na sa- ma myśl, iż ktokolwiek takdy jej chlasydy układać będzie podług nowoczesnej mody. — Właśnie w tem właśnie rzecz, że kiedy mowa o grze p. Grünfelda, kiedy się do jego indywidualności wirtuozu stosuje definicję szyku, nie należy pod- tem wyrażeniem rozumieć ani chwilowego dziwa- ctwa mody, ani chorobliwych wybryków epoki dła-

lającej albo brutalną siłą, albo niewieściem rozmię- kzeniem.

Nie, szyk p. Grünfelda jest czymś zdrowym, sym- patykiem co przypomina urok, jakina podróżnego wywiera ludność wiedeńska.

Jest w tem wszystkiego potrochu: i wiedza muzy- ezna bez pedanterji, i pewien romantyczny połot bez teatralnej przesady i elegancja bez manjer i temperament bez namiętności, słowem jest do ka- żdego z tych przymiotów domieszana kropelka tego co niemcy nazywają *gutes Blut* i co czyni w Wie- dniu uczonego, artystę, urzędnika, wojskowego naj- przyjemniejszym z ludzi.

Jako najcharakterystyczniejsze cechy gry p. Grünfelda zaznaczyć należy prostotę i pewną do- brodusność sprawiającą, że pianista, którego na- zwisko zna dziś europejski świat artystyczny, skro- mny jest jak poczynający koncertant, że jeden z najlepszych dziś techników fortepianowych bawi się z instrumentem jak z cackiem, że dobry, grun- townie w szkole Kullaka wykształcony muzyk nie obciąża gry mozolnie podpatrywaniem intencjami, że każdy kompozytor w interpretacji dziełnego pia- nisty traktowany jest przedmiotowo, trzeźwo, ja- sno a przytem ze smakiem odrębnym, nie łatwo da- jącym się określić.

Ta bystrość p. Grünfelda w chwytaniu zasadni- czych właściwości stylu danego kompozytora, zna- ją jest w szerokich kołach artystycznych.

Wiadomo, że wirtuoz wiedeński przeprowadza z największą łatwością pewien temat przez style Bacha, Haydna, Mozarta, Beethovena, Wagnera i innych jeszcze nowszych.

Jestto zapewne żart, — ale w tym żarcie zawiera się jedna niewatpliwa prawda: że na taki żart zdo- być się może tylko prawdziwy muzyk, który na wskrós przewertował literaturę muzyczną.

Otóż to co w prywatnych, pozaestradowych pro- dukcjach p. Grünfelda wyraża się dowcipnym im- prowizatorskim konceptem, staje się na estradzie wobec publiczności dążnością do przedstawienia jej w każdym kompozytorze tego, co w nim jest najsympatyczniejszego.

Beethoven grany przez p. Grünfelda nie zaimpo- nuje, Szopen nie roznamiętni ani zdenerwuje, Schu- mann nie rozmarzy, ale każdy zajmie słuchacza i jaknajlepiej nastroi, — bo p. Grünfeld grając zdaje się mówić do publiczności: „niech tam inni czego innego szukają—ja chcę żebyście słuchali z taką przyjemnością, z jaką ja przyjemnością gram“...

I te uposobienie koncertanta, ten jego szczęśli- wy, pogodny, że się tak wyrazimy towarzyski tem- perament, komunikuje się publiczności, która nie może się oprzeć wdzięcznej mieszance elegancji, dobrodusności, słowem szykowi cechującemu grę p. Grünfelda, ani otrząsnąć się ze zdumienia wobec kolosalnej techniki, stawiającej go w rzędzie naj- celniejszych wirtuozów dzisiejszych.

Koncertem wczorajszym p. Grünfeld zdobył odra- zu sympatię, nawet entuzjazm słuchaczy, którzy niewatpliwie pośpieszą na drugi występ świetnego pianisty projektowany podobno w piątek w sali resursy obywatelskiej.

* Sobotni raut muzyczny w salonach p. Feliksa Gebethnera należał bez wątpienia do najświetniej- szych w obecnym czasie.

W liczbie zebranych gości znajdował się też kon- certujący obecnie w naszym mieście słynny piani- sta wiedeński Alfred Grünfeld i młodzianka piani- stka z Odessy panna Róża Kofman, która nader poprawnem odegraniem trzeciej sonaty Beethovena powszechną na siebie zwróciła uwagę.

Po wykonaniu pięknego kwartetu Noskowskiego (Michałowski, Altfater, Trombini i autor), Grünfeld zasiadłszy do pysznego blüthnerowskiego fortepia- nu grał prawie bez przerwy godzin kilka.

Znane już dzieła, improwizacje, dowcipne humo- reski na popularne tematy sypały się jedna za dru- gą, dowodząc zdumiewającej wprawy wirtuozu.

== Ze sztuki.

* Na wystawę Towarzystwa zachęty sztuk pi- knych przybyły następujące obrazy:

Bilińskiej Anny: „Góralka“; Dulembianki Marji: „Studjum kobiety“; Gersona Wojciecha: „Sobieski blagany o pomoc“; Krycińskiego Walerjana: „Li- rik z Pokucia“ i „Dzieci wiejskie“; Kleczyńskiego Bohdana: „Branka“; Kędzińskiego Apoloniusza: „Poreka“; Merwarta Pawła: „Sara“; Moniuszki Ja- na: „Rabunek klasztoru przez krzyżaków“; Mal- czewskiego Władysława: „W parku“; Ruśkiewicza Franciszka: „Potok“; Rybkowskiego Tadeusza: „Polowanie na dzika“; Zaleskiego Teofila: „Zachód słońca“.

* Ranzoni, surowy recenzent *Neue fr. Presse*, podnosi dwa wystawione obecnie w Wiedniu pła- tna Hipolita Lipińskiego, a zwłaszcza „Palmową niedzielę“.

* Zabiegliwa firma lwowska H. Altenberga

przedtem F. H. Richtera) dokonała w tych czasach dwóch pożytecznych a okazałych wydawnictw.

Jednym z nich „Pan Tadeusz”, ilustrowany olówkiem niespożytego Andriollego, drugim wiecznikiem polowski „Mohort” z rysunkami Kossaka.

O „Panu Tadeuszu” wspominaliśmy już nieraz — obecnie gdy się przedstawia w całości, musimy przyznać rzeczy tej pewną wartość.

Jest więc tu kilkadziesiąt rycin, z pomiędzy których uderzają zwłaszcza sceny zbiorowe, odtworzone z werwą i prawdą niemałą.

Uczta w starożytnym Horeszków zameczku, scena w karczmie, sejmik, a w końcu Maciek Dobrzyński karmiący przed domem swoim króliki — to pełne nieraz wdzięku i siły obrazy.

Zewnętrzna forma wydawnictwa dowodzi również rzetelnej staranności wydawcy.

Dobiegający też końca „Mohort” zapowiada się jaknajkorzystniej.

Kossak wygląda tu z każdego cala, Kossak, ten świetny ilustrator przeszłości, długoletni przyjaciel poety, do którego dzieła wziął się z całym namaszczeniem.

Będzie to widno rzecz trwała, nie przemijająca.

== Targ na kwiaty i rośliny.

Korzystając z zamierzonej przez magistrat reformy targów w Warszawie, Ogrodnik polski występuje z godnym poparciem projektem.

Na placu, jaki powstanie po zniesieniu targu za Żelazną bramą, pismo to radzi urządzić skwer, a na jego środku, w kierunku długości, pobydować wielką ozdobną rotundę z dwiema przytykającymi do niej podłużnymi szklarniami.

Szklarnie te byłyby podzielone na oddziały. W takiej budowlu można by zamknąć cały handel ogrodniczy z wyjątkiem warzywnego.

Rotundę należałoby przeznaczyć na sprzedaż kwiatów i owoców, szklarnie zaś wyrażać oddziałami ogrodnikom na sprzedaż roślin.

Tak urządzona halla ogrodnicza upiększy tę część miasta i podniesie zaniedbany dziś handel kwiatowo-roślinny.

W samej Warszawie posiadamy przeszło 500 ogrodników, którzy dla braku odpowiednich urządzeń, ułatwiających zbyt, nie mogą rozwinąć szerzej działalności.

A i miłośnicy kwiatów muszą szukać ich na brudnych targach lub w oddalonych ogrodach, że pominiemy tu niezbyt estetyczne kwaciarki uliczne.

== Tramwaje.

Wagony kolei konnej w biegu swoim przez Krakowskie-Przedmieście obok skweru zmieniły od niejakiemu czasu miejsce przystanku, nie zatrzymując się przy słupku przystankowym wprost dawnej poczty, lecz o kilkadziesiąt kroków od tegoż, na przeciw hotelu Saskiego.

Zmiana ta obalamuza oczekujących na przybycie wagonu, którzy, stając przy słupku, nie mają dość czasu aby dobiegnąć do stojącego opodal wozu, gdyż ten zbyt krótką tylko chwilę się zatrzymuje, ani też wsiąść w biegu, dość szybko.

Zarząd kolei konnej winien bezwarunkowo, w jakikolwiek sposób zaradzić tej niedogodności, jeśli to rzeczywiście jest prawdą, iż przy słupku wagony zatrzymywać się teraz nie mogą, a przedstawienie słupka tego wobec mrozów skutecznym być nie może.

== Walka z dyfterytem!

Z okoliczności grasującego obecnie w Petersburgu dyfterytu, gazeta *Golos* zamieszcza w nr 300-m z dnia 4 (16) b. m. odezwę treści następującej, na którą pośpieszamy zwrócić uwagę ogółu.

Odezwą ta brzmi:

„W Petersburgu szerzy się epidemia dyfterytu, tej straszliwej choroby, która pochłonęła już tysiące ofiar w środkowych guberniach Cesarstwa, obecnie zaś grozi zmniejszeniem ilości dzieci w stolicy.

Krew zastyga na wiadomość o rodzinach pozbawionych na raz kilkorga dzieci.

Jako lekarz i ojciec rodziny, jako człowiek i obywatel udaję się do redakcji z prośbą o podanie do wiadomości powszechnej następującego środka leczniczego przeciw dyfterytowi.

Homeopatja posiada najpewniejszy środek specyficzny na leczenie dyfterytu, mianowicie *Mercurius cyanatus*, za pomocą którego ja sam i moi koledzy wyleczyliśmy w krótkim bardzo czasie tysiące wypadków dyfterytu.

Jeżeli lekarze aleopaci tak dalece są uprzedzeni przeciw homeopatji, że nie chcą nawet słyszeć o żadnych środkach z dziedziny homeopatji, to czyżby rodzice dotkniętych chorobą dzieci mieli pod wpływem podobnych przesądów odmawiać ofiarom pomocy?

Dziesięć ziarenek *Mercurii cyanati* 30° podzielną rozpuszcza się w półszklance wody przegotowanej i ochłodzonej do temperatury pokojowej i co go-

dzina lub co dwie daje się choremu po łyżeczce od kawy tego roztworu.

Wobec tego wszelkie inhalacje, płukania, pedzłowania i wypalania gardła są niepotrzebne; mianowicie wypalanie jest raczej szkodliwe aniżeli pożyteczne.

Jeżeli dyfteryt jest bardzo rozwinięty, to można robić płukania z mleka i wody wapiennej w różnych połączonych ilościach.

Mercurius cyanatus nie tylko leczy chorobę, lecz i zapobiega takowej.

W tym celu należy dawać dzieciom po 3—5 ziarenek suchych, na czczo.

W rodzinie, w której znajduje się ktoś dotknięty dyfterytem, zastosowanie tego środka jest koniecznym względem wszystkich innych dzieci.

Jestem najmocniej przekonany, że przy użyciu tych środków we wszystkich wypadkach dyfterytu, epidemia ustanie w ciągu 2—3 tygodni w całym mieście.

Flaszeczka ziarenek *mercurii cyanati* kosztuje 25 kop. i zawiera ilość wystarczającą dla kilkunastu chorych.

W moich oczach uleczono setki chorych w ciągu trzech do czterech dni.

(podpisano)

dr med. von Ditman.

== Hegemonja karety.

Odbieramy następujące zażalenie.

„Szanowny redaktorze!

Wczoraj, wioząc sankami matkę, pochyloną 80-letnią, poleciłem dorozkarczowi zatrzymać się przed domem przy ulicy Nowy-Swiat.

Zyczeniu mojemu nie mogło się stać zadość, ponieważ w mostku stała karetka i, pomimo nawoływania naszych, ustąpić nie chciała.

Wysiadłem z sanki i podszedłem do woźnicy z zaleceniem, aby dopuścił sanki, lecz ten odrzekł, iż oczekuje na pana, zresztą objaśnił, iż rozkazy ma z wewnątrz, gdzie siedzą dwie damy.

Stanawszy przed otwartą szybą i, odkrywając głowę, prosiłem dwie dystygowane pasażerki aby zaleciły dopuszczenie sanki, z których wypadło starą kobietą wysadzić.

W odpowiedzi zasunęto szybę i karetka pozostała...

Nie mogąc się dostać do bramy ze schorzałą matką, zmuszony byłem oprowadzić ją wokół po śniegu i błocie, podczas gdy damy wygodnie siedziały w karecie.

Z poważaniem

Gąsowski.

== Jubileusz.

W przyszłą sobotę, dnia 25 b. m., znana firma księgarska Gebethnera i Wolffa obchodzić będzie dwudziestopięciolecie swego istnienia.

Koło obywateli, artystów, literatów i kolegów księgarzy zamierza chwilę tę odznaczyć składkową wieczerzą.

== Żenia się ludziska...

Przez dzień sobotni i niedzielny odbyło się w samym kościele świętokrzyskim 27 ślubów! Pośpiech... przedadwentowy.

== Uśmiech fortuny.

W tych dniach odbyło się w Bukareszcie ciągnięcie losów pożyczki tegoż miasta.

Jeden z głównych losów dostał się Warszawie — szczęśliwym bowiem właścicielem biletu jest pan L., spedytor na komorze tutejszej i współpracownik domu bankierskiego.

Wygraną już panu L. odesłano.

== Nieostrożność.

Aleksander D., pracujący w fabryce przy ulicy Nowo-Wielkiej pod nr 17, wskutek własnej nieostrożności dostał się pod koło maszyny parowej.

Nieszczęśliwego z ciężkimi obrażeniami, w stanie bezprzytomnym, odstawiono do szpitala św. Rocha.

== Wypadki.

* Z ulicy Młynarskiej podniesiono z chodnika pisanego człowieka, mogącego mieć około lat 35.

Człowiek ten wkrótce po odwiezieniu do cyrkułu zmarł nagle.

* Był to niejaki Oskar Reinhold, poddany austriacki.

* Przy ulicy Młynarskiej pod nr 1, od zbyt silnego napalenia w piecu zgorzała Joanna Sz.

Wzywany lekarz zaledwie zdołał przywrócić ją do przytomności.

* Sankarz nr 583 przejechał na ulicy Wielkiej służącą Estere C., która silnie poraniona została.

* Mamy dziś znówu do zanotowania kilka znaczących kradzieży.

Przy ulicy Elektralnej pod nr 45a, z mieszkania Walerji K., skradziono rozmaite papiery, a między innemi bilet banku wileńskiego na rs. 500, dwa bilety banku odeskiego nr 9916 i 037965 po rs. 100.

Z mieszkania Maksymiliana W., przy ulicy Ciepłej nr 9, skradziono garderobę wartości rs. 200.

Na Podwalu pod nr 1. skradziono Józefie J. rozmaitych przedmiotów na sumę rs. 160.

Na Starem-Mieście pod nr 26, z mieszkania Michała Sz. skradziono zegarek, kołczyki i kilka sztuk garderoby.

* Wczoraj, około godziny wpół do 11-ej, w domu pod nr 23b przy alei Jerozolimskiej, w sklepie Fajwela Branszweja, od wypadłej z pieca głównej zapaliły się leżące w pobliżu papiery a od tych szafa.

Ogień stłumiłi topornicy z oddziału nowoswieckiego.

* Również około godz. 1-ej po północy, w stronie rogatki wolskiej, ukazała się silna luna.

Z pomocą wyruszył natychmiast oddział mirowski, lecz dojeżdżając do rogatek zwrócił się z drogi, ponieważ pożar szerzył się daleko.

== Z nowego toru kolejowego.

Zima nie wstrzymuje robót przy plantach drogi iwangrodzko-dąbrowskiej.

Obecnie rozpoczęły się roboty około tunelu pod Podleśną Wola, przecinającego wzgórze lesiste, w tem miejscu dość liczne.

Ponieważ tunel leży o kilka wiorst od najbliższej wioski, wzniesiono więc przy planie barak dla robotników, dwa domki dla inżynierów i urządzono restaurację.

Prace te posuwają się jeszcze powoli, dlatego, iż nie otrzymano dotąd zezwolenia na łamanie skały nabojami dynamitowymi, które zastępują tymczasowo prochem.

== Stowarzyszenia spożywcze w Łodzi.

Kilku wybitniejszych fabrykantów łódzkich postanowiło urządzić dla swoich robotników stowarzyszenia spożywcze.

Za wzór posłużył tego rodzaju stowarzyszenie, istniejące przy fabrykach szajbłerskich, a oddające prawdziwą korzyść robotnikom zatrudnionym w tychże zakładach.

Otrzymują oni nie tylko wszystkie materiały spożywcze w najlepszym gatunku, lecz i po znacznie niższych cenach.

== Nowa cukrownia.

Przy jednej ze stacyj drogi żelaznej nadwiślańskiej, między Mławą a Warszawą, ma powstać nowa cukrownia.

Przedsiębiorstwo to, jak donosi *Kor. ploc.*, ma mieć na celu ogólny interes przez podniesienie cen za buraki, meljoracje i inne prace użyteczności publicznej.

Potrzebny kapitał ma być zebrany drogą udziałów.

Wnosząc z odezw *Kor.*, cukrownia będzie urządzona na wielką skalę i uwzględni wszelkie wymagania postępu, tak w potrzebach robotników, jak i samej produkcji.

Inicjatorzy dodają, że jeżeli w kraju nie znajdą potrzebnego kapitału, sumę potrzebną uzupełni zagranicą.

Smutna to ostateczność, chociaż nie bezzasadna!

A może też nasi kapitaliści będą mniej lekkimi?...

== Elektryczność na prowincji.

Wkrótce mają się odbywać próby oświetlenia elektrycznego w Lublinie.

Jeden z miejscowych przemysłowców zaprowadza tę nowość w swoim zakładzie.

== Chrzest.

W kościele parafjalnym we Włocławku odbywał się w tych dniach rzadki w tamtych stronach obrządek.

P. K., syn obywatela ziemskiego ze Skulska, starozakonny, przeszedł na łono kościoła katolickiego.

Ceremonji chrztu dopełnił proboszcz ze Skulska.

Na obrządek ten zgromadziła się liczna publiczność z miasta, pomiędzy którą znajdowało się też kilku starozakonnych z miejscowej inteligencji.

== Ofiara mrozu.

W dniu 14 b. m. w pobliżu Sosnowca, znaleziono na drodze zwłoki nędznie ubranego człowieka.

Człowiek ten padł widocznie ofiarą mrozu.

== Rozboje.

Okolice Terespoli i same miasteczko są widownią częstych napadów rabusiów.

Przed tygodniem jednej nocy niewykryci dotąd napastnicy ograbili trzech faktorów, oddzielnie przechodzących nad rzeczką Kunowicą (odnoga Bugu), zabrawszy im gotówkę i zwierze ubranie.

W okolicy na drogach napada na przejeżdżających po kilku i kilkunastu opryszków, którzy z podróżnych ściągają odzież nawet, jeżeli ci nie wiozą znaczniejszych kwot pieniężnych.

== Napad.

We wsi Janikowice, w gubernji rademskiej, na dom włóścianina Piotra G. napadło dziewięciu nieznanymi złoczyńców.

Związaali oni właściciela chaty i domowników,

poczem zrabowali kilkaset rubli i inne cenniejsze przedmioty.

O wykonanie rabunku podejrzewają najbliższych sąsiadów.

Ze świata.

✕ „Divadelni listy,” wychodzące w Pradze pod redakcją L. Hovorki, zamieściły w ostatnim numerze portret Alojzego Žolnkowskiego, wraz z życiorysem jubilata, skreślonym piórem redaktora. „My—dodaje p. Hovorka, zamykając pełną pochwałą ocenę tak wyjątkowego talentu—przesyłamy Žolnkowskiemu z siostrzanej Pragi, z głębi bratniego serca idące pozdrowienie: niech żyje długie jeszcze lata...”

✕ Polskie zabytki. Götzinger w swoim „Real-lexicon der deutschen Alterthümer” pomieścił obszerny artykuł o wykopaliskach w dawnych Prusach królewskich.

✕ Także wiadomość. Rumberger *Ztg* donosi o małżeństwie zawartem w Georgswalde dnia 13-go b. m. między prostym rzemieślnikiem i niejaką dziewczką, pochodzącą z rodu króla polskiego Sobieskiego. Jej dziadek Jakób Sobieski schronił się w 1831 r. do Pragi, gdzie syn jego pojął następnie za żonę córkę uboższego mieszczanina (24)

✕ Smutna śmierć. Abraham Landes, dążący do Ameryki, wpadł w naczynie z mydłem szarem, znajdujące się na statku parowym i natychmiast śmierć w nim znalazł. Z papierów, które denat miał przy sobie, okazało się, iż ma ojca w Rawiczu. Nowojorski *Herald* zawiadamia o tym wypadku.

✕ Paryż. Według ostatniej statystyki, ułożonej przez administrację miejską, Paryż liczy obecnie 82,352 domów. W 1876 liczba ta wynosiła 71,873. W przeciągu zatem pięciu lat zbudowano w stolicy 10,479 domów nowych. Przeciętnie wypada na każdy dom 27 mieszkańców.

✕ „Almanach Gambetta,” taki tytuł nosi świeżo założony dziennik, utrzymywany subwencją trybuna, którego wizerunek zdobi naczelną kartę każdego numeru. *Almanach Gambetty* uważać można za szczyt służalczego apoteozowania na rozkaz i za dobrą opłatą.

✕ Rzadki jubileusz obchodzić będą niebawem znany autor Wiktor Scheffel i wydawcy dzieł jego Bönz i sp. w Stuttgarcie, wypuszczając na świat setne wydanie popularnego poematu „Trompeter von Säckingen.” Pierwsze jego wydanie nosi datę 1854 roku; pięćdziesiąte ukazało się w 1876 roku — zatem w ciągu ostatnich sześciu lat oddito pięćdziesiąt wydań!

✕ Adelina Patti, przybywając do Ameryki, zagrożoną była kolosalną opłatą cła od swych brylantów, wartości 400,000 dolarów i od koronek oraz strojów, którymi tak często popisując się lubi. Wyratował ją atoli z biedy impresario, zapewniwszy, iż „to wszystko” należy do nieodzownych rekwizytów, koniecznych dla spełniania obowiązków, połączonych z artystycznym zawodem każdej śpiewaczki.

✕ Beaconsfield-Disraeli, według angielskiego tygodnika *The Society*, na krótko przed zgonem przeszedł z protestantyzmu na łono kościoła katolickiego.

✕ Paweł Morphy, najznakomitszy ze wszystkich żyjących dotąd znawca gry szachowej, zmarł przed kilkoma dniami w Nowym-Orleanie. Morphy był z musu lecz nie z powołania adwokatem. Urodził się w 1837 roku.

✕ Caucis bóżniczy. Wiadomo, iż do ważności modłów uroczystych w synagodze potrzeba dziesięciu przynajmniej osób. Prawowierny Wilhelm Rotschild podczas podróży obecnej po Szwajcarii wozi dziesięciu współwyznawców, aby nie być pozbawionym korzystania z modłów publicznych, na wypadek, jeżeliby na miejscu nie znalazł towarzyszków...

✕ 116 zębów posiadał przed laty pewien Indianin z południowej Ameryki, którego czaszka wystawioną jest obecnie na widok publiczny w jednym z oddziałów brazylijskiej wystawy w Berlinie. Osobliwsze to *unicum* nadesłał prof. Koseritz.

✕ Wszystko ma przyczynę. W pewnej winodajni paryskiej, czterech dawnych znajomych, ludzi poważnych i zamożnych, w czasie długiej pogawędki przy kieliszku, weszło na temat... o spracowanych rękach.

— Ja — rzecze jeden — już hebla w ręku od tak dawna nie miałem, a mam skórę na dłoni tak grubą, jak podszwa.

— Cóż to dziwnego — rzecze drugi, — ja od lat dwunastu tylko sklepem się zajmuję, brylantów nie oprawiam, a patrzcie, jakie mi od tej roboty pozostały na palcach odciski.

— Co to pomoże — wtrącił trzeci — ja, lat trzydzieści mija, jak już tylko zarządzam moją garbarnią, nie przecież nie dźwigam i nie pracuję rękami, a dlatego gruba skóra z dłoni nie zesza.

— No, że wasze ręce grube, w każdym razie jest przyczyna, boście w młodości je poodginali — wyciągając białą i delikatną rękę, rzecze ex-urzędnik admini-

stracyjny — ale powiedziecież mi, jakaż może być przyczyna, że i moja dłoń nie jest bez odcisków?!

— Łapówki — bez namysłu odpowiedział pierwszy.

✕ Na Podwalu.

— Dlaczego się rozchodzisz z żoną?

— Bo pije.

— A ty co lepszego robisz?

— A właśnie... ale trzeba, aby choć jedna osoba w rodzinie była trzeźwą...

✕ W Zakopanem.

Zmęczony turysta do górala:

— Mój bracie, czy u was góry zawsze takie wysokie?

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Panu Al. E. — Z hrabią.

— Prenumeratorowi z Marszałkowskiej. — Informacja fałszywa.

— Jednemu z wielu. — Rzecz nie podpisana z imienia i nazwiska, a zatem uwzględnioną być nie może.

— Panu dr K. — Dziękujemy — pomieściliśmy.

— Prenumeratorowi z Krakowskiego-Przedmieścia. Podaliśmy dokładnie.

— Pani M. W. — Powolni życzeniu sz. pani donosimy, iż dzisiejszą obłubienicę do ołtarza prowadzić będą panny: hr. M. Branicka i hr. Natalia Potocka, pana młodego zaś hr. Józef Potocki (syn Alfreda) i hr. Jakób Potocki (syn Stanisława). Od ołtarza odprowadzą państwa młodych, panie: hr. ordynatowa Zamoyska i hr. Julja Branicka (córka Alfreda), pp. hr. Tomasz ordynat Zamoyski i hr. Władysław Branicki.

— Panu Dziędzie. — Jeżeli śmiesznością jest przyznawanie się do obcych, to nie wiemy jak nazwać odrażanie siómatek od siebie. Stosunki rodzinne osoby *questionis* dobrze znamy, dlatego przypuszczać należy iż informacja nasza była od powiednia.

— Złożyli w redakcji *Kurjera Warszawskiego*: Dla najbiedniejszych.

Bezimiennie rs. 1.

— (471) J. R. z Pragi pod Warszawą rs. 1 k. 50 na budowę kościoła w Wasilkowie, gubernji grodzieńskiej, powiatu sokolskiego.

— (466) Żądane odemnie przez p. G. K. rs. 3 k. 60 i przyjęte, a następnie trzeciego dnia mi zwrócone, składam na pomnik Mickiewicza, abym na przyszłość mógł się uchronić od drażliwych stosunków z podobnego rodzaju ludźmi. M. T.

✕ W dniu 8-ym listopada r. b., w kościele N. N. Marji Panny na Lesznie, następnie ewangelickim, zawartym został związek małżeński między p. Stanisławem Scharmach, prokurentem z Hamburga, i panną Anielą Niemirowską, córką nieżyjącego Jakóba i Dominiki z Żarskich małżonków Niemirowskich. —3693—

✕ W dniu 18-tym b. m. i r., w kościele pp. Kanoniczek w Warszawie, Jks. rektor Z. Chelmiecki, pobłogosławił związek małżeński pomiędzy p. Kazimierzem Julianem Jasińskim i p. Marią Matuszewską. Podczas obrzędu artyści opery pod dyrekcją p. Osmańskiego wykonali „Veni Creator”. (950)

Nekrologja.

† S. p. Michał Wilczan, obywatel miasta Warszawy, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy lat 57, zmarł dnia 19 listopada r. b., o godzinie 8 i pół wieczorem. Pozostała w nieutulonym smutku żona wraz z trójgiem dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego na żałobne nabożeństwo w dniu 22 b. m., we środę, o godzinie 10-ej zrana, w kościele metropolitalnym św. Jana (Fary), oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej po południu, na cmentarz powązkowski, odbyć się mające. —3698—

† S. p. Zuzanna z Jabłońskich *Sztucka*, obywatelka m. Warszawy, zmarła w dniu 20 b. m., przeżywszy lat 73. Pozostały mąż i brat zapraszają krewnych i znajomych na żałobne nabożeństwo w dniu 22 b. m., we środę, o godzinie 10-ej zrana, w kościele Narodzenia N. Marji Panny na Lesznie, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-ej po południu, na cmentarz powązkowski. —3703—

† W poniedziałek, dnia 20-go b. m. zesza z tego świata s. p. Józefa *Świątecka*, w wieku lat 86. Nabożeństwo za duszę zmarłej odbędzie się w kościele św. Krzyża w dniu 22 b. m., we środę, o godzinie 10-ej zrana, wyprowadzenie zwłok nastąpi z tegoż kościoła i tegoż dnia, o godzinie 3-ej po południu, na cmentarz powązkowski, na które zaprasza się łaskawych znajomych. —3700—

† We czwartek, dnia 23 b. m., jako w dniu imienin s. p. Klementyny z Szymańskich *Dzierżanowskiej*, odbędzie się o godzinie 10-ej zrana, żałobne nabożeństwo w kościele katedralnym św. Jana, w kaplicy Pana Jezusa, na które pozostały mąż z dziećmi i wauczkami uprzejmie zaprasza rodzinę i przyjaciół. —943—

† W dniu 22 b. m., we środę, jako w dziesiątą rocznicę śmierci s. p. Stanisława *Kosceckiego*, szambelana Dworu J. C. K. M. odprawione zostaną za spokój duszy jego msze św. w kościele Opieki św. Józefa wprost ulicy Królewskiej, o godzinie 9-ej zrana. —3689—

† We środę, dnia 22 b. m., jako w pierwszą rocznicę imienin s. p. Cecylii z Narbuttów *Chłędowskiej*, odbędzie się nabożeństwo w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-ej zrana, na które wnuczka zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —3683—

† Jutro, w kościele św. Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu, odbędzie się o godzinie 10 i pół zrana, za duszę s. p. Cecylii z Narbuttów *Chłędowskiej*, nabożeństwo żałobne, na które zaprasza się niniejszem krewnych, przyjaciół i znajomych. —3704—

† W dniu jutrzejszym, 22-go listopada, jako w czwartą rocznicę śmierci s. p. Franciszka *Ryczkowskiego*, odbędzie się żałobne nabożeństwo o godzinie 9 i pół zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, na które pozostali synowie, zięć, córki i wnuki zapraszają. —3701—

† We czwartek, dnia 23 b. m., jako w drugą bolesną rocznicę śmierci s. p. Arturka *Nowakowskiego*, odbędzie się msza żałobna w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-ej zrana, na którą w ciężkim smutku pozostali rodzice zapraszają krewnych i przyjaciół. —3684—

† W dniu 23 b. m., we czwartek, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci s. p. Walerji z Tchorzewskich *Meyer*, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele na Powązkach, o godzinie 10-ej zrana, oraz poświęcenie grobu, na które pozostały mąż z dziećmi, matką i siostrami zapraszają przyjaciół i znajomych. —3692—

Z Cesarstwa.

Petersburg 19-go listopada. — Z Gdańska donoszą o przyjeździe rosyjskiego ministra spraw zagranicznych p. Giersa, który w niedzielę rano miał udać się w dalszą podróż, jak sądzą, do Warcena.

Petersburg 19-go listopada. — Począwszy od bieżącego roku w szkole morskiej dwa stypendja mają być corocznie udzielane młodym bułgarom, chcącym poświęcić się zawodowi marynarzy. Po odbyciu kursów teoretycznych i praktyki na okrętach rosyjskich, młodzi ci ludzie mają powracać do kraju.

Petersburg 19-go listopada. — Pamiętniki Murawiewa, o których ukazaniu się w druku doniósł kilka dni temu telegraf, wywołały w niektórych organach prasy rosyjskiej artykuły tak ocenające same pamiętniki, jak i rozbiegające fakta i sprawy stanowiące główny ich przedmiot. *Nowoje wremja*, zamieściwszy naprzód wielce pochwalną ocenę pamiętników i działalności autora, rozpoczęło obecnie szereg artykułów p. t. „Czego teraz potrzeba w północno-zachodnim kraju?” Z treści pierwszego z nich, zamieszczonego w ostatnim numerze wspomnianego dziennika, domysleć się już można w jaki sposób *Nowoje wremja* odpowie na postawione pytanie. Ponieważ za punkt wyjścia służą tu pamiętniki Murawiewa, *Now. wr.* przede wszystkim wylicza wszystkie ważniejsze czasowe przepisy i prawa, które podług nie utraciły obowiązującej mocy i na ich poparcie i usprawiedliwienie przytacza wprost motywa, na jakie powołuje się autor pamiętników, zgadzając się z nim najzupełniej w zdaniu. O ile z tego pierwszego artykułu wyrozumieć można, późnemi życzeniami gazety *Nowoje wremja* jest trzymanie się nadal polityki i poglądów Murawiewa, dalszy konsekwentny rozwój czasowo przezeń zaregulowanych środków, a wszystko to doprowadzić ma do zaspokojenia potrzeb kraju i ogólnego zadowolenia jego mieszkańców. Tak sądzi *Nowoje wremja*.

Moskwa 19-go listopada. — Postanowiono nie robić gmachu wystawy, gdzie w czasie mającej odbyć się w lecie uroczystości koronacji dawane będą zabawy ludowe.

Moskwa 19-go listopada. — Moskowskija *wiedomości*, mówiąc o projektach Austro-Węgier na półwyspie bałkańskim i o zamiarze przyłączenia Bośni i Hercegowiny, piszą: „Sądzymy, że i Czarnogórze mogłoby skorzystać z obecnej chwili dla wystąpienia z takimiż samymi prawami do wynagrodzenia, jakie otrzymała Austria za wydatki i trudy poniesione podczas powstania Bośni i Hercegowiny przeciw Turcji. Wynagrodzenie to według wszelkiej sprawiedliwości mogłoby polegać na zwróceniu Czarnogórze tej części Hercegowiny, którą Czarnogórze zyskało ceną swojej krwi i z przyzwolenia Turcji wyrażonego w traktacie san-steffańskim. Jeżeli traktat berliński, który zajął jego miejsce, okazuje się nie zupełnie odpowiadającym życzeniom Austrii, to i Czarnogórze ma prawo żądać, aby odstąpienie od jego brzmienia na korzyść Austrii, przyniosło i jemu także jakiś zysk. Gdyby Rosja otwarcie popierała takie żądanie Czarnogórze, byłoby to więcej pocieszającym, niż zapewnienia austriackich ministrów, że nie mają oni danych do „podejrzewania” Rosji o „tajemne sympatyzowanie” z Czarnogórzem”.

Kijów 19-go listopada. — Redaktor *Kijewlanina* w obszernym artykule wstępnym oświadcza czytelnikom, że na przyszłość rzeka się pobieranego dotąd w sumie 6000 rs. subydjum rządowego.

Odessa 19-go listopada. — *Odesskij wiestnik* zamieścił następny telegram z Petersburga: „W kwestji podniesionej przez chersońskie powiatowe ziemstwo, i przedstawionej przez gubernatora chersońskiego pod decyzję rządzącego senatu postanowiono, że do zebrań ziemskich podobnie jak zdecydowano co do rad miejskich, może być wybierana tylko trzecia część żydów, w każdej kategorii wyborców do rad ziemskich“.

Ostatnia pocztą „Kurjera Warszawskiego“.

Peszt 30-go listopada. — Na dzisiejszym ostatnim posiedzeniu delegacji węgierskiej minister Kallay wyraził w imieniu cesarza podziękowanie i uznanie dla delegacji za jej działalność. Przewodniczący oświadczył w mowie zamykającej sesję, że delegacja przekonała się o energicznym staraniu wspólnego rządu o utrzymanie na przyszłość przyjaznych stosunków z mocarstwami zagranicznymi, tudzież, że siła i gotowość do boju armji zwiększoną została przez nową organizację, wprowadzającą system terytorjalny, że wreszcie prawie zupełnie przywrócony pokój w Bośni i Hercegowinie pozwala na zmniejszenie tamecznych załóg i umozebni wr. 1883 pokrycie kosztów zarządu z dochodów obuprowincyj. Wśród okrzyków: „Niech żyje cesarz!“ zamknięta została sesja delegacji węgierskiej.

Praga czeska 19-go listopada. — Wczoraj odbył się w kurji większych posiadłości wybór uzupełniający deputowanego do Rady Państwa. Wybrany został jednogłośnie kandydat czeski hr. Eugeniusz Czernin. Niemieccy wyborcy wstrzymali się od głosowania.

Berlin 19-go listopada. — P. Giers według krążących wieści przybędzie tutaj najpóźniej we wtorek wieczorem i otrzyma posłuchanie u cesarza Wilhelma.

Belgrad 19-go listopada. — Jenerał Alimpiez znany z wojny serbsko-tureckiej umarł. Śledztwo w sprawie zamachu dotąd nie wykazało związku z motywami politycznymi.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.“

Lwów 21-go listopada.

Arcybiskup Sembratowicz pożegnał się już z duchowieństwem kapituły grecko-katolickiej.

Lwów 21-go listopada.

Skarga apelacyjna w sprawie rusinów obwinionych o zdradę stanu, ma być roztrąsaną w ciągu stycznia roku przyszłego.

Wiedeń 21-go listopada.

Podróż p. Giersa do Berlina i Wiednia wywołała wszędzie pokojowe komentarze.

Wiedeń 21-go listopada.

Na wczoraj zwołali czterej centralistyczni deputowani wiedeńscy zgromadzenie wyborców, clem zdania sprawy z czynności poselskich. Salę zapelnily setki przeciwników centralizmu reprezentowanego przez p. Kurandę i trzech jego towarzyszy. Deputowani przeczuwając porażkę, oświadczyli, że ustępują z trybuny i zwołają inne zgromadzenie. Ozwwały się zewsząd szydercze okrzyki, wpośród których zgromadzeni rozeszli się. Dzień wczorajszycy uważa opinia publiczna za cios zabójczy dla centralizmu w Austrii, skoro w samej stolicy państwa nie może on już podnieść swobodnego głosu.

Wiedeń 21-go listopada.

Austriacki następca tronu, arcyksiążę Rudolf, udaje się do Berlina wskutek zaproszenia cesarza Wilhelma na łowy.

Berlin 21-go listopada.

Rząd odroczył do wiosny „ze względów technicznych“ zapowiedziane przed wyborami przekształcenie szkół bezwyznaniowych w Crefeldzie na wyznaniowe. Uważanem to jest za nowy objaw rozgoryczenia ks. Bismarcka przeciw centrum katolickiemu.

Berlin 21-go listopada.

Projekt monopolu tytoniowego ma być znowu przez rząd niemiecki do parlamentu wniesiony i z naciskiem popierany.

Berlin 21-go listopada.

Książę August Sułkowski, członek izby panów, zmarł dzisiaj nagle.

Paryż 21-go listopada.

Wczoraj Duclerc przy obradach nad dotacją poselstwa francuskiego przy Watykanie postawił kwestję gabinetową, poczem izba przyjęła pozycję. Komisja budżetowa pomimo opozycji ministra skarbu Tirarda, utrzymuje w całości budżet robót publicznych, żądając, aby takowe wykonane zostały na rachunek długu bieżącego.

Paryż 21-go listopada.

Pomimo rozsiewanych na giełdzie pogłosek stan zdrowia prezydenta republiki nie budzi żadnych obaw. Wczoraj polował on w Marly.

Paryż 21-go listopada.

Dzisiejszy *Temps* dowiadyuje się, iż Gladstone przyzwolił na odstąpienie królowi abisyńskiemu portu nad morzem Czerwonym. Jest nadzieja, że W. Porta zgodzi się również na to.

Londyn 21-go listopada.

Dzisiejsze *Times* oświadcza, że Anglja nie będzie zazdrościła Francji robienia drobnych interesów (*petites entreprises*) na kontynencie afrykańskim (jest to złośliwa aluzja do traktatów zawartych z królikami nad rzeką Kongo przez Brazę, przyp. red.).

Belgrad 21-go listopada.

Stronnictwo liberalne (partja Risticza, przyp. red.) postanowiło wstrzymać się od uczestnictwa w wyborach do nowej skucyzyny serbskiej.

Petersburg 21-go listopada.

W dniu wczorajszym Najjaśniejsi Państwo raczyli przybyć z Gieczyna do Petersburga i zaszczyścić obecnością swoją święto moskiewskiego pułku.

Petersburg 21-go listopada.

Wszyscy rachmistrze, buchalterowie banku skopińskiego, oraz członkowie zarządu miejskiego zostali oddani pod sąd za oszustwo.

Berlin 21-go listopada (godzina 3-cia po południu).

P. Giers udaje się ztąd do Wiednia, z powrotem zaś stanie w Petersburgu dopiero około nowego roku. Dzienniki dzisiejsze odwiedzin jego witają z najwyższem zadowoleniem, przemawiając za utrzymaniem „starej, doświadczonej przyjaźni“ z Rosją.

G i e ł d a.

Dnia 21-go listopada.

Mimo cokolwiek korzystniejszego notowania rubli na giełdzie berlińskiej, giełda warszawska była dość usposobiona ku zwyczaj walut zagranicznych. Usposobienie to utrzymało się do końca zebrania pod wpływem niedobrych wiadomości z Petersburga.

Zwiększenie się też liczby kupujących sprawiło, iż nakoniec ceny płacone w Warszawie zrównały się z odpowiedniami notowaniami berlińskimi — i różnica, o której wczoraj wspominaliśmy znikła zupełnie.

Gdy więc zaczęto obroty weksłami na Berlin po cenach jakich wczoraj żądano, ku końcowi giełdowego zebrania płacono 10, a żądano 15 kopiejek więcej.

Kurs 49.80 wczoraj żądany, dziś osiągnął z łatwością za weksle długoterminowe, krótkoterminowe zaś płacono 49.85, a nawet 49.90.

Jak widzimy więc wartość marki zbliża się bardzo do 50 kop.

Na Londyn płacono o 1 kop. wyżej niż wczoraj, a mianowicie 10.04 za 1. funt szt. Żądania poczyniły się do 10.06 rs.

Weksle na Paryż, wczoraj mało kupowane, dziś więcej znalazły nabywców. Kurs ich podniósł się ciągle od 40.15, przez 40.20 do 40.25 za 100 fr., zbliżając się do żądania 40.30, o 15 kop. wyższego niż wczorajsze.

Na Wiedeń płacono 84.95, później 85, wreszcie 85.10 za 100 fl., co również w porównaniu do dnia wczorajszego okazuje zwyżkę do 15 kopiejek za 100 fl.

Z papierów państwowych sprzedano niewielką partję listów likwidacyjnych przy niezmienionych żądaniach, po 86.50 za 100 rs. (większe).

Pożyczki wschodnie bez popytu.

Listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego były przedmiotem kilku tranzakcyj. Serji

I-ej lit. B. sprzedawano po 98.60 (jak wczoraj) mniejsze po 98. Więcej jeszcze obracano listami i serji III, z których lit. A sprzedawano po 98.15, B po 98.

Listy miejskie nie znajdowały nabywców nawet po nieco niższych żądaniach.

Akcjami cukrownianymi Hermanowa, Łyszkowice i Czerska, dokonano kilka tranzakcyj, Kursu ich nie podajemy z powodu, iż niewiadomo nam czy w takowym pomieszczeniu jest kupon dywidendowy za rok fabryczny 1881—2 — czy też ceny te płacono po odejęciu kuponu.

Akcje banku dyskontowego były poszukiwane.

J. Wł.

S Z A R A D A.

W sukni trzecia pierwsza bywa,
A i do nut się używa;
Wszyscy mamy drugie trzecie,
Lecz nie wszyscy silne przecie,
Wszystkie, tylko są na wodzie,
Lecz nie sądzicie, że to łódzie.

Rozwiązanie zeszłego Logogryfu:

Słwa złego na jednego.

Znaczenie wyrazów:

- 1) San-Miniato.
- 2) Instenburg.
- 3) Łuczanowice.
- 4) Albon.
- 5) Zarand.
- 6) Łukławice.
- 7) Erdelyj.
- 8) Quastalla.
- 9) Assun.

Rozwiązania nikt nie nadesłał.

TEATRA:

WIELKI: Dziś: „Carmen“. Jutro: „Nasi najserdeczniejsi“. W salach redutowych: Koncert pani Essipow. — **ROZMAITOSCI:** Dziś: „Świetne partje“ i „Prelegent“. — **MAŁY:** Dziś: „Bettina“. Jutro: „Grube ryby“ i „Rajskie jabłuszko“.

— Świeży transport prawdziwej Kjachtyńskiej herbaty aromatycznej, w skórzanych cybikach, nadszedł do składu M. Muszkata, przy ulicy Senatorskiej nr 16, sprzedającego wyłącznie tylko herbatę. —942—

Aleksander Domagalski,

obrońca przy zjazdach sędziów pokoju m. Warszawy i 1-go okręgu gubernji warszawskiej, przyjmuje w godzinach rannych i wieczornych **Nowy-Swiat nr 50.** —940—

— **Doktor Lenartowski,** przeniósł pomieszkanie, Praga nr 175, ulica Targowa, dom p. Rodziewiczza — i przyjmuje jak dawniej od godziny 8-ej do 10-ej rano. —3697—

Dentysta Abramowicz,

Trębacka róg Wierzbowej. (939)

Wstawia sztuczne zęby w oprawie złotej i kauczukowej najnowszym systemem. Plombuje złotem, srebrem, cementem, etc., przyjmuje od 9 rano do wieczór.

— **Konsekwencje zeszłego lata.**

Lato minione odznaczało się gwałtownymi zmianami temperatury, co spowodowało z pewnością więcej nieżytów i zapaleń dychawek niż insolacji. Ponieważ wspomnieliśmy o nieżytach i zapaleniach dychawek, niech nam będzie wolno zrobić jedną uwagę. Ile razy zdarzało się nam rozpytywać chorych na katar, na suchoty, lub nawet na astmę, o przyczynę ich choroby, sprawdziliśmy, że była ona skutkiem zadawnionego nieżyty. Otóż wiecie z poprzedzającego artykułu, jak jest rzeczą łatwą leczyć nieżyt za pomocą pigułek Guyota. Zalecamy więc wam znowu używanie tak doskonałego i łagodzącego lekarstwa, którego cena przystępna jest dla wszystkich. Pigułki Guyota znajdują się we wszystkich aptekach, a rozpoznać je można za pomocą zwykłej etykiety noszącej trójkolorowy podpis Guyota. —921—

KORESPONDENCJE PRYWATNE.

— Zapytuję, dlaczego nie otrzymałam odpowiedzi na list przesłany w sobotę, dnia 18-go b. m., jestże to winą posłańca, który nie zrozumiał odwrotnego adresu, czy też list nie doszedł? —3705— „Nieznajoma“.

— Do dzisiejszego numeru *Kurjera warszawskiego* dołącza się, dla prenumeratorów miejscowych, „Prospekt Biblioteki klasyków polskich, wydawnictwa H. Altenberga we Lwowie“.

Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 3 cali 9.

Najnowsze i przez specjalistów za najlepsze uznane. Medalami nagrodzone Maszyny do pończoch, posiadamy jedynie nasz Skład.—Nabywającym daje się stałą robotę pod korzystnymi warunkami. Ul. Królewska 23.

WILENSKI LISTOK,

Gazeta informacyjna, anonsowa i telegraficzna,

wychodzi codziennie w Wilnie.

Redakcja przy ulicy Błagowieszczeńskiej, róg Ignatiewskiego zaułku, w domu Geguzinej i otwarta codziennie od 9 rano do 6 po południu.
Cena prenumeraty: Z odnośnikiem w Wilnie 3 ruble rocznie, 2 rs. półrocznie, 1 rs. 25 kop. kwartalnie, 90 kop. na 2 miesiące, 50 kop. na 1 miesiąc.
Z przesyłką do innych miast 4 rs. rocznie, 3 rs. półrocznie, 1 rs. 75 kop. kwartalnie, 1 rs. 30 kop. na 2 miesiące, 65 kop. na 1 miesiąc.
Cena ogłoszeń: 1 raz kop. 6 2 razy kop. 10, 3 razy kop. 12 od wiersza petitu lub zajmowanego miejsca.—Za ogłoszenie w językach zagranicznych, opłata pobiera się 1 1/2 raza wyżej.
Numer w sprzedaży cząstkowej kop. 3.
Redaktor i Wydawca A. K. FOLBAUM.

KSIEGARNIA NAKŁADOWA S. LEWENTALA,

Nowy-Swiat № 39,

poleca na **GWIAZDKĘ** następujące wydawnictwa:

- Album Jana Matejki**, stanowiące epokę w krajowym wydawnictwie ilustrowanym, zawiera reprodukcje wspaniałej doniosłości obrazów genialnego mistrza. Cena w Warszawie rs. 10, z przesyłką pocztową rs. 11. Egzemplarze bardzo wykwintnie oprawne, ze złożonym w dwóch kolorach tytułem i ozdobami na okładce, kosztują w Warszawie rs. 16, z przesyłką pocztową w skrytce drewnianej do Królestwa i Zachodnich gubernji Cesarstwa po rs. 18 k. 50, do innych gubernji Cesarstwa po rs. 20 k. 50.
- Bohaterki Poezji Polskiej**, ilustrowane przez M. E. ANDRIOLLEGO, kosztują w Warszawie rs. 2, z przesyłką na prowincję rs. 2 k. 50. Egzemplarze w oprawie ozdobnej na sposób zagraniczny, sprzedają się w Warszawie po rs. 3 k. 50, z przesyłką na prowincję po rs. 4 k. 50.
- Dzieła Józefa Kremera**, w dwunastu tomach, zdobnych wieloma ilustracjami, kosztują w Warszawie rs. 12, z przesyłką pocztową rs. 14. Egzemplarze oprawne sprzedają się w Warszawie po rs. 18 k. 50, z przesyłką pocztową na prowincję Królestwa i Cesarstwa po rs. 21.
- Dzieła Józefa Kerzeniowskiego**, w dwunastu tomach (około czterystu arkuszy druku), kosztują w Warszawie rs. 15, z przesyłką pocztową rs. 16. Egzemplarze oprawne kosztują w Warszawie rs. 21, z przesyłką pocztową na prowincję Królestwa lub Cesarstwa rs. 23.
- Dzieła Ignacego Krasickiego**, (wydanie najkompletniejsze ze wszystkich dotychczasowych), kosztują w Warszawie rs. 7 kop. 50, z przesyłką pocztową rs. 9. Egzemplarze oprawne kosztują w Warszawie rs. 10 k. 50, z przesyłką pocztową na prowincję Królestwa lub Cesarstwa rs. 12.
- Powieści historyczne Hen. hr. Rzewuskiego**, osnute na tle dzieł ojezystych, kosztują w Warszawie rs. 5, z przesyłką pocztową rs. 6. W oprawie ozdobnej z płótna angielskiego, cena wynosi w Warszawie rs. 7, z przesyłką pocztową rs. 8.
- Dzieła literatury starożytnej z ilustracjami**, opracowane przez J. A. ŚWIECICKIEGO, T. KRASNOŚIELSKIEGO, I. RADLIŃSKIEGO, K. KASZEWKIEGO i F. ŁAGOWSKIEGO. Cena w Warszawie rs. 3, z przesyłką pocztową rs. 3 kop. 28. W oprawie ozdobnej cena w Warszawie rs. 3 kop. 75, z przesyłką pocztową rs. 4.

Dzieła powyższe nabywać można u **S. Lewentala**, wydawcy, w Warszawie, oraz we wszystkich znaczniejszych Księgarniach.

Winogrona Hiszpańskie Almerja; Jabłka Tyrolskie, rozmarynowe; Pstrągi marynowane; Losoś Elbląski i Makrelle szwedzkie, Ryby morskie, oraz Sery świeże, jako to: Fromage de Brie, Roquefort, Szwajcarski, (Ementhaler), Alzacki (Longeville) i Bryndzę węgierską, jak również wybór Win i świeżych Bakali, poleca

**Handel Win i Delikatesów
IGNACEGO LIJEWSKIEGO i S-ki,**

wprost kościoła Ś-go Krzyża,

W tymże Handlu dostać można oryginalnego Piwa Pilzeńskiego, z Browaru Mieszczańskiego.

2817—r

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej,

podaje do wiadomości osób in'teresowanych, że w dniu 29 Listopada (11 Grudnia) r. b. o godzinie 12 w południe, odbędzie się w Dworcu Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej, na Pradze, głośna in plus licytacja na sprzedaż starych, zużytych przedmiotów, jako to:

- 1) metali i wyrobów metalowych, akcesoryj do szyn, blach do rozdządów i boksyzn, rur płomiennych i rajbszyn, szmielec różnego gatunku, obręczy stalowych itp.
- 2) umundurowań i różnych zużytych drobnych przedmiotów.

Wykaz przedmiotów, jak również warunki licytacyjne, przejrzane być mogą codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, w czasie od godziny 10 rano do 3 po południu, w Wydziale Gospodarczym Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej na Pradze, same zaś przedmioty w Magazynie Eksploatacyjnym tejże drogi.

Mający chęć przystąpienia do licytacji obowiązani są złożyć w Kasie Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej na Pradze, przed dniem oznaczonym do licytacji wadium w kwocie rs. 500 na przedmioty, wymienione pod pozycją 1, a rs. 50 na przedmioty wymienione pod pozycją 2, oraz podpisać warunki licytacyjne, w dowód akceptacji takowych; bez dopełnienia bowiem tych warunków, nikt do licytacji dopuszczonym nie zostanie.

Nieustrasującym się przy licytacji złożone wadium, po ukończeniu licytacji, zwróconem będzie.

2818—r

Skład Nici

egzystujący od lat 8-u, jest do odstąpienia z towarami, z powodu choroby właściciela. Adresy proszę złożyć w Kantorze Kurjera pod literą O. N. 6237.

OSOBA

posiadająca parę tysięcy rubli, może przystąpić do wspólni pewnego zakładu na kowego żeńskiego. Oferty proszę składać w Kantorze Kurjera Warszawskiego, pod lit. A. Z. Wspólna. 6238

Ostrzeżenie.

Doszło do wiadomości St.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium, że w wielu miastach prowincjonalnych, szczególnie dość oddalonych od Petersburga, pojawiają się osoby, wydające siebie za jego agentów i przyjmujące obstarunki na wyroby Laboratorium ze pp. kupcy powierzając swoje obstarunki podobnym osobom, dostawali nie nasze towary, ale wyroby zupełnie innych firm, które egzystują tylko dla tego, że przybrały podobne bardzo nazwisko do naszego i w zupełności naśladują nasze etykiety.—Ze względu na to St.-Petersburskie Chemiczne Laboratorium, ma honor zawiadomić pp. Kupców, zapobiegając dalszym nieporozumieniom w tym względzie, że nasza firma, egzystująca od 1869 r. nosi nazwisko.

„St.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium”

zatwierdzonego przez Rząd i żadnych agentów w miastach Rosji nie ma, uprasza zatem pp. obstarowujących nasze wyroby, odpaść się wprost do naszego kantoru, znajdującego się w St.-Petersburgu: „Prospect Ismailowski, własny dom № 31”. Ponieważ w niektórych miastach ofiarują publiczności zamiast wyrobów St.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium, wyroby innych Laboratoriów, dla tego że one przynoszą więcej zysku pp. kupcom; upraszamy łaskawych konsumentów, zwracać uwagę na tożsamość firmy, wydrukowanej na wszystkich etykietach wyrobów naszych:

„ST.-PETERSBURSKIE CHEMICZNE LABORATORIUM” składająca się tylko z tych 3-ech słów bez żadnych zmian lub dodatków, a w razie podejrzenia prosimy zawiadomić nasz kantor, dla poszukiwania fałszerzy.

Powszechna Wystawa Paryżka 1878 r. nagrodziła urzędowym sposobem ustanowienia St.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium, przyznając jego wyrobom jedyną wielką nagrodę, za najlepsze perfumeryjne wyroby w Rosji wielki srebrny medal, stawiając tym wynagrodzeniem Laboratorium na równi z pierwszorzędniemi Europejskiemi domami, Pinaud, Violet, Legrand, Lubin i t. d. nagrodzonymi takimiż srebrnym medalem. Takie uznanie zasługuje na tem większą uwagę dla tego, że Laboratorium założone dopiero w 1869 r., już na wystawie Petersburskiej 1861 r., dostało pierwszą pochwałę za swoje wyroby i odtąd nie brało udziału na żadnych wystawach, pierwszy raz przedstawiając swoje wyroby na Powszechniej Wystawie Paryżkiej 1878 r.

Wyroby St.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium nagrodzone były na Międzynarodowej Wystawie Paryżkiej 1879 r. chwalebnem uznaniem (wielkim złotym medalem) najwięszą to nagrodą, jaka znajdowała się do rozporządzenia komisji przyznającej nagrody.

6217

SKLEP

przy jednej z główniejszych ulic, z eleganckim urządzeniem na skład tabaczný, jest do odstąpienia od Nowego Roku, z towarami lub bez takowego. Oferty proszę składać w Kantorze tegoż piama pod lit. W. O

6219
osoba (nazwa) zezwala na sprzedaż własnego majątku, w skład którego wchodzi: 1) dom w Warszawie przy ul. ... 2) dom w Warszawie przy ul. ... 3) dom w Warszawie przy ul. ... 4) dom w Warszawie przy ul. ... 5) dom w Warszawie przy ul. ... 6) dom w Warszawie przy ul. ... 7) dom w Warszawie przy ul. ... 8) dom w Warszawie przy ul. ... 9) dom w Warszawie przy ul. ... 10) dom w Warszawie przy ul. ... 11) dom w Warszawie przy ul. ... 12) dom w Warszawie przy ul. ... 13) dom w Warszawie przy ul. ... 14) dom w Warszawie przy ul. ... 15) dom w Warszawie przy ul. ... 16) dom w Warszawie przy ul. ... 17) dom w Warszawie przy ul. ... 18) dom w Warszawie przy ul. ... 19) dom w Warszawie przy ul. ... 20) dom w Warszawie przy ul. ... 21) dom w Warszawie przy ul. ... 22) dom w Warszawie przy ul. ... 23) dom w Warszawie przy ul. ... 24) dom w Warszawie przy ul. ... 25) dom w Warszawie przy ul. ... 26) dom w Warszawie przy ul. ... 27) dom w Warszawie przy ul. ... 28) dom w Warszawie przy ul. ... 29) dom w Warszawie przy ul. ... 30) dom w Warszawie przy ul. ... 31) dom w Warszawie przy ul. ... 32) dom w Warszawie przy ul. ... 33) dom w Warszawie przy ul. ... 34) dom w Warszawie przy ul. ... 35) dom w Warszawie przy ul. ... 36) dom w Warszawie przy ul. ... 37) dom w Warszawie przy ul. ... 38) dom w Warszawie przy ul. ... 39) dom w Warszawie przy ul. ... 40) dom w Warszawie przy ul. ... 41) dom w Warszawie przy ul. ... 42) dom w Warszawie przy ul. ... 43) dom w Warszawie przy ul. ... 44) dom w Warszawie przy ul. ... 45) dom w Warszawie przy ul. ... 46) dom w Warszawie przy ul. ... 47) dom w Warszawie przy ul. ... 48) dom w Warszawie przy ul. ... 49) dom w Warszawie przy ul. ... 50) dom w Warszawie przy ul. ... 51) dom w Warszawie przy ul. ... 52) dom w Warszawie przy ul. ... 53) dom w Warszawie przy ul. ... 54) dom w Warszawie przy ul. ... 55) dom w Warszawie przy ul. ... 56) dom w Warszawie przy ul. ... 57) dom w Warszawie przy ul. ... 58) dom w Warszawie przy ul. ... 59) dom w Warszawie przy ul. ... 60) dom w Warszawie przy ul. ... 61) dom w Warszawie przy ul. ... 62) dom w Warszawie przy ul. ... 63) dom w Warszawie przy ul. ... 64) dom w Warszawie przy ul. ... 65) dom w Warszawie przy ul. ... 66) dom w Warszawie przy ul. ... 67) dom w Warszawie przy ul. ... 68) dom w Warszawie przy ul. ... 69) dom w Warszawie przy ul. ... 70) dom w Warszawie przy ul. ... 71) dom w Warszawie przy ul. ... 72) dom w Warszawie przy ul. ... 73) dom w Warszawie przy ul. ... 74) dom w Warszawie przy ul. ... 75) dom w Warszawie przy ul. ... 76) dom w Warszawie przy ul. ... 77) dom w Warszawie przy ul. ... 78) dom w Warszawie przy ul. ... 79) dom w Warszawie przy ul. ... 80) dom w Warszawie przy ul. ... 81) dom w Warszawie przy ul. ... 82) dom w Warszawie przy ul. ... 83) dom w Warszawie przy ul. ... 84) dom w Warszawie przy ul. ... 85) dom w Warszawie przy ul. ... 86) dom w Warszawie przy ul. ... 87) dom w Warszawie przy ul. ... 88) dom w Warszawie przy ul. ... 89) dom w Warszawie przy ul. ... 90) dom w Warszawie przy ul. ... 91) dom w Warszawie przy ul. ... 92) dom w Warszawie przy ul. ... 93) dom w Warszawie przy ul. ... 94) dom w Warszawie przy ul. ... 95) dom w Warszawie przy ul. ... 96) dom w Warszawie przy ul. ... 97) dom w Warszawie przy ul. ... 98) dom w Warszawie przy ul. ... 99) dom w Warszawie przy ul. ... 100) dom w Warszawie przy ul. ...

OSOBNA

Bardzo ładna Dziewczynka

miesiąc mająca, jest do oddania na własność. Wiadomość: Świętokrzyska № 14, u Akuzerk: E. M. 6236

We Czwartek d. 16 b. m., idąc od ulicy Odyńskiej Nowy-Swiatem do Wiejskiej, zgubiono

KOLCZYK ZŁOTY,

okrągły, w środku kulka. Łaskawy znalazca raczy oddać na Wiejską № 12, miesz. 6. Tamże jest do sprzedania Futro męskie, podbite futrem damskim, kołnier, mankiety wyłożone z wydr, oraz kołnier z tasiemki damski. 6235.

TAPICER,

który pracował po rozmaitych magazynach, b. razo tanio przyjmuje roboty nowe, odświeżanie mebli, materace, firanki dekoracyjne, do domu, oraz i w miejscu, wykonuje starannie i bardzo tanio. Ulica Sosnowa № 4, mieszkania 24. 6233.

SANKI

fasonu wołyńskiego, wyrobione w Nale, w majątku p. Zbijewskiego, bardzo starannie wykonane, są do nabycia w składzie

Wasilewski i Pilaski

w Warszawie, Nowo-Senatorska № 5, Hotel Litewski. 2830

ZARZĄD DROGI ŻELAZNEJ Warszawsko-Terespolskiej.

Podaje do wiadomości, że przedmioty znalezione na stacjach i w powozach Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej pozostawione przez pasażerów w kwartale III r. b., odebrane być mogą, za udowodnieniem własności od zawiadowcy stacji Praga.

Wykazy tych przedmiotów znajdują się do przejrzania u Zawiadowców stacji: Praga, Siedlce, Łuków i Brześć. 2815—r

Dnia 20 Listopada, podczas pożaru przy ulicy Wspólnej № 11, zgubiono szeroki

złoty Pierścionek

z dużym brylantem i z 12 brylancikami, do koła dużego. Łaskawego znalazcę proszę pierścień takowy złożyć u stróża wyżej wspomnianego domu, za nagrodą rs. 35. 6239

Fabryka Gilz E. Jurowskiego

w Grodnie.

Kantor fabryki: ul. Horodniczańska № 2

Wyrabia Gilzy do papierosów

od najwyższych gatunków do na niższych, (do nasypywania i do naszynek), po cenach bardzo przystępnych.

Odstawa towaru pp. handlującym

kosztem fabryki. Cenniki i próbki wysyłają się franco. 2819

Fabryka poszukuje zdolnych i odpowiedzialnych Agentów.

LEKARZ

żądany jest na prowincję, o 4 wiorsty odległy od stacji kolejowej, z pensją roczną rs. 500, pomieszkaniem i opałem, oprócz praktyki. Wiadomość u p. Dr. Lenartowskiego, Praga № 175, ulica Targowa, vis-à-vis apteki i apteki aptecznej. Zastaw można od godz. 8—10 rano. 6231

CODZIENNIE ODBYWA SIĘ

Wielka dotychczas nigdzie niebywała

sprzedaż towarów,
w znanym powszechnie ze swej taniości
Składzie Towarów,
przy rogu ulic Dzikiej i Nowolipek, dom Brauna Nr. 1, w bramie 1 piętro,
gdzie sprzedawać się będą wszelkie towary po cenach nigdzie niebywałych,
a mianowicie:

REPSY na suknie szerokie, w cudowne kolory, po kop. 22½.
DIAGONALE na suknie wyborowe, bardzo trwałe, po kop. 25.
KREPY na suknie prześliczne, wszystkie modne kolory, po kop. 30.
KASZMIRY czyste wełniane, czarne i kolorowe, 2 łok. szerokie, po kop. 70.
KASZMIRY long najmodniejsze na suknie, po kop. 75.
ATLASY czarne i kolorowe, po kop. 70.
FLANELKI cudowne na suknie, 2½ łok. szerokie, czyste wełniane, po kop. 75.
FLANELKI prześliczne drukowane, bardzo modne, po kop. 25.
KORTY na suknie damskie czyste wełniane, 2½ łok. szerokie, po kop. 75.
FLANELKI drukowane, bardzo ładne i trwałe, po kop. 18 i 20.
KORTY BRYSTOLE angielskie, Satin Soleuil, bordo, granat, electricque bronz i inne kolory, na suknie i kaftaniki damskie, po rs. 1 kop. 35.
KOSZULE DAMSKIE z wstawkami i langietami, po kop. 90.
KOSZULE DAMSKIE cretonowe, bogato ubrane, po rs. 1 kop. 50.
KOSZULE MĘSKIE wyborowe, z cretonu zdrowia, z webowemi gorsami, po rs. 1 kop. 75.
GACIE bardzo ciepłe, z myltonu zdrowia, po rs. 1 kop. 10.
GACIE DYMkowe, nadzwyczaj trwałe, po rs. 1 kop. 10.
CRETONU zdrowia, przewyższającego płótno, 1½ łok. szerokości, po kop. 15.
CREASS półpłótno, na kop. 10, 11 i 13, (najlepszy gatunek).
SZTUKA PŁOTNA krajowego, 30½ łok., za rs. 4 kop. 50.
PRZESZCERADŁA gotowe, obrebiane i znaczone, po kop. 90.
RĘCZNIKI czyste lniane, po kop. 40 i 50.
BARCANY higieniczne zwane (Mylton zdrowia), po kop. 16.
KAFTANIKI trykotowe wyborowe, trwałe, po kop. 90.
SERWETY stołowe adamaszkowe, za 6 sztuk, rs. 1 kop. 80.
SERWETY desserowe adamaszkowe, za 6 sztuk, kop. 60.
OBRUSY nieciane białe i kolorowe, po rs. 1 kop. 10.
CHUSTKI wełniane duże, prześliczne, wszędzie rs. 6, u mnie tylko rs. 3.60.
RESZTKI wełnianych materji, Repsu, Kaszmirów, po cenach nadzwyczaj tanich.
Obstalunki z prowincji wysyła się z akuratanością i sumiennością.
Adres: **IZ. HERTZ, Dziką 1.** 6080-

BIURO TECHNICZNE
OLSZEWICZ i KERN.
WARSZAWA **KIJÓW**
Marszałkowska, 54. Kreszczatyk, dom Szlifera.
Poleca: Wszelkie Maszyny dla obróbki metali i drzewa, Kotły parowe różnych systemów, Wentylatory, Exhaustory, Kuźnie polowe, Wagi decymalne i centymalne, Sikawki pożarne. Wszelkie Metale jak: Miedź sztabowa, blokowa i w blachach, Cyna, Cynk, Ołów i Fosforbronz, Stal łana, Stal narzędziowa, Pilniki, Wyroby z Gumy i Guttaperehy, Papier i płótno szmerglowe, Pasy rzemieńne, bawełniane, parciane i stalowe. Dychtunki gumowe i asbestowe, sita i tkaniny metalowe, Szkła wodowskazowe i t. p. -1218

Najpierwszy i największy Magazyn
KONFEKCJI MĘSKIEJ
BRACI KOCH
w Warszawie, Miodowa № 2,
poleca obfite zapasy wszelkiej możliwej garderoby męskiej i dla chłopców, tak krajowej jak i zagranicznej roboty, od najtańszej do najbardziej eleganckiej. Ogromna produkcja nasza pozwala nam oznaczać jak najniższe ceny, na każdy sezon. O łaskawe liczne zwiedzanie Magazynu upraszamy.
BRACIA KOCH.
2. Miodowa 2. r-2015

Fabryka i Skład Broni palnej
Roberta Ziegler,
ul. DŁUGA Nr 29,
(w Hotelu Niemieckim).

Otrzymał patentowane angielskie Gilzy
do broni odcylowej, całe mosiężne. r278.
Gilzy te nie przepuszczają wcale gazów prochowych, dają zatem strzał silny i z powodu trwałości mogą być kilkadziesiąt razy używane. — Sprzedaje takowe w kalibrach 16. 14. 12
za 100 sztuk po Rs. 7. 8. 9.
Niska cena tych gilz, w porównaniu z drobiazgiem i wytrzymałością, czynią takowe najtańszymi ze wszystkich istniejących Gilz.
Skład zaopatrzony jest w wielki wybór **Rewolwerów i Broni Myśliwskiej**, z najlepszych fabryk francuskich, belgijskich i angielskich, jak: E. Perard, — J. B. Rongé fils w Liège, — Leopold Bernard w Paryżu, — Kompanii Braendlin w Birminghamu; po cenach możliwie najniższych. — Cenniki ilustr. na każde żądanie, przesyłają się franco.

CERATY-OBRSY-SKORĘ
najlepszego gatunku, ceratowe białe, amerykańską na meble,
GZEMSY-ROLETY
do firanek do okien
poleca po najprzystępniejszych cenach skład obić papierowych
SEWERYNA MAZUR i S-ki
Plac Teatralny, Pałac Blanka, 2593r

CERATY
wszelkiego rodzaju, w najlepszych gatunkach.
SKÓRA amerykańska, najlepszej fabryki Crockett.
CERATA obrusowa, biała i popielata.
CERATY na barchanie, na pokrycie fortepianów, stołów i t. p.
CERATY (wykafatynowe), w różnych gatunkach, oraz
CERATY podłogowe w różnych gatunkach i kolorach, poleca
Skład fabryczny „pod MERKURYM”
Senatorska № 27, obok kościoła Ś-go Antoniego. 2755-r

Apteka M. Mutniańskiego
w Warszawie, ulica Nowy-Swiat № 20, pałac hr. Branickiego, poleca wyroby swe własne **PEPSYNOWE**, w niezmierzonym różniące się od zagranicznych, a osobliwie: **WINO PEPSYNOWE**, but. rs. 2 i **ELIZIR PEPSYNOWY**, flak. rs. 1, zalecane celem przyspieszenia trawienia w wielu cierpieniach żołądka.
Wszelkie odbijania, mdłości, ból żołądka, zwracanie się pokarmów, pochodzące ze zbyt długiego przebywania w żołądku pokarmów nie strawionych i w ogóle we wszystkich formach niestrawności, **Elizir pepsynowy** prawie nigdy nie zawiodł w swych skutkach, usuwając powyższe dolegliwości.
Uważam za właściwe nadmienić, że ceniąc zdrowie ludzkie nad wszystko, używam materiałów w gatunkach wyrobów i wypróbowanych, przeto dla uniknięcia podrabiań, każdy wyrób mój opatrzony jest marką załączającą się.

Noże stołowe, deserowe, kuchenne, Taksaki, Brzytwy, Scyzoryki, Nożyczki,
z najlepszej angielskiej stali, pod gwarancją i po cenach przystępnych, poleca
Fabryka Wyrobów stalowych.
J. PRZEWOSKIEGO.
Skład główny ulica Długa № 27, HOTEL POLSKI. 2693r

OBICIA PAPIEROWE
w najświeższym guście i wielkim wyborze
od 10 kop. na papierze naturalnym
„18” „gruntowane
„30” „białe złożone
do najwspanialszych naśladujących skórę, kretony, gobeliny złotem i srebrem przerabiane, oraz metalowe i gładkie w różnych kolorach.
ROLETY do okien, **CERATY**, **GZEMSY**, **PATARAFKI**, **CHODNIKI WYCIERACZKI** do nóg kokosowe, **ROZETY** i ozdoby sufitowe, z papieru mache, wszelkiego rodzaju, poleca
W. MUSZEWSKI,
dawniej J. RÓŻAŃSKI,
Długa Nr 30, naprzeciw Hotelu Polskiego, 1121r

DARMO!!!
udziela próbki pudru
JAVA
Główny Skład Perfumerji
ALEKSANDRA LIPINK,
Wierzbowa, róg Niecałej.
zbytecznem jest wliczanie zalet, jakie posiada ten puder. Każda osoba otrzymawszy próbkę, oceni dobroć takowego. Puder znajduje się w 3 odzieniach: **Blanche**, **Naturelle** i **Rachel**. — Cena za duże pudełko rs. 1, za przesyłkę pocztową kop. 30.
Handlującym biorącym tuzinami odstepuje się korzystny rabat. 2255r

Nowy Oryginalny
Jawa Puder
w 3-ech kolorach: **biały**, **różowy** i **czarny**, z najcenniejszej mączki ryżowej, z silnym i przyjemnym zapachem heliotropu, przystaje zupełnie niewidzialnie do twarzy, której nadaje młodocianą świeżość i aksamitną miękkość, chroniąc ją przytem od szkodliwych wpływów ostrości powietrza w obecnej porze. Próbkę tego pudru w małych pudełeczkach udziela się chętnie każdemu żądającemu **bezpłatnie**.
Cena za duże pudełko rs. 1.
Główny Skład Pudru w Perfumerji
Aleksandra Kocha
ul. Krakowskie-Przedm. 83. 2678r

Magazyn mebli
nowych i używanych
PIECHOWSKIEGO i S-ki,
Marszałkowska № 60, róg Zielonego Placu, 1-sze piętro. 2260r
Wielki wybór Mebli nowych i używanych. — Obstalunki stolarskie, tapicerskie i dekoracyjne. Ceny umiarkowane.

CERATY

wszelkiego rodzaju, tanie a trwałe:
OBRUSY ceratowe, białe.
SKÓRĘ amerykańską na meble.
ROLETY płóciennę i drewniane.
GZEMSY do firanek.

OBICIA PAPIEROWE

od najskromniejszych: po 10 kop. rulon, do najwykwintniejszych paryżskich, w wielkim wyborze, polecają

J. LUBELSKI i Sp.
Miodowa 15,
2487r wprost b. Sądu Apelacyjnego.

Dobre Kupno.

Ktoby miał Nieruchomość w Warszawie, na zamianę na dobra ziemskie lub chciał nabyć takowe tanio, zgłosić się zechce: Długa № 45, 2 piętro od frontu, od 4—5 po połud. Tamże znaczny kapitał do wypożyczenia.

TRAN RYBI
biały, parowy, (Codliver-oil)
żyły naturalny, poleca
Skład Materiałów Aptecznych
Ludwika Spiessa i Syna
Plac Teatralny № 464/5.
dom PP. Kanoniczek. 2560r

ZAKŁAD
Froterów warszawskich,
przyjmuje wszelkie obstalunki na zaprawianie podłóg i posadzek w różnych kolorach, masą woskową, terpentynową, mycie pokoi i okien, pospiech i akurtność w wykonaniu. Ceny możliwe umiarkowane. Krucza № 12, róg Alei Jerozolimskiej. **J. KEWICZ.** 6137

Dubeltówka
kapiszonowa, Bekkerowska, mało używana, jest do sprzedania. — Ul. Tamka № 9, mieszk. 5, od 3—5 po południu. 6173

OGŁOSZENIE

Choszczewa,

wieś, mająca 17 włók obszaru, w powiecie Sieradzkim, gub. Kaliskiej o 11 wiorst od Zduńskiej Woli położona, sprzedana będzie drogą działów na publicznej licytacji d. 20 Listopada (2 Grudnia) w Kaliszu, w sali sądu okręgowego. — Licytacja rozpocznie się od sumy 18,000 rs.

Blizszych szczegółów dostarczyć może adwokat E. Drecki w Kaliszu. 2738r

FOLWARK

włók 12, w dobrej glebie, bez nieużytków i serwitutów, z zasiewami, 7 wiorst od Łowicza, jest do sprzedania od S-go Jana 1883 r. Blizsza wiadom. w Łowiczu, u Modrzewskiego. 271

Lekcje Tańca
udzielał o siebie, w oddzielnych godzinach dla dzieci, jak również w domach prywatnych i pensjach. — Elektoralna № 28, W. Puchalski. 6092

Kubły i Skrzynki do węgla
Galeryjki i Garnitury
ogniowe do pieców i kominków, w wielkim wyborze, od zwyczajnych do najwykwintniejszych, poleca na obecną porę **Skład Urządzeń Kuchennych**
Adolfa Ungra
Elektoralna № 3. 2587r

Wyłączna
FABRYKA
PIANIN

Jana Dütza,
Elektoralna № 20, poleca piękny wybór Pianin do sprzedania, za przystępną cenę. Wynajmuje i przyjmuje reperacje i strojenie. Fortepian o 6 oktawaach do sprzedania. 6153

DŁUGA № 17.
Wyprzedaż
różnych Cerat i Chodników ceratowych po 22½ k. łok. w składzie Obie papierowych
S. WEISGOLDA,
Ulica Długa № 17. 5715
DŁUGA № 17.
Chodniki łok. 22½ k. 6078

20,000 sztuk

Mazery francuskiej otrzymał **Skład różnych Fornierów i drzewa zagranicznego.** Świętokrzyska № 23. Ceny niskie stałe.

Potrzebni są Uczniowie
do zakładu galanterijno-lakierniczego, oraz fabryki znaków Jana Kozuchowskiego, ulica Elektoralna № 19. 6182

Chłopiec
mówiący po niemiecku, potrzebny jest do fabryki stempli kauczukowych, Nowy-Swiat 31. 6171

Wies włók 15
jest do zamiany na dom w Warszawie. Wiadomość w Kantorze Loterii, Elektoralna 11. 6179

Prawdziwe tylko te, które zaopatrzone w poniższy znak:
„Nie kaszłaj“. 2568-a
Huste-Nicht
Z licznych listów dziękczynnych znany, niewątpliwie i najlepszy środek dietetyczny przeciwko kaszłom, kokluszom, katarom, przeziębieniom, zaflegmieniu, chorobom piersi i gardła, zwyczaj. katarom aż do zapalenia płuc. Zwracamy na to uwagę! — Oprócz wielu podziękowań, posiadamy również list dziękczynny **Jego Świątobliwości Papieża Leona XIII.**
(*) Butelka ekstraktu po rs. 1, 2 i 3; paczka karmelków (pastylek) po 30 i 50 k. — Do nabycia w Warszawie u L. Spiessa i Syna, plac Teatralny i u Leona Bernsteina, Marszałkowska № 52.

LECZNICA OCZNA
D-ra Dobrzańskiego,
5. ERYWAŃSKA 5.
Pokoje dla chorych stałych z całkowitem utrzymaniem i opieką lekarską, po rs. 2. Godziny przyjęcia dla chorych przychodnich z rana od 10—11, po południu od 4—6. Porada dla biednych od 11—12 rano. 2266r

STRZELBA
Dubeltówka pistonowa Damas Turc, prawie nowa, do sprzedania, za rs. 30. Wiadomość Nowogrodzka № 18A, u stróża domu. 6130

Drzewo towarowe

do sprzedania

przy mierze od 19 do 36 cali angiels. o 3 stopy od ziemi, **towarnych sosny** 26,457 szt., **jodły** 2,235 szt. i **dębu** 4,326 szt. i przy mierze od 19 do 42 cali angiels. o 3 stopy od ziemi, **brakownych: sosny** 3,254 szt., **jodły** 60 szt. i **dębu** 919 szt., znajduje się do sprzedania przy spławnych rzekach Niemnie i Kotrze, w gub. Wileńskiej, pow. Lidzkim i Grodzieńskiej, pow. Grodzieńskim. — Warunki sprzedaży przejrzeć i powziąć można do d. 20 Listopada (2 Grudnia) 1882 r., w Zarządzie Głównym Dóbr i interesów JJ. OO. Książąt Druckich-Lubeckich w Stanisławowie, przez Grodno, gdzie też i listownie franco zgłaszać się można. 2579—r

Wolanty
niewiele jeżdżone Moskiewskiej fabryki z budami lub bez, jeden ażurowy, oraz Kareta Rentla fabryki z przednim siedzeniem odjeżdżanym, do sprzedania bardzo tanio. Plac S-go Aleksandra № 5. 5785

Prassy do tynktur
od rs. 8.20, dla aptek, zegary budziki okrągłe, szafkowe z największych fabryk (Walterburg), wycmaczki № 3, 4 i 5, pisowaczki, karbownice, obsady z drzewa Hicory do siekier, toporków, widel itd., oselki, szczotki metaliczne do włosów, w handlu amerykańskim, № 32 Długa. — PP. Kupcom rabat.

WYPRZEDAŻ

różnych cerat i chodników ceratowych, po cenie niższej kosztu, w składzie obie papierowych, przy ul. Twardej № 1, 2 dom za kościołem WW. ŚŚ. 6119

Restauracja

jest do sprzedania. — Wiadomość: Piwna 43, mieszk. 3, zrana do 9, po połud. od 2—4.

Uczni

w wieku lat 14—16, potrzeba do fabryki tkanin metalowych, Hugo Neumann, plac Bankowy, pałac Zamoyskiego. 6178

W domu barona Lessera przy ulicy Miodowej № 11, zaraz do najęcia:

Dwa Apartamenty,

na 1-m piętrze, po sali licytacyjnej, kompletnie odnowione, bardzo elegancko i wykwintnie wytapetowane, z urządzeniem gazowym, wodociągami i zlewem i wszelkimi wygodami gospodarskimi. Lokale te mające razem 19 bardzo obszernych salonów i pokoi, mogą być z sobą połączone. Cena większego lokalu 2,000 rubli a drugiego 1,500 rs. rocznie. W razie potrzeby może być dodana stajnia i wozownia. Wiadomość u rzędy domu, lub w biurze właściciela. 6053.

Niedźwiadki

Szuba na osobę wysokiego wzrostu, prawie nowa, do sprzedania za rs. 165. Wiadomość i stróża № 18A, ulica Nowogrodzka. 6129

Skład Futer
pod firmą 6187

J. D. REDEL,
egzystujący od lat 10 na Nalewkach № 12 z d. 1 Lipca r. b., przeniesiony został do własnego domu na Nalewkach № 41.

Przyjmuje obstalunki na 6200

TORTY

Tace Ciasta, Kremy, Cukry itp. — Cukiernia S. Trojanowskiego, Mazowiecka № 1; poleca również Kremy na leguminy, sztuka 5 kop.

Magazyn Bławatny

pod firmą 2728r

W. Kleczyński i S-ka

Krakowskie-Przedmieście Nr 58,
w gmachu Resursy Obywatelskiej,
poleca wielki wybór **TOWARÓW,**
po cenach bardzo niskich, a mianowicie:

20 łok. **Materiału** w kr atkę, rs. 3.60.
20 „ **Repsu** w różnych kolorach, rs. 4.50.
10 „ **Chardon** 2 łokcie szerokości, rs. 7.50.
20 „ „ façonné, rs. 5.50.
20 „ **Diagonale, Krepy** rs. 6.
10 „ **Tartanu** 2 łok. szerokości, rs. 7.50.
Kaszemiry czarne, 2 łok. szerokości, po kop. 70, 80, 90, rs. 1, 1.15, 1.30, 1.45, 1.60, 1.85, 1.95.

Wielki wybór Chustek wełnianych
W Niedziele, od godz. 2 z południa, Magazyn otwarty.

Z powodu zmiany mieszkania, dla braku miejsca, jest do

przedania **GARNITUR MEBLI** orzechowych, świeżego fasonu, zupełnie w dobrym stanie, składający się: 1 Kanapa, 2 Fotele, 6 Krzesel kryte brokatem, koloru bordo i Stół przed kanapą, Szafa jesionowa, rozbita i Lampa wisząca do jadalnego pokoju, wszystko mało co używane. Wiadomość przy ulicy Muranowskiej, dawniej nazywanej Szeroką Miłą pod № 32/2197F, u Rzędy domu. 6158.

Z Lublina.

Nie tyle dla własnego, ile dla Szanownej Publiczności dobra i korzyści, otworzyłem w roku bieżącym w Lublinie dla sprzedaży hurtowej i detalicznej **MAGAZYN REKAWICZEK**, przeważnie **Reniferowych**, po cenach przystępnych i o ile możność pozwala niskich. Powyżej wymieniony Magazyn poleca nadto **Rękawiczki białe Oficerskie** w wyborowym gatunku, szyte i stebnowane, partja 150 tuzinów. Ceny na hurtową sprzedaż od 12-tu do 15-tu rubli tuzin, na detaliczną zaś od rubli 1 do rubli 1 kop. 25 para. Dubeltowskie sztye nieco droższe. Krakowskie-Przedmieście nie dochodzące do poczty w Lublinie. 6141. **Tadeusz Witoszyński.**

Biuro kaucjonowane nauczycielskie
J. ŚCIBOROWSKIEGO,
pod kierownictwem
E. DOBIECKIEJ

Nowo-Senatorska Nr 4.

Posiada wybór osób inteligentnych z branży nauczycielskiej różnej narodowości, jako też osób żądających do towarzystwa, zajęcia się domem lub opieką nad dziećmi, a także biuro przyjmuje zamówienia na sprowadzanie francuzek z Paryża lub Szwajcarii, za złożeniem kosztów podróży. 2793—r

Do sprzedania SZUBKA

na sobolach, kryta aksamitem i Szuba na lisach, kryta atlasem. — Długa 19, mieszk. 11.

Gwarantuje się minimalny dochód roczny w stosunku

25% od wkładu
do hurtowego interesu artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, z wyrobionym nieograniczonym zbytem tak w kraju, jak i na wszystkich rynkach Europy. Wymagana inteligentna współpraca i wkład 3—10,000 rs. — Szczegółowe oferty nadesłać proszę do Kantoru Kurjera Warszaw., pod wyrazem: „Bogaćstwo“. 6201

Tygodnik Ilustrowany

najstarsze z pism obrazowych polskich,

od Nowego Roku 1883 przechodzi na własność spółki, którą zawiązali: L. Jenike, pierwotny od r. 1859 Redaktor „Tygodnika”; A. Pawiński, współpracownik tegoż pisma, oraz firma księgarska Gebethnera i Wolffa w Warszawie.

Nie zmieniając swego charakteru i głównej dążności, z nowym jednak zastępem sił literackich i artystycznych, zamierza „Tygodnik” nieść swym czytelnikom światło wiedzy społecznej z zagrody rodzinnej, jak i z szerokiego pola wszechświatowego, kształcić ich serca doborową literaturą nadobną i rozwijać uczucia piękna, ilustrując ludzi, oraz ich dzieła w przeszłości i obecnej chwili. Zdążając do tego celu po ułożonej już drodze, spodziewa się spotkać życzliwe poparcie czytelników polskich.

Rozpoczynając się z dniem 1 Stycznia 1883 r. seria czwarta Tygodnika Ilustrowanego, zawierać będzie artykuły zupełnie nowe, złączone z poprzednimi serjami tylko wspólnością myśli przewodniej. Jako premium na r. 1883 Tygodnik dla swych prenumeratorów przeznacza reprodukcją ostatniego arcydzieła Matejki „**Hołda Pruskiego**.” Prenumeratorem roczni wspaniałą ten utwór, rysowany pod okiem samego mistrza i przez niego poprawiany, otrzymują **bezpłatnie**, za złożeniem tylko 50-ciu kop. na przesyłkę. Dla innych cena jego wynosić będzie jednego rubla, z dodaniem również kop. 50-ciu na koszt przesyłki.

Warunki prenumeraty:

w Warszawie rocznie rs. 8, półrocznie rs. 4, kwartalnie rs. 2; na prow. i w Cesarst. „12, „ „ „6, „ „ „3. Prenumeratę przyjmują wszystkie znaczniejsze Księgarnie krajowe i zagraniczne.

Redakcja i Ekspedycja główna przy Księgarni Gebethnera i Wolffa, Krakowskie-Przedmieście Nr 415. r2758

Przypodobienie i sprzedaż niżej wymienionego środka, jako niezawierającego w swym składzie części szkodliwych dla zdrowia, dozwolone na ogólnych zasadach handlu. 2613r

ORIENTALINA. Nymphe bajadere.

Podobno odaliskom sultanskich haremów niedostrzeżonych oku ludzkiemu, ukryty był sekret, któremu pokolenia tureckich kobiet obowiązały być czarującą pięknością, dożywając do starości bez najmniejszych jej śladów obecnie. Tajemnica ta jest już docieczoną. Orientalina ukazała się w użyciu w arystokratycznych kołach dam eleganckiego świata w miastach Europy; pomimo białości, delikatności i świeżości jaką nadaje twarzy jest niedojrzałą. Przez fizjologiczny pogląd i analizę jest zalecany jako higieniczny środek do użycia nawet dzieciom. Przenikając wapory naskórka, niszczy zarodki piegów i wysypek, utrzymuje ciepłotę życia w jednostajnej temperaturze, zapobiega zychłaniu się skóry formującą zmarszczki.—w Londynie, Paryżu, Wiedniu, Petersburgu dostać go można tylko u nadwornych Perfumerzystów.—Cena rs. 2.—W Perfumerjach: Kocha, Krak.-Przedmieście; a także Nowy-Swiat 41, Perfumerje Renaissance, w głównym składzie.

FABRYKA PIÓR STRUSICH I FANTAZYJNYCH

F. GLIWIC,

Senatorska Nr 20, wprost kościoła Ś-go Antoniego,

zaopatrzona jest we wszelkiego rodzaju nowości paryżkie w zakres jej wyrobu wchodzące, a mianowicie: Pióra Strusie w nowych kolorach fantazyjne, Kapelusze z piór bandeaux (obłożenia), modne plumage, ptaki, garnitury balowe z piór i kwiatów. Przytem fabryka urządza karekuszki i djademy z własnych i powierzonych materiałów.—**Farbie, fryzowanie i farba na sposób paryżki.**

WODA KOŁOŃSKA

Premjowana na wszystkich wystawach świata, 530-r

Franz Marja 4711. Farina w Kolonji,
Perfumy i Mydła Toaletowe.

Sprzedaż hurtowa i detalna na Warszawę, w PERFUMERJI **ALEKSANDRA KOCHA**, ul. Krakowskie-Przedmieście Nr 83, oraz we wszystkich znaczniejszych perfumerjach.

SAINT-RAPHAËL

Wino Saint-Raphaël ze znanych win jest najbogatsze w pierwiastki uzdrawiające, wzmacniające i toniczne. Przyjemne dla żołądka, stanowi nieomylny środek pokrzepiający dla młodych kobiet, dzieci i osób w podeszłym wieku. Wybornego smaku, należy do rzędu win najbawieńniej działających na zdrowie. — Doza zwyczajna: kieliszek po każdym jedzeniu.

Każda butelka tego wina jest zaopatrzona w stósowną etykietę, a korek pokryty kapsłą z napisem:

EXPORTACJA: Cie Propre du Vin de St-Raphaël, à Valence (Drôme), France.

Sprzedaje się w Warszawie u PP. Ant. Stepkowskiego, Dobrycza, Sowńskiego i Szulca, Kocha i Kutakowskiego, Koteckiego i Schobera, Simona i Steckiego; w aptekach Dr. Heinricha, Ziemińskiego, Lilpopa, Barcza; w Magazynach aptecznych: PP. Spiessa, Gallego, Zeuschnera i Mrozowskiego; w Kaliszu: w aptece P. Bryndzy, etc., etc. i u Henryka Welt, Nalewki.

Skład Materiałów Aptecznych Ludwika Spiessa i Syna

Plac Teatralny, dom PP. Kanoniczek Nr 464/5.

ma zaszczyt polecić:

Oliwę Niecejską i Prowancę do jedzenia.
Ocy: kuchenny, do marynat i stołowy francuzki.
Sól kuchenna oczyszczoną do solniczek.
Oliwę prawdziwą Leccer do maszyn.
Benzinę do wywabiania plam, na flaszki i funty.
Benzinę do palenia.
Kit zimowy i olejny do szyb i okien.
Massy do zaprawiania podłóg w różnych kolorach, znane ze swej dobroci.
Proszki do czyszczenia wyrobów żelaznych, mosiężnych, miedzianych i srebrnych.
Olejki do wódek.
Olejek sosnowy, prawdziwy alpejski.
Olejek miętowy Japoński od bólu głowy.
Ekstrakta francuzkie na wagę.
Wodę kolońską.
Ekstrakt do wody kolońskiej.
Kredę oczyszczoną z zapachem mięty, do czyszczenia zębów.
Pudry ryżowe.
Gąbki toaletowe i do kąpiel.
Gąbki powozowe i do mycia okien.
Glicerynę toaletową francuzką i angielską.
Wszelkie materiały apteczne, farby i preparaty chemiczne do użytku domowego, gospodarskiego i technicznego. r—2361

Parowa Fabryka Krochmalu Pszennego

„K S A W E R A”

przy ulicy Muranowskiej Nr 4.

POLECA KROCHMAL I PUDER SWEGO WYROBU

£sprzedaż hurtowa na miejscu.

119r

Płótna.
Ręczniki płócienne.
Obrusy. „
Serwety. „
Chustki. „
Kanwę. „
Nici.
Przędę.
Szpagat.
Worki.

finlandzkie i zagraniczne

we wszystkich gatunkach poleca najtaniej

F. BIERNATH,
Senatorska 22. 2808r

SKLEP

dystrybucyjno-galanteryjny i materiałów piśmiennych. jest do sprzedania zaraz przy ulicy Twardej № 28 lit. A. 6145

Powozy używane:

Faetony do wsi i do miasta.
Karety podwójne i potrójne.
Plauwaga czyli mały dyliżans, na 9 osób, bardzo lekki, na parę koni fabryki Acheńskiej i
Kareta duża, na 4 osób, tejże samej fabryki.
Perelotka na stojących resorach, z uprzężą rosyjską.
Sanki petersburskie, pojedyncze i podwójne. 6075

Ulica Królewska Nr 19,

Fabrykant Powozów
W. ROMANOWSKI.

Do sprzedania

6115

Karetki podwójne

Faetony i Powozy, nowe i używane, Wolanty i Bryczki rozmaitego fasonu, także i kilka sztuk Sanki petersburskich. Wielka 11

Nana

Przy Salonie artystycznym Józefa Ungra, Krak.-Przedm. Nr 15, wystawiony został Obraz M. Suchorowskiego „NANA.” Cena wejścia k. 30, w Niedziele k. 20. Wystawa otwarta od g. 10—4 i od 5—9.

Nana

BRACIA LESSER

W WARSZAWIE,
RYMARSKA 10.

Oddział Wyrobów Żelaznych.

Największy wybór Łóżek żelaznych, Maszynek do kawy, Kuchenek petrooleowych najnowszej ulepszonej konstrukcji, Wyrobów z metalu bretanique, Wag gospodarskich, Wyżymaczek, Umywalni, Wyrobów blaszanych i wszelkich artykułów dla Siodlarzy i Tapicerów.

2761r

PAROWA FABRYKA

Cukierków angielskich i Czekolady

„FORTUNA,”

wyrabia wszelkie Cukierki i Czekolady w najlepszych gatunkach, oraz posiada znaczną ilość

MARMOLADY,

którą sprzedaje po niskich cenach.

SKŁAD GŁÓWNY W WARSZAWIE,

Elektoralna Nr 13.

r-2688

Nauczycielka

Życzy udzielać lekcje francuskiego, angielskiego, niemieckiego i muzyki, za cenę nader przystępną.— Biuro Nauczycielskie Łuczyńskiego, Krak.-Przedmieście Nr 6. 2789

50% Oszczędności w paliwie 50%
Najnowszej konstrukcji Piece pokojowe, Kuchnie z New-Yorku, Bostonu, eleganckie, trwałe, bez śwedu, Łyżwy (Forbesa, Patent Acme, Club Skates.)

W Handlu Amerykańskim
W. Marchwińskiego,

Długa Nr 32. 6175

Fabryka Bilardów

Ferdynanda Trotschla

od 8 Lipca 1882 r. przeniesioną została do domu własnego, ul. Czerniakowska wprost Górnej Nr 68. 1893r

Przyjmują się

REPERACJE

wszystkiej galanterji, j. t. wachlarzy, grzebieni szklanych, rogowych, złotych, broszek, spinek, lasek, parasoli, ogarnie, portmonetek, albumów, antyków, szkła, porcelany etc. etc.—K. Plage, Nowo-Senatorska Nr 4. Od 8-go Michała r. b. magazyn przeniesionym został do tego samego domu (przy fabryce), vis-à-vis bramy. 2305—r

PANNY

uzdolnione do robienia krawatów, znające stale zajęcie tak w fabryce krawatów jakoteż i za obrobem takowej.—Zgłoszcie się: Tomackie 9, m. 11, 2 piętro.

Futro

lisy, z kołnierzem tumakowym, adamaszkim kryte, oraz piernat duży i 2 poduszki puchowe, do sprzedania. Nowolipki 38d. w dziedzińcu, w oficynie na dole, miesz. Nr 1. 6150

!!Wazne i na czasie!!
ul. Włodzimierska Nr 3,

Węgla i Drzewo.

Otwartym został Kantor sprzedaży detalicznej i hurtowej węgla i drzewa, przy ulicy Włodzimierskiej Nr 3, przeniesiony ze Świętokrzyskiej Nr 12, w gatunkach najlepszych i po cenach nader umiarkowanych.—Odstawa natychmiastowa.—Biorącym na wagony odstępuje znaczny rabat. 6131

SKŁAD PIWA

nowo-urządzony, jest do odstąpienia z przyczyn śmierci i odbioru spadku, przy ulicy Nowo-Próżnej Nr 4. 6125

Fabryka Pończoch

bez szwu

J. P. ZENON.

Ulica Świętokrzyska Nr 12, róg Włodzimierskiej.

Na sezon zimowy posiada wielki wybór pończoch wełnianych: damskich, męskich i dziecięcych, bez szwu, skarpetek męskich, oraz kaftaników: damskich, męskich i dziecięcych. Podwiązek wszelkorych (zdrowia), wielki wybór. Do nadrabiania przyjmuje wszystkie gatunki pończoch, również dawane materiały wyrabia. Ceny przystępne.—J. P. ZENON. Ulica Świętokrzyska Nr 12, róg Włodzimierskiej. 6139

Z powodu interesów rodzinnych są do odstąpienia w dwóch miejscach:

Szynk Wódek

i Restauracja,

oba w dobrym punkcie miasta i z dobrem powodzeniem. Blizsza wiadomość przy ulicy Nowy-Swiat Nr 24, w oficynie, parter, na lewo, mieszkania Nr 12, codziennie zrana od godziny 8—2 po południu. 6148.

Lokomobila do sprzedania.

Nowy-Swiat Nr 51.—Wiadom. w mleczarni.

Smółowiec

w partjach, jest poszukiwanym do kupna.—Oferty pod lit. J. Q. 2064 adresować do Rudolfa Mosse w Berlinie, S. W. 2778

LEKARZ,

któryby zechciał objąć miejsce po koleźce od lat 40 zamieszkałym i mającym rozległą praktykę w m. Działoszyce gub. Kieleckiej i okolicy, może się zgłosić po bliższą informację tamże; instytucja włościańska w Nieszkowie odległym o 4 wiorsty, płaci stałej pensji rs. 180 rocznie. Warunek jednak położony, aby Lekarz był chrześcijaninem. 6149. W. J.

Młody Człowiek

rancuz, posiadający język polski i nieco ruski, poszukuje posady korespondenta w domu bankierskim lub handlowym.—Adresy uprasza się złożyć w Kantorze Kurjera, pod lit. G. S. 6172

Prawdziwa MACZKA MLECZNA NESTLÉ'A

DO KARMIEŃIA DZIECI,

używana przez Szpital Dzieciątka Jezus w Warszawie, oraz

Mleko Szwajcarskie

ZGĘSZCZONE

NESTLÉ'A.

Cena
PUZKI
MLEKA
kop. 75.

Cena
PUZKI
MLEKA
kop. 75.

Składy w Warszawie: u PP. J. Mrozowskiego, W. A. Zeuschnera, F. A. Galle, Lud. Spies i Syna, A. M. Sierpułowskiego, Henryka Welt, Feliksa Steyner (Apt. Dworu J. C. Kr. M.), L. Ziemińskiego, H. Kucharzewskiego, Braci Wróbel, Sowińskiego i Szulca, Leona Bernsteina ulica Marszałkowska, oraz we wszystkich Aptekach w Warszawie i na prowincji.

Reprezentant na Warszawę i Królestwo Polskie

A. GALEWSKI

w Warszawie, Plac Teatralny Nr 7, dom p. Neprosa.

Główny Agent na Cesarstwo Rosyjskie:

Upraszam Szanowną Publiczność o zwrócenie uwagi na to, że za prawdziwość tych tylko puszek żaręcam, które zaopatrzone są w stempel niebieski i podpis pana Aleksandra Wenzel, Generalnego Agenta mojego na Rosję. r-1435

Henri Nestlé, Vevey (Szwajcaria).

Nowe opakowanie.

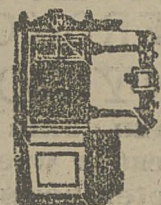
Przybierające coraz większe rozmiary podrabianie etykiet do zawijania herbaty na podobieństwo naszej firmy, zmusiło u nas do zmiany rysunku i sposobu opakowania. Nowa etykieta z wizerunkiem gwiazdy, w którym u nas w Moskwie odbywa się rozważanie herbaty, nie będzie nalejana jako banderola, lecz służyć będzie jako opakowanie funtów, pół funtów, ćwiartek i ósemek i wiązać się będzie sznurkiem z nałożeniem plomby. 2722-r.

B-cia K. i C. POPOW,
Dom handlowy w Moskwie.

Do sprzedania zaraz piękna karetta, powóz, amerykański, 2 pary chomont angielskich z brazi, 1 uprzęż na pojedynkę i liberja, w najlepszym stanie wszystko. Wiad. Żółtowa 24, stróż Teofil wskaze. 2801r

50% oszczędności w paliwie 50% Najnowszej konstrukcji

Piece pokojowe, Kuchnie żelazne z New-Yorku, Bostonu, Philadelphii, po jednorazowym napaleniu trzymające ciepło 24 godzin nader eleganckie, trwałe, a mianowicie bez śwedu nadeszły, w wielkim wyborze do handlu amerykańskiego W. Marchwińskiego, Długa Nr 32. 5986

Specjalna Fabryka
Kas żelaznych
ogniotrwałych
Roberta Bothe,
Nowy-Swiat Nr 38.
Wielki wybór. Cenniki ilustrowane, z rozmiarami i wagą. 60

Z powodu zwinięcia Magazynu Mebli J. WODCZYŃSKIEGO,
Nowy-Swiat № 18, róg Alei Jerozolimskiej. r-2681

Wyprzedaż zupełna

Szaf, Kredensów, Biur dębowych i innych, Bibliotek, Stół czarnych, obiadowych i biurowych, Garniturów gotowych, Łóżek, Toalet mahoniowych, na szafkach i orzechowych, Umywalki, Szeslongów itp. po cenach kosztu.

BÓL ŻOŁADKA

WINO Z PEPSYNY BOUDAULT

Smak tego wina jest bardzo przyjemny, od 25 lat jest w użyciu z wielce pomyślnym skutkiem, w dolegliwościach: braku apetytu, kurczach żołądka i w ogóle przy nieregularnym trawieniu.

Pepsyna «BOUDAULT» uznana została przez Akademię medyczną w Paryżu i zaszczyconą pierwszorzędnymi medalami na wystawach: w Paryżu 1867 r. — w Wiedniu 1873 r. — w Filadelfii 1876 r. — i w Paryżu 1878 r.

W PARYŻU: Hottot-Boudault, 7, AVENUE VICTORIA.

Składy w Warszawie u pp. Mrozowskiego, Spiessa i Syna, Kucharzewskiego, Ziemińskiego, Stejnara, pani Sierżputowskiej i we wszystkich aptekach.

Ochroną od zaziębienia,

są tylko znajdujące się w największym wyborze, w Magazynie Gustawa Haehle, Ś-to-Krzyżka Nr 11a, odpowiednie do przyzwożenia i wymagań każdej osoby, uznane

KAFTANIKI I KALESONY ZDROWIA

jedwabne, wełniane, półwełniane, bawełniane, siatkowe; pończochy, skarpetki, przewiązki, halki, spódnice, szale, chustki na szyję, rękawiczki i t. p., po cenach jaknajniższych lecz stałych.

NE. Osobom cierpiącym na reumatyzm, poleca się szczególnie Kuinery wszelkie w najlepszych gatunkach. r-2784

Świętokrzyska Nr 11. GUSTAW HAEHLE. Świętokrzyska Nr 11.

Przygotowanie i sprzedaż poniższego środka, jako niezawierającego w sobie części szkodliwych dla zdrowia, dozwolone na ogólnych zasadach handlu.

Dra Fr. Lengiel'a

Balsam brzozowy.

Sam sok drzewny, otrzymywany z brzozy przez wywiercenie pnia tejże, od najdawniejszych lat, jest najdoskonalszym środkiem upiększenia twarzy; przerobiony zaś według przepisów wynalazcy, wywiera skutki prawdziwie zadziwiające. Pocięta się nim wieczorem twarz lub inne miejsca skóry, nazajutrz już naskórek się wygładza, przez co pieć staje się nadzwyczaj białą i delikatną. — Balsam ten wyrównywa zmarszczki na twarzy, oraz znaki ospowce, nadając jej kolor młodości, skórze nadaje białość, delikatność i świeżość, usuwa w krótkim czasie piegi, plamy wtrąbane, czerwoność nosa, węgry i inne nieczystości skóry. — Cena słoika wraz z przepisem rs. 1 kop. 50.

Składy w Warszawie: u p. Aleksandra Kocho, Krakowskie-Przedmieście Nr 83 i u pp. Leonai S-ki, Nowo-Senatorska Nr 4.

Na sezon obecny

MAGAZYN

KAROLINY BENJAMIN

Nr 8. przy ulicy NIECAŁEJ Nr 8,

poleca:

Wielki wybór Koronek i Wstążek, w najmodniejszych kolorach, Negliżyki, Kołnierzyki i Krawaty damskie i męskie, Kryzy, Zaboty, Aksamitki, Kreplisy, Baliesy, Hafty i Koronki niebiane do bielizny, Woalki, Tiule, Chustki jedwabne, Gorsety paryżkie, Parasole, Pończochy i Skarpetki, Koszulki i Kalesony wełniane, bawełniane, jedwabne i fil d'Ecosse, Kaftaniki „Jersey“, Okrycia „Sortie de bal“, Halki kortowe, filcowe i włóczkowe i t. p.

wyprzedaż:

po cenach fabrycznych Wyroby włóczkowe, Chustki dolmanowe, pluszowe, Velours, Moharowe, ręcznej roboty, Sukienki, Kaftaniki, Mufki i Kapelusiki dziecięce. 6204

OTWARTY KREDYT

w MAGAZYNIE UBIORÓW MĘSKICH ZJEDNOCZONYCH MAJSTRÓW KRAWIECKICH w Warszawie, ulica Długa № 20, dla każdego mieszkańca miasta Warszawy mogącego przedstawić dwóch odpowiedzialnych poręczyteli. — Interesanci zgłaszać się rano do Kancelarii Spółki od godziny 4 do 8 po południu. 1349—r

FABRYKA PIERNIKÓW,

CZEKOLADY PAROWEJ,

ŚWIEC I STOCZKÓW WOSKOWYCH

J. WRÓBLEWSKIEGO

przy rogu ulic Miodowej i Kapitulnej №484.

WARSZAWIE

2795—r

KRÓLEWSKA Nr 1.

KAUKAZSKI SKLEP

nowo-otworzony, zaopatrzony został w wielki wybór materij i atlasów kolorowych, Kanausów i Rypsów jedwabnych, Adamaszków i Mory, Aksamity i Welwety czarne i kolorowe, Szlafroki męskie, Dywany perskie, Meble tureckie, oraz srebrne kaukaskie wyroby.

Atlasy wszystkich kolorów, od kop. 60 łokieć.

5759

KRÓLEWSKA Nr 1.

MIGRENY I NEWRALGIE

uspokoić można w przeciągu kilku minut za pomocą

PERELEK TERPENTYNOWYCH D-ra CLERTAN

Jeżeli doza czterech PERELEK żadnej ulgi nie sprawia to nie należy ich dalej używać. — Każdy flakonik zawiera 30 perelek, co sprawia że leczenie każdej migreny lub newralgii kosztuje ledwie kilka kopiejek.

Podpis Clertana na każdym flakoniku jest konieczny.

Prace profesora Bouchardat wykazały ich trafność w zapobieganiu chorobom zaraźliwym

Clertan

SPRZEDAŻ DETALICZNA PRAWIE WE WSZYSTKICH APTEKACH.

Fabryka i sprzedaż hurtowa: PARYŻ, dom L. FRÉRE & TORCHON, 19 rue Jacob.

Magazyn Okryć Damskich hurtowy i detaliczny

pod firmą

M. LIPIEC,

Nowolipki Nr 4, wprost ulicy Przejazd,

ma honor zawiadomić Szan. Publiczność, że zaopatrzony został w najnowsze fasony okryć damskich, zagranicznych i krajowych po cenach najumiarkowańszych. 6117

PIERWSZA WARSZAWSKA

Fabryka Piór Strusich

EMANUELA SACHS

W WARSZAWIE,

mieści się obecnie przy ul. Tłomackiej № 9, dom p. Bernsteina, na 1-m piętrze.

Wejście od placu Tłomackiego.

Zaopatrzona jest we wszelkie najświeższe artykuły w zakres jej specjalności wchodzące. — Fabryka przyjmuje również pióra do prania, farbowania i fryzowania, na sposób paryżki. 2667r

NE. Oprócz fabryki przy TŁOMACKIEM № 9, istniejącej, żadnego innego zakładu w Warszawie nie posiadam

SKLEP

NORYMBERSKO-GALANTERYJNY

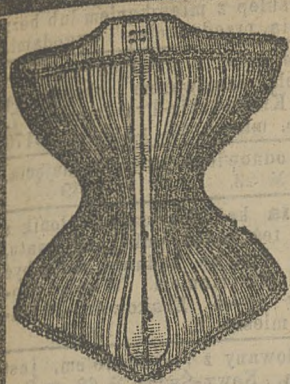
HELENY ROSZKOWSKIEJ,

w Passażu domu (niegdyś Roeslera).

r-2534

zaopatrzony jest w wielki wybór Kamasy, Pończoch i Skarpetek bez szwu, oraz Koronek ruskich.

**Największy wybór trwałych
GORSETÓW,**
jako też czarne i ponsowe, poleca Szanownej
Publiczności
W. Steiner i Brat.
Największa fabryka gorsetów
Świętokrzyszka № 24. 6177

**Do głównego Składu Kawioru
M-i SZYROKOW,**
przy ulicy Nowo-Senatorskiej i placu Teatralnego № 477a,

nadszedł transport Kawioru świeżego, astrachańskiego, mało solonego i prasowanego w najlepszych gatunkach, oraz Lososia i Balyka wędzonego, Siemgi, Minogów, Sledzi królewskich, Sardynki, Kilek rewelskich, Delikatessów, Anchois, Groszku i Sera zielonego, Buljonu, Salami moskiewskich, Wazigi i Karaku rybiego, Oliwek solonych (Maslin), Gorczyca sarepskiej, Konfitur itp. towarów, z czem polecam się Szanownej Publiczności.
M. Szyrkow.

Nauka i wychowanie.

Nauczycielka gimnazjum poszukuje lekcji.
Adresy: 1. X. kiosk, wprost Miodowej.

Pona niemiecka, znająca się na krawiecczyźnie, potrzebna jest do zarządu domu i dzieci, na wyjazd do Rosji. Zgłosić się na ulicę Mazowiecką № 4, mieszkanka p. Wróblewskiego. 15240

Osoba posiadająca patent Instytutu Muzycznego, poszukuje lekcji za obiad, albo za egzercytowanie. Adres składać w kantorze Karjers pod lit. W. 15309

Niemka młoda, biegła w krawiecczyźnie i szyciu na maszynie, opatrzona w świadectwa, poszukuje miejsca do dzieci. Krakowskie-Przedmieście 7, prawa skrzydło, na dole, mieszkanka 28. 15474

Człowiek młody, który ukończył Instytut Weterynaryjny, poszukuje stosownej posady. Za pozwoleniem wyższej władzy naukowej może przysposobić dzieci do 6 klas gimnazjum, a także może objąć posadę dozoru majątku, lub lasu, kontrolera, magazyniera i t. p. Ulica Chmielna № 24, mieszkanka 2. 15410

Prof. de Prechamps, Długa 23, Eldorado. Francuzki młode, nowo przybyłe, są zaraz do umieszczenia. 15484

Posady i prace.

Kucharka doskonała, potrzebna jest na wieś w bliskości Warszawy, od 1 Stycznia 1883 r. Pensja odpowiednia. Wymaga się dobrej rekomendacji. Wiadomość przy ulicy Świętokrzyskiej № 31, 2-gie piętro, w mieszkaniu doktora. 15319

Panna służąca znająca krawiecczyznę i bieliznę dokładnie, posiadająca chlubne świadectwa. Ul. Marszałkowska № 60, m. 5. 15383

Panna kompletnie uzdolniona w szyciu krawatów męzkich, potrzebna jest zaraz. Wspólna № 28, mieszkanka 17. 15383

Do fabryki kwiatów Marii Oledzkiej, ul. Dea Niecała № 1, potrzebne są panny uzdatnione. 15160

Panny uzdolnione potrzebne są do pracowni ubrań dziecięcych. Tamże przyjmują się ubranka dla chłopczyków i panienek. Mazowiecka № 11, prawa oficyna, 3 piętro, mieszkanka № 16. 15127

Subjekt z handlu win węgierskich, z 7-letnią praktyką, poszukuje posady. Na żądanie, p. A. Ciechanowski w Krakowie, u którego pozostaje, udzieli najlepszego polecenia. Łaskawe zgłoszenia proszę adresować: Gustaw Salasz w handlu p. A. Ciechanowskiego w Krakowie, ulica Florjańska № 3. 15307

Wspólnik lub kupiec, któryby dostarczał zboża do młyna, potrzebny jest do młyna amerykańskiego pod Warszawą położonego. Adres składać proszę w składzie materiałów aptecznych p. Różyckiego na Pradze. 15024

Znajdzie całodziennie zajęcie wykwalifikowany handlowy korespondent w języku rosyjskim, szybko i pięknie piszący. Adresy składać w Kantorze Kurjera Warszawskiego pod X. K. X. 15081

Panna kompletnie zdolna, potrzebna jest zaraz do krawiecczyzny, może być z życiem, również i dziewczynki do nauki; także przyjmują się suknie do roboty i salony z podbiciem futer. Ul. Marszałkowska № 71, w pracowni W. Garkiewicz. 15189

Panny potrzebne są, maszynistki i dziurkarki, do bielizny męskiej. Zielna № 7A, 2-gie piętro, mieszkanka 12. 15204

Panna do 1-go dziecka, któraby umiała szyć potrzebna zaraz. — I dwie salony na futrze do sprzedania. Wiadomość: Królewka № 1, u stróża. 15087

Osoba młoda, inteligentna, przyjemnej powierzchowności, specjalnie obeznana ze sprzedażą perfumerji, pracująca w jednym z większych sklepów, znająca rachunkowość i 4 nowożytnie języki, poszukuje miejsca kasjerki lub do sprzedaży. Oferty proszę składać w kantorze tegoż pisma pod lit. „Beta.“ 15289

Stolarze uzdolnieni znajdą robotę u Binduchowskiego. Złota 12. 15446

Do pracowni Chłusowiczowej Nowy-Swiat № 51, potrzebna jest kompletnie zdolna panna, do upinania sukien, wykończania staników, oraz podręczne i do nauki. 15483

Osoba potrzebna w średnim wieku, mogąca przygotować dziewczynki do 2-ej klasy, główne przedmioty: muzyka i francuzki. Długa 55, drugie piętro. 15483

Dziewczyna oternastoletnia potrzebna jest do posługi w sklepie spożywczo-piekarskim. Ulica Wierzbowa № 3. 15477

Potrzebna zaraz niemiecka nie młoda, do dozoru dziewczynki 7-letniej i do niewielkich posług domowych, przy jednej osobie. Krucza № 13a, mieszk. 2. 15448

Osoba w średnim wieku, poszukuje miejsca do osoby słabej pani lub pana, albo do zarządu domu, może być dom ruski lub niemiecki. Wiadomość: Stare Miasto № 17, u właściciela domu, obowiązek ten za życie i mieszkanie. 15446

Do zakładów mechanicznych Bormann, Szwede & Temler, potrzebny jest do biura technicznego wykwalifikowany technik, NB. Bezcelowo jest zgłaszać się bez dobrych referencji. 15416

Człowiek młody, poszukuje zajęcia magazyniera w fabryce lub inkasenta. Gwarancja pewna. Oferty proszę składać w kantorze tegoż pisma, pod lit. O. S. Z. 15418

Osoba młoda, przybyła z zagranicy, posiadająca język niemiecki i polski, zna dokładnie krawiecczyznę i wszelkie roboty ręczne, która zarządza domowym gospodarstwem, w znacznych domach, była towarzyszką podróży, poszukuje odpowiedniego miejsca. Adres: Krakowskie-Przedmieście № 69, mieszk. 5. 15403

Panny potrzebne są uzdolnione kompletne do okryć, oraz do staników i do spódnic, do magazynu ubiorów damskich S. Łazowert, Miodowa № 6. Tamże potrzebna jest starsza panna do kroju sukien. 15423

Panny potrzebne do maszyn i dziewczynki do nauki, z zupełnym utrzymaniem. Chłodna 18, mieszk. 26. 15430

Panny potrzebne są zaraz na stałe do pracowni sukien. Ulica Rymarska № 16, pierwsze piętro. 15412

Gospodyni z dobrą świadectwami, potrzebna na wieś, od 1-go Stycznia. Elekoralna № 31, pierwsze piętro, z podwórza na prawo. Zgłaszać się można od 2-4 po południu. 15404

Sklepowa młoda, z kaucją potrzebna jest do handlu norymbersko-dystrybucyjnego, znająca język polski i ruski. Nowy-Swiat № 1. 15424

KORKI

do Wódek, Piwa, Wina etc., z renomowanej fabryki
PERGY JACOBSA w Rydze,
są każdego czasu do nabycia
u **F. BIERNATHA,**
Senatorska 22. 2807r

RS. 100

temu, kto następcy dzierżawę w warunkach możebnych do wzięcia, z roczną płać do rs. 2,000.—Adres: Łomża, M. G., poste-restante

**Zakład stolarsko-tapicerski
i dekoracyjny**

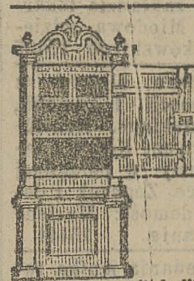
T. OTWINOWSKIEGO,
NOWY-SWIAT № 38.

Mebie gotowe wszelkiego rodzaju, przyjmuję zamówienia na wszelkie wyroby stolarskie i tapicerskie. 2337r

Nowy Zakład Kuśnierski

Ignacego Adamskiego.

Ulica Podwal, róg Placu Zygmunta № 2.
Przyjmuje wszelkie obstarunki w zakresie kuśnierstwa wchodzące i wykonywa takowe z wszelką starannością i sumiennością; futra damskie i męskie, nowe i stare przerabia, jak również garnitury damskie, według najświeższych fasonów, farbując najtrwalej i najpiękniej na kolor naturalny, pierze kołnierze z bobrów syberyjskich i baranki tybetańskie białe, szacuje futra bezpłatnie, wszystkie te przedmioty uskutecznia w najkrótszym czasie i po nader przystępnej cenie. — Polecając się łaskawym względem szanownej publiczności, z poważaniem
6013. **ADAMSKI.**

**Specjalna Fabryka
Kas żelaznych
ogniotrwałych
Edwarda Zürn**

ul. Chłodna 18, 5340
wysyła cenniki ilustr. franco. Wielki wybór

OGIER

rasy anglo-ruskiej, lat 5, pod siodło, do sprzedania.—Zórawia, w maneżu p. Krauso.

Panna potrzebna jest do ręcznego szycia. Nowolipie № 7, mieszk. 28. 15408

Inkasent potrzebny jest do składu piwa, z odpowiednią gwarancją. Miodowa № 3, mieszk. 50, do 9 rano. 15457

Panny potrzebne są do magazynu Porębskiej, Podwal № 1. 15437

Człowiek młody, poszukuje zarządu domem, na żądanie może złożyć kaucję. Ul. Pańska № 13 nowy. m. 18. 15393

Kupno i sprzedaż.

Pianino nowe berlińskie (systemu amerykańskiego) i używane, oraz Fortepiany używane; Zagraniczny z angielską mechaniką i 3 Fortepiany Małeckiego do sprzedania. Nowogrodzka 25, mieszkanka 29. 11870

Do zbycia: kołnierzyk, mufka i obłócznie do delmana ze srebrnych lisów. Wiadomość: Czysa № 2, mieszkanka 14, od godziny 10—4 po południu. 15278

Do sprzedania duży garnitur mebli orzechowych, w dobrym stanie, 12 krzesel, 4 fotole, kanapa i stół, a także serweta dywanowa i lampa. Ul. Marszałkowska № 18, stróż wskazuje, od g. 10 rano do 1. 15315

Fortepiany Kralla, Hofera, do sprzedania u organisty kościoła Opieki św. Józefa, Krakowskie-Przedmieście № 32, wprost Królewskiej; od 8—12 w południu. 15147

Do sprzedania: stół i biurko orzechowe, zupełnie nowe, wytworne roboty, tudzież dwie kolumny marmurowe. Wileza № 9, stróż wskazuje. 15172

Do zbycia 120 szrabewogów nowych dla ppp. stolarzy albo fortepianistów, przy ul. Elekoralnej № 18, w składzie drzewa. 1635

Drzewo, okna, drzwi, żelazto i blacha z rozbiórki domów i starej poczty, sprzedaje się na placu róg Dobrej i Leszczyńskiej. 15416

Korcy 10 węgla kamiennego, wyborowego rs. 8 kop. 75. Wiadomość w sklepie: ul. Krucza № 11. 14000

Putro damskie, lisy, kryte rypsem wełnianym, do sprzedania za przystępną cenę. Ulica Wielka № 9, mieszk. 17. 15356

Do sprzedania fortepiany nowe, najnowszej konstrukcji i fasonu, o 6 szpachach metalowych, blat podwójny, struny krzyżowe. Ul. Krakowskie-Przedmieście № 2, w fabryce fortepianów Janiszewskiego. 14881

Króliki normandzkie, czarne i srebrozyste, oraz zajęczaki do sprzedania. Wiadom. Aleksandra 11, u stróża. 15414

Do sprzedania: szubka popielicami podbita, dywan i maszyna do szycia. Od 3 do 6 po południu. Jezuicka 4, (obok Szkoły Realnej), mieszk. 5, 1 piętro. 15421

Jest do sprzedania: szuba z baranów, surdut na lisach, suknia czarna, jedwabna, nowa, kołyska i flut-harmonia. Śliska № 23, mieszk. 2. 15422

Jest do sprzedania salopa z lisów, materja kryta, na osobę średniego wzrostu i szal francuzki. Chmielna 11, m. 5. 15425

Świece, świeczki kolorowe. Niniejszem szawiamam sz. publ. że na nadchodzące święta przygotowałem wielki wybór świeczek parafinowych, choinkowych, jak również lechtarzyków i takowe sprzedaje po nader niskich cenach, furt woskowych kop. 65. Z czem się polecam Walenty Kronenberg, Żelazna Brama № 6, vis-à-vis wodociągu. 15424

Szafy orzechowe, rozbierane, są do sprzedania; biurka i kredensy, w zakładzie stolarskim. Krochmalna № 20. 15426

Putro szopy, (plaszcz), do sprzedania. Marjańska № 2, (bez litery), mieszk. 10. 15427

Doa sobolowe, ładne, zdadne do obszycia. Doktryca, jest do zbycia, obejrzeć można zrana od godziny 10 do 2. Ulica Marszałkowska № 59, mieszkanka 9. 15427

Tumaki dobre i tanie, suknie wełniane, jedwabne, modne, kapelusze i łożka mahoniowe do sprzedania. Sienna № 4, od Marszałkowskiej 3 dom, stróż wskazuje. 15432

Do sprzedania: szopy mało używane, sukniem brązowym kryte z peleryną, za rs. 60; surdut barankami podszyty, za rs. 10; palto mały amerykańskie, za rs. 50. Ulica Zórawia № 9, mieszkanka 20, od 10—4-ej po południu. 15395

Do sprzedania, z powodu wyjazdu meble: łożko, kredens, lustro, stoły: jadalny i do pokoju bawialnego, krzesła, naczynia różne i t. p. Wiadomość w domu Roetzlera, Krakowskie-Przedmieście № 85, mieszkanka 10, od godziny 11, do 3 po południu. 15401

2 futra: jedno dublony, drugie elki z kołnierzem bobrowym, w dobrym stanie, są do sprzedania. Wiadomość: ulica Chłodna № 8, mieszkanka 10. 15115

Zaraz do sprzedania: łożek francuzkich składanych dwa, kilka stołów ozdobnych, pościel, sprzęty kuchenne i t. p. Wiadomość u stróża, Nowogrodzka 29, od 2 do 5. 1542

Kupuję kwity lombardowe. Solna № 15, Kprawa oficyna, 2-ga sieni, mieszk. 7. 15320

Krawaty męskie tanie, trwałe i gustowne, w znacznym wyborze. Wspólna 28, m. 17. Dla uczącej się młodzieży, odstępuje się znaczny rabat. 15357

Szuba szopowa na niski wzrost, do sprzedania. Ulica Leszno № 9, m. 19. 15332

Do sprzedania: tumaki z pod salopy, kołnierze i mufka tumakowa, kołnierze sobolowy, zegarek złoty damski, kryty i zegar stołowy, wszystko w dobrym stanie. Ul. Krucza № 5, m. 6, 1-sze piętro. 15380

Para karyol, rasowych klaczy osteroletnich, doskonałe w powozie wyjeżdżonych, jest natychmiast do sprzedania, za przystępną cenę. Bliższa wiadomość: Zielna № 7, u stangreta Adama. 1657

Do sprzedania: garnitur mebli mahoniowych, rypsem bordo krytych, biurko, szafa, stół, regulator ścienny i t. p., oraz dorożka wraz z uprzążą, wszystko za cenę umiarkowaną. Ulica Topiel № 14, mieszk. 3. 15421

Do sprzedania: garnitur mebli orzechowych, sztabowanych, lampa stołowa duża, salopa junatowa, rypsem kryta, kołnierze i mufka tumakowe, od godz. 10 do 12 w południu. Ulica Nowy-Swiat № 68, m. 26. 15421

Mebie tanie i dobra robota, to jest garnitury, szeslongi, kredensy, stoliki, biurka i t. p., można dostać w nowym zakładzie tapicerskim. Miodowa № 13, dom p. barona Lessera. 14640

Mebie tanie, kilka garniturów skromnych, bogatych, oraz sofę, szeslongi, otomany, kozety, fotole, łożka, komody, stoliki, w zakładzie mebli, Nowy-Swiat № 27, róg ulicy Chmielnej, wechód od Chmielnej. 14798

Umeblowanie z kilku pokoi, razem lub ucościowo, do sprzedania. Zórawia № 9, m. 9, od placu św. Aleksandra 5 dom. 15390

18 kop. funt sera litewskiego. w dobrym gatunku; jak wiekszej tak i w mniejszej ilości. Wiadomość w handlu W. Kronenberg, Żelazna Brama № 6, w składzie mydła i świec. 15415

Tygodnik Ilustrowany i Wędrowiec z lat 12, jest do sprzedania bardzo tanio, przy ulicy Nowolipki № 32b, m. № 5. 15464

Portepian palisandrowy, o siedmiu oknach, z białym i szprycami do sprzedania, za rs. 150, w magazynie wyrobów złotych, Józefa Betcher, Marszałkowska 63.

Do sprzedania: sofa francuska, z podwójnym materacem i dwa fotela. Wiadomość: Ceglana № 1, mieszkania 2, od godziny 10 do 12. 15465

Pisharmonia do sprzedania, za przystępną cenę. Wiadomość w zakładzie tokarskim p. Rawskiego, ulica Miodowa, gdzie zakład fotograficzny Mieczkowski. 15436

Do sprzedania biblioteka, złożona ze 100 tomów powieści, poezji i komedji, Korzeniowskiego, Kraszewskiego, Krasińskiego, Słowackiego i innych; Kłosa z jedenastu lat, wszystkie tomy w porządku, w stosownej szafce. Zegar z dewizką, meble złote. Wiadomość: Marienstadt № 3 domu i mieszkania. 15444

Bardzo tanio do sprzedania mufka tułackowa i boa, 2 damskie złote dewizki i pierścionek z 7-brylantami. Żelazna Brama, skład mydła i świec. W. Kronenberg. Żabka i Targowa № 6. Zastać można rano od 10 do 1, po południu od 4 do 6. 15438

Sofa orzechowa do otwierania, jest do sprzedania. Ulica Chmielna № 20, m. 16.

Za bezcen sprzedają maszyny używane, krawieckie, szewskie, Singera i damską Wheelera Wilsona. Sklep spożywczy, Bugaj № 11. 15451

Do sprzedania samce kanarki, śpiewające wieczorem, sztuka od 2—6 rs. i samice od 75 kop. Sienna, domu № 4 lit. E, mieszkania 17. 15454

Pianino mało używane, renomowanej zagranicznej fabryki, za przystępną bardzo cenę. Wiadomość: Świętojerska № 12, u optyka. 15455

Walachów para siwych, 5-letnich, roślących, wyjeżdżonych, bez wady, do sprzedania, za przystępną cenę. Wiadomość w Hotelu Polskim, w kantorze najmu karet.

Do sprzedania: umywalka orzechowa z marmurem, 2 futra mekskie, szopy, elki, 2 suknie balowe, jedwabne. Senatorska 2, mieszkania 6. 15394

Kwiaty lombardowa, złote, srebro i drogie kamienie kupuje. Elekoralna 33, mieszkania 10. 15393

Portepian machonowy za rs. 30, do sprzedania, dla braku miejsca. Furmańska 16, a rządy. 1659

Maszyna systemu Singera, bardzo mało używana, do sprzedania, za rs. 35. Złota № 23, mieszkania 8. 1361

Sanki lekkie są do sprzedania, za umiarkowaną cenę. Wiadomość: ulica Chłodna № 54, u Jana Iwanowskiego, a zastać można codziennie. 1662

Niedźwiedzie prawie nieużywane, obiszczane, oraz mufka i kołnierzy, z kaczek do sprzedania. Ulica Złota № 13A, mieszkania 6. 15468

Jest do sprzedania algierka szopowa mekska, elki damskie, atlasem k rzyte, mufka i kołnierzy tunakowy, oraz garderoba mekska. Wiadomość przy ul. Próchnaj № 4, w oficynie na 1-m piętrze. 15443

Pianino nowe, za przystępną cenę do sprzedania. Ul. Marszałkowska 71. 15447

Maszyna nozna Singera, jest do sprzedania za rs. 12. Stare-Miasto № 30, mieszkania 8. 15429

Gęsi tużone, nadeszły ze wsi i masło świeże Żorawia № 5. 15428

Siuba tunakowa, materja kryta, kołnierzy si mufka, niebieskie lisy, do sprzedania za rs. 165. Leszno 61, mieszk. 6. 15472

Portepian Małeckiego, mało używany, do sprzedania w składzie A. Werner, Senatorska № 16, róg Bieleńskiej. Tamże wynajem instrumentów. 15467

Futro mekskie, niedźwiedzie do zbycia, za rs. 45. Mazowiecka № 1, mieszk. 18, oficyna lewa. 15478

Portepian Bucholca, w dobrym stanie, za rs. 65, do sprzedania u gospodarza. Piekarska № 14. 15453

Pianino zagraniczne, nowe, do sprzedania. Elekoralna № 28, mieszk. 8, 1 piętro, od 1—4. 15458

Meble do sprzedania. Królewska 19, mieszkania 6. 15413

Meble salonowe, buduarowe i inne, zupełnie nowe, do sprzedania niżej ceny kosztu. Wiadomość: ulica Zielna № 18, m. 7, codziennie od 1 do 4 po południu. 1664

Meble mało używane, garnitur orzechowy: bordo rypsem kryty, biurka, tremo z marmurowym blatem, dwie szafy rozbiierane, konsolka do kart, lustro szlifowane, kredens wiedeński, stół jadalny, szafka do bielizny, łóżka, szeslong, franki z gżemami. Złota № 10, mieszk. 15, od 10 rano do 7 wieczór.

Meble, kredens i lustro, do sprzedania. Wiadomość u stróża w suterynie na prawo. Chmielna 21. 15469

Meble salonowe, bardzo mało używane, do sprzedania b. tanio, garnitur orzechowy: 2 szafy, rozbiierane; garnitur angielski, jedwabny, biuro angielskie, 2 lustra greckie szlifowane, 2 tremo petersburskie, z marmurowymi blatami, lustro w złotych ramach z konsolą; 2 szafki do bielizny, garniturek greckich, 2 stoliki do kart konsolkowe, regulator paryżki, para łóżek medaljonowych, umywalka, kredens szabowany masiwy, stół jadalny, gżemy z frankami, szeslong. Chmielna № 52, lokalu 8. 15337

Meble do sprzedania bardzo tanio, z całym urządzeniem, zarazem i mieszkanie do odstąpienia każdej chwili, trzy pokoje, przedpokój i kuchnia. Aleja Jerolimowska № 5, mieszkania 18, trzeci dom od Erackiej.

Meble w wielkim wyborze po zwinitym magazynie, wyprzedają się niżej ceny kosztu. Garnitury gotowe wyścielane od najwykwintniejszych do najskromniejszych. Ul. Bracka № 7, m. 6, 1-sze piętro od frontu.

Meble do sprzedania, mało używane: garnitur orzechowy, garnitur francuski, szafy rozbiierane, tremo, biorko, stół jadalny, szafki do bielizny, toaletta damska, kredens, lustra, para łóżek, szafeczki nocne, konsolki do kart, kozeta z 6-ma napoleonkami, regulator, franki. Twarda № 6, w pałacyku po lewej stronie, mieszkania 41, (dom dawniej Grancowa). 14906

Meble do sprzedania: garnitur, szafa do bielizny i ubrania, stół dębowy i krzesła, stolik do samowaru, lustro, tremo, szeslong, para łóżek, biurko duże i małe, zegar, gżemy do franków. Szpitalna № 2, mieszkania 6, 1-e piętro, z bramy na lewo. 15238

Meble do sprzedania z 4-ch pokoi, a mianowicie: z salonu, jadalnego, bawialnego i sypialnego, oraz lustra, trena, lampy, franki z gżemami i t. p., za przystępną cenę. Ulica Chmielna № 27, róg Marszałkowskiej, mieszkania 30. 15203

Meble do sprzedania z 4 pokoi, bardzo tanio, całe urządzenie lub częściowo. Ul. Sienna № 4, od Marszałkowskiej 4-ty dom, w bramie na dole № 1. 15325

Interesa handl. i majątk.

Sklepek wiktualów do sprzedania za przystępną cenę. Sienna Nr 9. 15494

Rs. 2,000 do ulokowania na 1-szy % Rhypteki domu w Warszawie. Wiadom. u Marijana Anca w kancelarii p. rejeanta Rutkiewicza. 15265

Dystrybucja i magazyn mód do sprzedania. Elekoralna № 45. 15372

Dom do sprzedania, w dobrym punkcie, z placem i ogrodem około 15,000 łok. □. Warunki korzystne. Wiadomość w kancelarii p. Michała Markiewicza, notariusza, ulica Miodowa № 9. 15298

Magle nowe są do sprzedania z powodu zmiany interesu. Wiadomość: Orla № 4. **Browar** piwa zwyczajnego do wydzierżawienia na prowincji, na bardzo przystępnych warunkach. Wiadomość na Nowym-Swiecie № 57, u rządy domu. 15096

Posesja narożna w zachodniej, ożywionej środkowo-fabrycznej części m. Warszawy, wolna zupełnie od zalewów, o 12 mur. i drewn. sklepach, na 156 łok. dług. frontu, przy samej linii tramwajowej i obu zero-kich ulicach, jest do sprzedania w całości lub połowie już podziałowej. Wiadomość w kantorze loterii, Marszałkowska № 56, od godziny 3 do 5. 13653

Suma hipoteczna rs. 20,000, jest do odstąpienia każdej chwili, na bardzo korzystnych warunkach. Wiadomość w kancelarii Kazimierza Szpechta adwokata przysięgłego, przy ulicy Długiej, pod № 21, codziennie z rana do godz. 10, po południu od 4—7.

Sklep wiktualów korzystny, egzystujący lat kilkanaście, sprzedaje, z powodu zmiany interesu. Wiadomość w kiosku, róg Twardej. 1648

Sklep wiktualów do sprzedania, za przystępną cenę, w każdym czasie. Ulica Twarda № 39. 15124

Z powodu nagłej zmiany, jest do sprzedania w każdym czasie, za niską cenę sklep wiktualów, z zapasami zimowymi. Ul. Nowogrodzka № 15. 1644

Magle są do sprzedania. Ul. Nowy-Swiat № 8. 15463

Przy fabryce cukru w Młodzieszynie (pt. Sochaczewski), jest do wydzierżawienia od 1 Stycznia 1883 r. piekarnia, oraz sklep produktów spożywczych, wraz z mieszkaniami, zabudowaniami gospodarskimi i ogrodem, na dogodnych warunkach. Blizsza wiadomość na miejscu. 15333

Rs. 100,000, do rozpozyczenia częściowo, Rna domy w Warszawie, po pożyczce Towarzystwa, w biurze komisowem kaucjonowanym J. Fedckiego, Miodowa № 3. 1627

Z powodu przedkłego wyjazdu jest zaraz do odstąpienia sklep wiktualowo-dystrybucyjny wraz z towarami, za 130 rs. Wiadomość na miejscu: Żorawia 1. 15440

Sklep wiktualów do sprzedania, za przystępną cenę, w każdym czasie. Chmielna № 14. 15417

Kawiarnia jest do sprzedania, za bardzo przystępną cenę, na ulicy Krzywe-Koło № 10. 15409

Za bezcen sprzedaje sklep spożywczy, zapewniający przyzwoite utrzymanie rodzinie, z powodu natychmiastowego wyjazdu. Bugaj № 11. 15457

Restauracja kompletnie urządzona, kilkanaście lat egzystująca. Wiadomość w kawiarni, Twarda № 16. 15456

Interes świetny prawie darmo. Sklep mydlarski na wypłatę kwartalną. Wiadom. Krakowskie-Przedmieście № 21, 2 piętro.

Wspólnik jest potrzebny z kapitałem 150 rs., do bardzo korzystnego interesu. Blizsza wiadomość: Sowił № 3, mieszk. 44, do godz. 10 rano. 15397

Sklep na ulicy Przejazd, jest do odstąpienia zaraz, lub od Nowego Roku. Wiadomość u Felczera Górskiego, ulica Tłomackie № 9. 15482

Poszukuje kawaler, do bardzo korzystnego interesu wspólnika lub wspólniczki. Suma 300—400 rs., ten interes jest już urządzony i pewny. Oferty proszę składać: ulica Długa, w kiosku, pod lit. J. T. 15476

Wspólniczka zaraz potrzebna, posiadająca kapitał rubli 400—500, gwarancja wszelka, fachowość nie wymagana, udział pracy konieczny. Królewska № 43, biuro próśb. 15479

Rs. 7,000 do ulokowania na 1 % dóbr ziemskich lub domu. Wiadomość u rejeanta Aleksandrowicza. 15399

Pufet na jednej z pierwszorzędných stacji przy kolei żelaznej do odstąpienia. Wiadomość w kantorze komisowym Anny Damerau, Krakowskie-Przedmieście № 36, wprost Saskiego Placu. 15405

Interes korzystny. Z powodu interesów familijnych, jest do odstąpienia Sklep mydlarski, z kompletnym urządzeniem, w dobrym punkcie, z wyrobioną klientelą od 4 at egzystujący, z kontraktem 3-letnim, przy ulicy Srebrnej № 2 i w połączeniu Twardej.

Wieża o 22 1/2 włókach ziemi, w czem 8 włók lasu, położona w gub. Kieleckiej, w powiecie Miechowskim, odległa o 3 wiorsty od Sędziszowa, stacji kolei Iwangrodzko-Dąbrowskiej, bez-serwitutów, jest z wolnej ręki do sprzedania. Bez pośrednictwa Wiadomość Krakowskie-Przedmieście № 17, mieszk. 10. 15435

Wspólnik potrzebny jest z kapitałem rs. 100, do nader korzystnego interesu. Wiadomość w kiosku na Krakowskim-Przedmieściu, wprost skweru. 1660

Od 3,000 do 20,000 rs. potrzeba na opierwsze numera hipoteek domów w Warszawie: Leszno № 22, mieszk. 4, do 10 rano i od 2 do 4 po południu. 15441

Magle są do sprzedania, przytem mieszkanie ciepłe i widne, na dole. Złota 28, mieszk. 5, niedochodzące Sosnowej. 15419

L o k a l e.

Lokal złożony z 7 pokoi, przedpokojem, alko-ly, pasażu, 2 kuchni, do wynajęcia od Nowego Roku, na restaurację, inny zakład lub mieszkanie prywatne, na parterze, z gazem i wszelkimi wygodami. Może być rozdzielony. Wiadomość: Nowogrodzka № 29, od 4-ej do 6-ej. 1643

Pokój z osobnym wejściem, do wynajęcia przy familji, z meblami, usługą. Chmielna № 46, mieszkania 6. 15275

W Nowej-Aleksandrji (Puławy). Mieszkania do najęcia: 4 i 5 pokoi, z meblami lub bez i pojedyncze pokoje; oraz osobny dworek z gruntem i sadem, 4 pokoje, oficyna, stajnia i t. p., do sprzedania lub wynajęcia. Wiadomość na miejscu w aptece lub w Warszawie w składzie żelaznym Roberta Ziegler, ulica Długa. 15334

Do wynajęcia za Żelazną Bramą w domu № 11 przy ulicy Gnojnej: 2 wielkie składy, 6 wozowni na składy towarów, jedna suteryna, piwnica i 2 lokale mieszkalne. Wiadom. w zarządzie tego domu. 14766

Lokale. Nowy-Swiat № 42/1301. 1) Sklep duży z mieszkaniem mniejszem i większem; 2) lokale o 7 pokojach i kuchnią, z paradem wejściem, z przeciągniętymi balkonami; 3) drobne lokale; zaraz lub od Grudnia do wynajęcia. 1574

Do wynajęcia miesięcznie lub kwartalnie, Dna 1-m piętrze, pokój umeblowany, z opalem, wejście oddzielne. Nowogrodzka 23, mieszkania 5, od 1 do 6. 1641

Nowy-Swiat № 4. Zaraz lub od 1 Stycznia 1883 r.: sklep z mieszkaniem lub bez; 8 pokoi z kuchnią, przedpokojem i wygodami.

2 pokoje na dole, z przedpokojem, meblami, pościelą, samowarem i obsługą są do odnájcia. Krakowskie-Przedmieście 7, prawe skrzydło, mieszk. 28, na dole. 15470

Lokale mało odnowione, zaraz do najęcia. Nowy-Swiat № 23. 15439

Do wynajęcia każdego czasu salonik z balkową lub też jeden pokój od frontu, z meblami, lub bez, na żądanie może być z całodziennym utrzymaniem. Widać można od godziny 11—4. Krakowskie-Przedmieście № 69, mieszk. 5. 15402

Pokój umeblowany z przedpokojem, jest do wynajęcia. Nowy-Swiat № 68, w 3-m dziedzińcu, mieszk. № 35, pierwsze piętro.

Pokój z przedpokojem do wynajęcia w każdym czasie, na 3-m piętrze. Krakowskie-Przedmieście № 52, w domu Maksymiljana Fajansa. 15442

Pokój umeblowany, w każdym czasie. Złota № 3, mieszk. 5, drugie piętro. 15449

Do wynajęcia każdego czasu przy ulicy Nowo-Wielkiej № 1700E: a) duża sala o 14 oknach, na 1 piętrze, za rs. 350 rocznie; b) cała oficyna o 10 oknach, na warsztatach stolarskich, lub fabrykę ram złotych, za rs. 250 rocznie. Wiadomość na miejscu u rządy, lub u właściciela, róg Żabiej i Żelaznej-Bramy № 6. 15431

Pokój przy familji, dla osoby przyzwyczajonej do wynajęcia. Tamże do zbycia stół do kart. Marszałkowska 37, mieszk. 7. 15407

Doniesienia rozmaite.

Zakład pogrzebowy B. Korpaczewskiego. Nowy-Swiat 42, (dom własny). 1038

Obiady prywatne. Nowy-Swiat № 45. Obiady wydawane będą od godziny 12—4 po kop. 25 i 40. 14775

Obiady prywatne po rs. 12 miesięcznie Aleksandra № 6, mieszk. 8. 13845

W panie chcące mieć porządną i mocną, zrobioną obuwie i dawać do reperatury, raczą się zgłaszać na ulicę Celną № 170. Kurczyński et Bielawski. 15089

Pracznia prywatna, przyjmuje bieliznę do prania, sposobem gospodarskim, bez użycia przetworów chemicznych. Orla № 10, mieszkania 15. 15244

Jubiler. Wielka fabryka i magazyn wyrobów złotych i brylantowych, Józefa Betcher, Marszałkowska 63, dom senatora Gadowskiego, poleca swe gustowne wyroby, które jak zwykle sprzedaje najtaniej; wszelkie obstalunki i reperatury, wykonywa szybko i na czas, obrączki ślubne, w razie ządania na poczekaniu wykończą. Handlowcem odstępuje znaczny rabat. Tamże kupuje złoto, srebro i drogie kamienie. Do tego zakładu potrzebni są uczniowie dobrej konduty. 15461

Osoba w wieku średnim, posiadająca język francuski i muzykę, pragnie się umieszczyć w zastępstwie matki dzieciom i gospodyni domu, lub do ochronki na prowincji. Szeroka Fréta № 18, drugie piętro, m. № 6. Tamże jest do zbycia sukna czarna jedwabna, nowa i 5 portretów w ubiorach staropolskich. 15445

Akuszerka O. Gumińska, przyjmuje panie Aspodziewające się słabości, za umiarkowaną cenę. Szpitalna № 2, m. № 14. 15123

Akuszerka, ulica Leszno № 21, przyjmuje osoby spodziewające się słabości, we wspólnych i osobnych pokojach, z wszelkimi wygodami od rs. 15, z umieszczeniem dziecka. Troskliwa opieka i dyskrekcja zapewniają się. 15481

Mamka z małym długiem, u akuszerki Chmielna № 6. 15471

Mamka z obfitym pokarmem, bez długu. Bednarska 11, mieszk. 10, parter. 15473

Zgubiony weksel rs. 173, na zlecenie Z. Peltzera, wystawiony: S. Rugalski, który peltzera będzie 3 Lutego 1883. 15400

2 weksle, każdy po rs. 150, z podpisem Piotra i Karoliny Beyer, wystawione na rzecz Idy Beyer, zaginęły. Ostrzega się prztem, aby nikt takowych weksli nie nabwiał.

Wleprz i świnia, młode, koloru czarnego, zaginęły dnia 15 Listopada. Uczciwy posiadacz, zechce takowe odprowadzić na Muranów № 11, do Wiktorji Kucharskiej. 15314

Wyżół ceter, czarny, z obrożą białą skórzaną, zginał d. 20 b. m. Kto go odprawdzi na ulicę hr. Kotzebue № 3, otrzyma nagrody rs. 3. 15459

Przybłąkał się pies duży, czarny, z białą odmianną na nogach i szyi, z ogonem krótko przyciętym, obroza skórzana żółta, z mosiężnym okuciem, z kłodeczką, odebrać można na Nowej Pradze Ostatniem groszu u droźnika drogi Nadwiślańskiej Antoniego Malesza, za zwróceniem kosztów utrzymania i ogłoszenia. 15452